

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ(Ο.Ε, Ε.Ε) ΚΑΙ Ι.Κ.Ε.**

Άγγελος Κυπραίος

Ευάγγελος Νίνος

Επιβλέπων Καθηγητής: Ιατράκης Γεώργιος

Ηράκλειο Κρήτης, Ιούλιος 2016

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ(Ο.Ε, Ε.Ε) ΚΑΙ Ι.Κ.Ε.**

Άγγελος Κυπραίος

Ευάγγελος Νίνος

Επιβλέπων Καθηγητής: Ιατράκης Γεώργιος

Ηράκλειο Κρήτης, Ιούλιος 2016

Περιεχόμενα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	iii
I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
II. ΕΚΤΕΝΗΣ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ	5
1. Προσωπικές Εταιρίες (Ο.Ε., Ε.Ε.).....	5
Α. Ομόρρυθμη Εταιρία	5
Β. Ετερόρρυθμη Εταιρία.....	12
2. Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία	17
III. ΚΥΡΙΩΣ ΣΩΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ-ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ	27
1. Επεξήγηση Συγκριτικής Ανάλυσης	27
2. Σύγκριση των Ο.Ε. και των Ε.Ε. με την Ι.Κ.Ε.	29
Α. Το Φυσικό Ερώτημα.....	29
Β. Τα Πρώτα Συγκρίσιμα Θέματα.....	30
Γ. Ζωτικής Σημασίας Ζητήματα(Εταιρικές Εισφορές, Λύση, Εκκαθάριση και Πτώχευση)	36
Δ. Λειτουργικά Δεδομένα.....	45
IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΈΡΕΥΝΑΣ	48
1. Άξονας 1 ^{ος} : Η ευθύνη των εταίρων	49
2. Άξονας 2 ^{ος} : Το οικονομικό συμφέρον	51
3. Προτάσεις για Αλλαγές στο Νομικό Πλαίσιο των Ο.Ε., των Ε.Ε. και των Ι.Κ.Ε.	53
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	56
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Νόμος 4072/2012, Μέρος Δεύτερο (Άρθρα 43-120).....	58

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην εργασία αυτή παρουσιάζονται, αναλύονται, και συγκρίνονται τρεις διαδεδομένες μορφές εταιρίας: Οι Ομόρρυθμες Εταιρίες, οι Ετερόρρυθμες Εταιρίες και οι Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρίες που θεσπίστηκαν σχετικά πρόσφατα με τον νόμο 4072/2012. Με ιδιαίτερη έμφαση στα επιμέρους χαρακτηριστικά κάθε μίας από τις εταιρίες αυτές όπως είναι τα είδη εισφορών που ισχύουν καθώς και στο νομικό πλαίσιο το οποίο τις διέπει και λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες οικονομικής κρίσης που επικρατούν τα τελευταία έτη και που έχουν επηρεάσει σε μεγάλο βαθμό τον εταιρικό και όχι μόνο κόσμο, εξάγονται χρήσιμα συμπεράσματα για πάσης φύσεως ενδιαφερόμενους προς ίδρυση τέτοιου είδους εταιρίας.

ABSTRACT

“COMPARATIVE ANALYSIS BETWEEN PERSONAL COMPANIES (G.P., L.P.) and P.C.C.” by Aggelos Kipreos and Evangelos Ninos

In this essay are presented, analyzed and compared three prevalent types of company: The General partnerships, Limited partnerships and the Private Capital Companies introduced recently by Law 4072/2012. With special emphasis on the individual characteristics of each of those companies as kind contributions in force and the legal framework governing it, and taking into account the economic crisis prevailing in recent years and which have influenced greatly by corporate and not only the world, useful conclusions about any kind of interested in establishing such a company.

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην Ελλάδα του 2016, ο εταιρικός κόσμος βιώνει μια ύφεση που έχει επηρεάσει σε μεγάλο βαθμό τις αγορές κεφαλαίου. Μέσα σε όλη αυτή την δυσάρεστη κατάσταση όμως βλέπουμε τις αντοχές και τα επιτεύγματα που μπορούν να δώσουν μικρά βήματα προς την ανάπτυξη από διάφορες εταιρίες. Η έρευνα με την οποία θα ασχοληθούμε αφορά τρεις εταιρικές μορφές : την Ομόρρυθμη Εταιρία ή αλλιώς Ο.Ε., την Ετερόρρυθμη Εταιρία ή αλλιώς Ε.Ε. και την Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία ή αλλιώς Ι.Κ.Ε. που όμως θα χωριστούν σε δύο συγκρίσιμα μεγέθη τα οποία είναι οι προσωπικές εταιρίες (Ο.Ε., Ε.Ε.) και η Ι.Κ.Ε.. Πρώτα όμως ας αναφέρουμε μερικά στοιχεία για την κάθε μία ξεχωριστά με την βοήθεια εμπειρογνομόνων καθώς και επιστημονικών κειμένων έτσι ώστε να πάρουμε μία εικόνα πριν ξεκινήσουμε την συγκριτική ανάλυση.

Η Ομόρρυθμη εταιρία είναι μία από τις δημοφιλέστερες εταιρικές μορφές στην Ελλάδα καθώς σύμφωνα με το Γενικό Εμπορικό Μητρώο ή αλλιώς Γ.Ε.ΜΗ. από τον Μάιο του 2011 έως και την 1^η Φεβρουαρίου του 2016 οι συστάσεις ανέρχονται στις 17.618. Με βάση το άρθρο 20 του εμπορικού νόμου που είναι σε ισχύ από την 1/1/1879, η ομόρρυθμη εταιρία είναι μια εταιρική μορφή στα πλαίσια της οποίας όλοι οι εταίροι ευθύνονται απεριόριστα, αλληλέγγυα και προσωπικά για τυχόν υποχρεώσεις και χρέη της εταιρίας. Άξιο αναφοράς είναι και η οικονομική σημασία της έτσι όπως την παραθέτει¹ ο Χατζηγάγιος Θωμάς : *«Ο εταιρικός τύπος της Ο.Ε χρησιμοποιείται στις συναλλαγές για τη μικρή και μεσαία επιχείρηση. Συνήθως, μικρός αριθμός φυσικών προσώπων συνενώνουν τις δυνάμεις τους, εργασία και κεφάλαιο για την επιδίωξη εμπορικού σκοπού. Τα πρόσωπα αυτά συνδέονται μεταξύ τους με συγγενικούς ή φιλικούς δεσμούς και η συνεργασία τους στηρίζεται στη μεταξύ τους αμοιβαία εμπιστοσύνη. Ο εταιρικός αυτός τύπος είναι ο πιο διαδεδομένος στην Ελλάδα, λόγω και των χαρακτηριστικών της ελληνικής οικονομίας».*

¹ Χατζηγάγιος, Θ. (2015), Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Ανικούλα, Θεσσαλονίκη , σελ. 156.

Έχοντας πολλά κοινά στοιχεία με την ομόρρυθμη εταιρία όπως η σύσταση της με ιδιωτικό συμφωνητικό παρατηρούνται κάποιες μικρές διαφορές. Στην Ελλάδα εισήχθη με τον Εμπορικό Νόμο (Διάταγμα της 19.4/1.5.1835) που αποτελεί μετάφραση του γαλλικού (ναπολεόντειου) Εμπορικού Κώδικα του έτους 1807 και σήμερα με βάση τα στοιχεία του Γ.Ε.ΜΗ. από τον Μάιο του 2011 έως την 1^η Φεβρουαρίου 2016 είχαμε 8.357 συστάσεις. Κύριο χαρακτηριστικό αυτής της εταιρικής μορφής είναι ότι αποτελείται από τουλάχιστον έναν ομόρρυθμο και έναν ετερόρρυθμο εταίρο. Έτσι σε περίπτωση χρεών επιβαρύνεται το νομικό πρόσωπο της εταιρίας και ο ομόρρυθμος εταίρος λόγω του τρίπτυχου «απεριόριστα, αλληλέγγυα και προσωπικά» που αναφέραμε στην προηγούμενη παράγραφο. Σε αντίθεση με τον ομόρρυθμο εταίρο όμως, ο ετερόρρυθμος ευθύνεται μέχρι το ποσό της εισφοράς του έναντι τρίτων. Αν δεν το έχει καταβάλει είναι υποχρεωμένος να το κάνει αλλά μέχρι το ποσό που του αναλογεί. Γίνεται αντιληπτό επομένως, ότι η ετερόρρυθμη εταιρία είναι ένας συνδυασμός εταίρων που από την μία μεριά είναι εκείνοι που έχουν πείρα και εργασία και βάζουν σε κίνδυνο την προσωπική τους περιουσία για τον σκοπό της εταιρίας και από την άλλη, είναι οι ετερόρρυθμοι εταίροι που προσφέρουν κεφάλαιο μέχρι ορισμένο χρηματικό ποσό.

Η Ι.Κ.Ε είναι μία νέα εταιρική μορφή στην Ελλάδα. Μας συστήθηκε σχετικά πρόσφατα το 2012 επί της μεταβατικής κυβέρνησης και εμπεριέχεται στην προσπάθεια της εταιρικής αναμόρφωσης που προσπαθεί να επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Ένωση στα κράτη-μέλη της. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Γ.Ε.ΜΗ. μέσα στο ίδιο χρονικό διάστημα που αναφέραμε παραπάνω οι συστάσεις για την Ι.Κ.Ε. ανέρχονται στις 11.442. Βασικό χαρακτηριστικό της είναι ότι μπορεί να συσταθεί ακόμα και με μηδενικό κόστος ίδρυσης. Στην ουσία είναι μία μορφή εταιρίας που σχεδιάστηκε για να αντικαταστήσει την Ε.Π.Ε.. Σημαντική διαφορά που ξεχωρίζει την Ι.Κ.Ε με τις υπόλοιπες μορφές κεφαλαιουχικών εταιριών είναι ότι δεν έχει μετοχές αλλά εταιρικά μερίσματα όπως η Ο.Ε η οποία είναι προσωπική εταιρία. Επομένως σύμφωνα με τον ν. 4072/2012 όπου και εισήχθη στον επιχειρηματικό κόσμο στην χώρα μας, η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία έχει νομική προσωπικότητα και είναι εμπορική ακόμη και αν ο σκοπός της δεν είναι εμπορικός. Καινοτόμα σε πολλά στοιχεία, η Ι.Κ.Ε. είναι υποχρεωμένη να αποκτήσει εταιρική

ιστοσελίδα μέσα σε ένα μήνα από τη σύσταση της, καθώς είναι στα πλαίσια της εταιρικής αναμόρφωσης, όπου με ευθύνη του διαχειριστή πρέπει να εμφανίζονται τα στοιχεία των εταίρων (ονοματεπώνυμο, διευθύνσεις, κατηγορία εισφορών, ποιός είναι ο διαχειριστής). Άξιο αναφοράς είναι το γεγονός ότι αν η εταιρία δεν διαθέτει εταιρική ιστοσελίδα, είναι υποχρεωμένη να παραθέτει δωρεάν τυχόν πληροφορίες που θα ζητήσει ο οποιοσδήποτε. Επιπλέον, η Ι.Κ.Ε. μπορεί να έχει την πραγματική έδρα εκτός Ελλάδας, και να εξακολουθεί να λογίζεται ως ελληνική εταιρία, βάσει της καταστατικής έδρας (άρθρο 45 παρ. 3 Ν. 4072/2012). Χαρακτηριστικό μπορεί να θεωρηθεί το σχόλιο από την εργασία των Ιωάννη Δ. Φαρσαρώτα και Ευάγγελου Θ. Σπάτουλα που αναφέρει² ότι *«Ο νέος αυτός εταιρικός τύπος, διευκολύνει τη συνεργασία και την συνύπαρξη μεταξύ των εταίρων αυτών, καθιστώντας την, κατάλληλη για οικογενειακές επιχειρήσεις, καθώς και για επιχειρήσεις και συνεργασίες νέων επιχειρηματιών»*.

Έχοντας αναφέρει μερικές πληροφορίες για τα αντικείμενα σύγκρισης της εργασίας μας, γίνεται εύλογα κατανοητό ότι λόγω του γεγονότος ότι η Ι.Κ.Ε. διανύει μόλις τον 4^ο χρόνο λειτουργίας της στην χώρα μας, η βασική δυσκολία μας ήταν να βρούμε δικαστικές αποφάσεις και γενικά πληροφορίες που να είναι μεταγενέστερες των τροποποιήσεων που υπέστη ο νόμος 4072/2012. Επομένως για να μπορέσουμε να έχουμε μία ισορροπία στα δεδομένα μας χρειάστηκε να σχετίσουμε πληροφορίες που να είναι έγκυρες και προφανώς συγκρίσιμες. Στο επόμενο κεφάλαιο, θα ασχοληθούμε με άρθρα, δηλώσεις εμπειρογνομόνων του κλάδου, αλλά και πληροφορίες από βιβλία από τα οποία θα προσπαθήσουμε να αναδείξουμε θετικά και αρνητικά στοιχεία που θα έχουν οι προσωπικές εταιρικές μορφές (Ο.Ε., Ε.Ε.) έναντι της Ι.Κ.Ε. και το αντίστροφο.

² <http://www.supportbusiness.gr/financial/companies-legalforms/118-ksekinwntas-th-dikh-sou-epixeirhsh-oles-oi-nomikes-morfes-epixeirhsewn> , Ιδιωτική Κεφαλαιουχική εταιρία(Ι.Κ.Ε.)

II. ΕΚΤΕΝΗΣ ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ

Έχοντας πάρει μία πρώτη γραφή από τα αντικείμενα σύγκρισης της εργασίας μας, παρακάτω θα αναφερθούμε σε διάφορα άρθρα που και κείμενα από βιβλία που θα σχολιάσουν και θα αναδείξουν θέματα προς συζήτηση και θα μας οδηγήσουν με ομαλό τρόπο στην συγκριτική μας ανάλυση.

1. Προσωπικές Εταιρίες (Ο.Ε., Ε.Ε.)

A. Ομόρρυθμη Εταιρία

Η Ομόρρυθμη εταιρία είναι γνωστή στον εταιρικό κόσμο εδώ και πολλά χρόνια στην Ελλάδα. Για να ιδρυθεί, ο Αστικός Κώδικας ορίζει³ ότι πρέπει να συνεταιριστούν τουλάχιστον δύο πρόσωπα, ή κατά την διατύπωση του νόμου, να επιδιώκουν με κοινές εισφορές κοινό σκοπό. Με αυτόν τον τρόπο καταλαβαίνουμε ότι η ίδρυση μίας ομόρρυθμης εταιρίας για τον εταίρο που θέλει να συμπορευτεί με έναν ή και περισσότερους άλλους, σημαίνει απεριόριστη και αλληλέγγυα ευθύνη απέναντι στις υποχρεώσεις της εταιρίας προς το εξωτερικό της περιβάλλον. Επίσης ακόμα και με τη λύση της εταιρίας, ο εταίρος ευθύνεται για τυχόν εναπομείναντα χρέη προς προμηθευτές, ελληνικό δημόσιο, τράπεζες και γενικά οποιαδήποτε υποχρέωση, με την προσωπική του περιουσία. Με λίγα λόγια, έμμεσα οι οικονομικές δυνατότητες μίας προσωπικής εταιρίας όπως η ομόρρυθμη μπορούν να μετρηθούν από την συνολική περιουσία που έχουν οι εταίροι που συμμετέχουν σε αυτή. Χαρακτηριστική είναι η διατύπωση⁴ του Χατζηγάγιου Θωμά για τις ομόρρυθμες εταιρίες: *«Ως «Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις» ορίζονται εκείνες, που σύμφωνα με τις τελευταίες δημοσιευμένες ετήσιες οικονομικές τους καταστάσεις, ατομικές ή ενοποιημένες, πληρούν τουλάχιστον δύο από τα ακόλουθα κριτήρια: α) μέσος αριθμός εργαζομένων κατά την διάρκεια της οικονομικής*

³ αρ. 741 Αστικού Κώδικα.

⁴ Χατζηγάγιος, Θ. (2015), Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Ανικούλα, Θεσσαλονίκη, σελ. 155.

χρήσης μικρότερος των διακοσίων πενήντα(250), β) σύνολο ενεργητικού που κατά την ημερομηνία λήξης της χρήσης δεν υπερβαίνει τα σαράντα τρία εκατομμύρια(43.000.000) ευρώ γ) ετήσιος καθαρός κύκλος εργασιών που δεν υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια(50.000.000)² ευρώ». Από τα παραπάνω λεγόμενα μπορούμε να υποθέσουμε με χαρακτηριστική ευκολία ότι οι ομόρρυθμες εταιρίες αποτελούν τον πυλώνα της ελληνικής οικονομίας και αγοράς καθώς πολλές από τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην χώρα μας είναι ομόρρυθμες.

Ποιο είναι όμως το στοιχείο που κάνει την Ο.Ε. να ξεχωρίζει έναντι των άλλων εταιρικών μορφών στην Ελλάδα; Όπως αναφέραμε και στην εισαγωγή μας η Ο.Ε. κατέχει τον τίτλο της μακροβιότερης εταιρικής μορφής στην χώρα μας. Ήδη από την περίοδο της επαναστάσεως και των πρώτων εθνικών συνελεύσεων υιοθετήθηκε ο γαλλικός (Ναπολέοντειος) Εμπορικός Κώδικας του 1807, ως ελληνικό νομοθέτημα. Με την πάροδο των χρόνων η εμπιστοσύνη του νεοσύστατου ελληνικού κράτους και κατά συνέπεια των φυσικών του προσώπων απέναντι στην συγκεκριμένη εταιρική μορφή, μετατράπηκε σε κοινή πορεία συνύπαρξης που είναι συνυφασμένη με τον εκσυγχρονισμό, την πρόοδο και την ανάπτυξη της χώρας όπως την γνωρίζουμε σήμερα.

Η Ομόρρυθμη εταιρία λοιπόν αποτελεί μία δέσμευση δύο ή και περισσότερων προσώπων που ενώνουν τις δυνάμεις τους για κοινό εμπορικό σκοπό. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού όμως υπάρχουν ευθύνες που την διαφοροποιούν από όλες τις άλλες εταιρικές μορφές στην Ελλάδα, ακόμα και την Ετερόρρυθμη Εταιρία. Μία από αυτές τις ευθύνες είναι των πιστωτών που είναι ιδιαίτερα σημαντικές και σχολιάζονται⁵ με σαφήνεια και απλότητα από τον Νεγκάκη: «Ο ομόρρυθμος εταίρος ευθύνεται άμεσα απέναντι στους δανειστές της εταιρίας σαν να ήταν δικές του προσωπικές υποχρεώσεις και όχι έμμεσα σαν εταίρος μέσω της εταιρίας. Επίσης, η ευθύνη των εταίρων είναι πρωτογενής, που σημαίνει ότι επιτρέπει στον δανειστή, που κατέχει εκτελεστικό τίτλο, να στραφεί είτε εναντίον ενός εταίρου ξεχωριστά είτε εναντίον του συνόλου των εταίρων, προκειμένου να ικανοποιήσει την απόκτηση του, χωρίς να προηγηθεί αγωγή κατά της ομόρρυθμης εταιρίας ως νομικού προσώπου. Είναι ευθύνη διαρκής, διότι ένας ομόρρυθμος εταίρος, στην περίπτωση

⁵ Νεγκάκης, Χ.(2012), Λογιστική Εταιριών Θεωρία και Πράξη, εκδόσεις Σοφία, Αθήνα, σελ. 63.

που πάψει να κατέχει μερίδια της εταιρίας, συνεχίζει να βαρύνεται με τα χρέη της εταιρίας που δημιουργήθηκαν μέχρι και την ημερομηνία της αποχώρησης του. Κατά συνέπεια, η ευθύνη δεν παραγράφεται με την διάλυση της ομόρρυθμης εταιρίας, αλλά συνεχίζει να υφίσταται βαρύνοντας αποκλειστικά τους εταίρους², δεδομένου ότι το νομικό πρόσωπο της εταιρίας έπαψε να υπάρχει». Ένας ιδιαίτερα σοβαρός λόγος για σκέψη πριν κάποιος θελήσει να συμμετέχει σαν εταίρος σε μία ομόρρυθμη εταιρία.

Βλέπουμε λοιπόν ότι η ευθύνη είναι το πιο σημαντικό χαρακτηριστικό την ομόρρυθμης εταιρίας γι' αυτό και θα αναλύσουμε περισσότερο αυτό το κεφάλαιο. Γνωρίζουμε ότι η ευθύνη για τους ομόρρυθμους εταίρους είναι απεριόριστη, αλληλέγγυα και εις ολόκληρων. Μεταξύ αυτών όμως η ευθύνη αυτή είναι και εκ του νόμου, δηλαδή σημαίνει⁶ ότι: «Διασπά νομοθετικά την αρχή της αυτοτέλειας του νομικού προσώπου της Ο.Ε. από τους εταίρους που την απαρτίζουν». Σαν είδος προσωπικής εταιρίας η ευθύνη επεκτείνεται και σαν προσωπικό ζήτημα για τον εταίρο που οφείλει να συμβάλλει ακόμα και με την προσωπική του περιουσία. Επίσης σύμφωνα με το άρθρο 258 παρ. 1, του ν. 4072/2012 η ευθύνη είναι αναγκαστικού χαρακτήρα. Χαρακτηριστικά ο Χατζηγάγιος αναφέρει⁷ ότι: «Η ευθύνη είναι αναγκαστικού δικαίου. Ο κανόνας της αλληλεγγύης ευθύνης των συνεταίρων έχει αναγκαστικό χαρακτήρα. Δηλαδή, δεν μπορεί να συμφωνηθεί, με διάταξη του καταστατικού, το αντίθετο προς την έννοια αυτήν, όπως ότι ένας ή περισσότεροι εταίροι δεν θα ευθύνονται σε ολόκληρο έναντι των τρίτων ή θα ευθύνονται περιορισμένα». Στη συνέχεια, η ευθύνη ενός ομόρρυθμου εταίρου είναι επίσης και άμεση και πρωτογενής. Αυτό σημαίνει ότι άμεση, σημαίνει ότι ο εταίρος ευθύνεται ευθέως έναντι του εταιρικού δανειστή. Γι' αυτό και σύμφωνα με το άρθρο 920 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ισχύει ότι: «Με βάση τον εκτελεστικό τίτλο κατά της ομόρρυθμης ή Ετερόρρυθμης Εταιρίας μπορεί να γίνει αναγκαστική εκτέλεση και κατά των ομόρρυθμων εταίρων». Εφόσον ο εταίρος ευθύνεται για τα χρέη της εταιρίας απέναντι σε δανειστές καταλαβαίνουμε ότι οι «δρόμοι» τους

⁶ Χατζηγάγιος, Θ. (2015), Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Ανικούλα, Θεσσαλονίκη, σελ. 157

⁷ Χατζηγάγιος, Θ. (2015), Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Ανικούλα, Θεσσαλονίκη, σελ. 157

είναι παράλληλοι ακόμα και αν φαίνεται ότι απομακρύνονται. Κάθε εταίρος ευθύνεται παράλληλα με την εταιρία για την εκπλήρωση ενοχής. Η ενοχή της εταιρίας θεωρείται και δική του ενοχή. Επομένως, δεν ευθύνεται απλώς σε αποζημίωση για μη εκπλήρωση ή πλημμελή εκπλήρωση. Παρόλα αυτά, αξίζει να αναφερθεί ότι σύμφωνα με το άρθρο 487 του Αστικού Κώδικα ο εταίρος που κατέβαλε ολόκληρη την οφειλή, έχει δικαίωμα αναγωγής. Με αυτό τον τρόπο μπορεί να στραφεί εναντίον των υπόλοιπων εταίρων, που γίνεται σαφές ότι τους βαρύνει η ίδια ευθύνη, και να ζητήσει την αναλογία της οφειλής που πλήρωσε και που τους αντιστοιχεί. Σαν αποτέλεσμα, στην προκειμένη περίπτωση θα μπορούσε κανείς να πει ότι ο εταίρος αυτός έχει και την ιδιότητα του δανειστή της εταιρίας.

Στη συνέχεια θα ασχοληθούμε με την διαχείριση μία ομόρρυθμης εταιρίας η οποία είναι ιδιαίτερη περίπτωση καθώς συνδέεται άμεσα με την ευθύνη των εταίρων που αναφέραμε στην προηγούμενη παράγραφο. Η έννοια της διαχείρισης στην ομόρρυθμη εταιρία θεωρείται εξαιρετικά σημαντική καθώς ο εταίρος ή οι εταίροι που έχουν αναλάβει την διαχείριση της εταιρίας επιφορτίζονται με την ευθύνη της εκπροσώπησης προς τους τρίτους αλλά και της διευθέτησης εσωτερικών υποθέσεων. Χαρακτηριστική είναι η διατύπωση⁸ του Χατζηγάγιου που αναφέρει ότι: *«Η διαχείριση της εταιρίας περιλαμβάνει κάθε δραστηριότητα που τείνει στην πραγμάτωση του εταιρικού σκοπού. Διαφέρει από την εξουσία λήψης αποφάσεων (άρθρο 253, του ν.4072/2012). Οι αποφάσεις λαμβάνονται με συμφωνία όλων των εταίρων, εκτός κι αν το καταστατικό προβλέπει πλειοψηφία κατά τη λήψη των αποφάσεων (άρθρο 253, παρ. 2, του ν. 4072/2012), που είναι εν αμφιβολία αριθμητική, με βάση τα πρόσωπα των εταίρων (όχι του κεφαλαίου)»*. Η διαχείριση στην ομόρρυθμη εταιρία όμως δεν διακρίνεται μόνο σε εσωτερική και εξωτερική όπως αναφέραμε παραπάνω αλλά χωρίζεται και σε επιμέρους κατηγορίες όπως είναι αυτή μεταξύ της αυτοδιαχείρισης και της εξωδιαχείρισης. Αυτοδιαχείριση είναι⁹ *«ότι η διαχείριση ανήκει μόνο στον ή στους ομόρρυθμους εταίρους. Τα άρθρα 254, παρ. 1 και 257,παρ. 1, του ν. 4072/2012 αναγνωρίζουν*

⁸ Χατζηγάγιος, Θ. (2015), Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Ανικούλα, Θεσσαλονίκη, σελ. 175.

⁹ Χατζηγάγιος, Θ. (2015), Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Ανικούλα, Θεσσαλονίκη, σελ. 176.

αποκλειστικά σε κάθε εταίρο δικαίωμα (και υποχρέωση) διαχείρισης και εκπροσώπησης, αντίστοιχα». Από την άλλη όμως, η εξωδιαχείριση είναι κάτι τελείως διαφορετικό που για να υφίσταται χρειάζεται ρήτρα του καταστατικού που να αναθέτει την διαχείριση και την εκπροσώπηση σε τρίτο μη εταίρο. Σε αυτό το σημείο βέβαια αξίζει να αναφέρουμε ότι τα άρθρα 254, παρ.1 και 257, παρ.1 του ν.4072/2012 απαγορεύουν ρητά την ανάθεση της διαχείρισης και της εκπροσώπησης σε τρίτο πρόσωπο (μη εταίρο). Σε αυτόν μπορεί να δοθεί δικαιοδοσία μόνο σε συγκεκριμένες ενέργειες διαχείρισης και εκπροσώπησης των εταιρικών υποθέσεων. Στη συνέχεια, η διαχείριση διακρίνεται σε νόμιμη και καταστατική. Σύμφωνα με το άρθρο 254, περίπτωση α, και το άρθρο 257, παρ. 1 του ν. 4072/2012, η νόμιμη διαχείριση ορίζεται από τον νόμο, δηλαδή ανήκει σε όλους τους εταίρους εκτός και αν διατυπώνεται διαφορετικά στο καταστατικό. Στην καταστατική διαχείριση όμως ισχύει ότι ορίζει το καταστατικό της εταιρίας το οποίο μπορεί να διαφοροποιείται σημαντικά από την νόμιμη. Τέλος όπως αναφέραμε και εμμέσως παραπάνω, η διαχείριση διακρίνεται σε συλλογική και σε ατομική, δηλαδή η διαχείριση μπορεί να εκτελεστεί από κοινού από όλους τους εταίρους ή ατομικά από τον κάθε εταίρο ξεχωριστά. Άξιο αναφοράς όμως είναι το γεγονός ότι στην Ο.Ε ισχύει η αρχή της ατομικής διαχείρισης. Αυτό σημαίνει ότι κάθε εταίρος μόνος του μπορεί να διενεργεί πράξεις διαχείρισης αλλά μπορεί να μην συμφωνεί με κάποιες αποφάσεις διαχείρισης ενός ή και περισσότερων συνεταίρων (άρθρα 254, παρ. 2, εδ. του ν. 4072/2012 και 750 του Αστικού Κώδικα, εφαρμοζόμενο αναλογικά).

Είδαμε λοιπόν πόσο ζωτικής σημασίας είναι η ευθύνη των εταίρων μίας ομόρρυθμης εταιρίας και πως είναι απαραίτητη για την εύρυθμη λειτουργία της. Επίσης αναγνωρίσαμε ότι η ευθύνη των εταίρων είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την διαχείριση η οποία έχει στρατηγικό ρόλο στην πορεία της εταιρίας. Οι ευθύνες όμως με ποιο τρόπο θα επηρεάζονταν σε περίπτωση που μία Ο.Ε. μετατρεπόταν σε Ι.Κ.Ε.; Ποιο θα ήταν το τίμημα ή η ελάφρυνση για τους εταίρους σε περίπτωση μίας μεταβολής του νομικού τύπου της μετατρεπόμενης εταιρίας; Πρώτα από όλα είναι απαραίτητο να αναφέρουμε ότι σύμφωνα με το άρθρο 107 του ν. 4072/2012 μία εταιρία οποιασδήποτε μορφής μπορεί να μετατραπεί σε Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία (Ι.Κ.Ε.) με ομόφωνη απόφαση των εταίρων ή και με πλειοψηφία αν

προβλέπεται κάτι τέτοιο από το καταστατικό της εταιρίας. Για να γίνει βέβαια η μετατροπή μία προσωπικής εταιρίας (Ο.Ε. ή Ε.Ε.) σε Ι.Κ.Ε. καταχωρείται στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) είτε μέσω του Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών (Ε.Β.Ε.Α.) είτε μέσω του Επαγγελματικού Επιμελητηρίου (Ε.Ε.Α.) όχι όμως μέσω της υπηρεσίας μίας στάσης (Υ.Μ.Σ.) η οποία είναι υπεύθυνη μόνο για να συσταθεί μία Ι.Κ.Ε. . Επίσης πολύ σημαντικό είναι το γεγονός¹⁰ ότι: *«Με τη μετατροπή δεν επέρχεται κατάλυση του νομικού προσώπου της μετατρεπόμενης εταιρείας και ίδρυση νέου, αλλά απλή μεταβολή του νομικού τύπου της μετατρεπόμενης εταιρείας, χωρίς να μεσολαβήσει λύση και εκκαθάριση αυτής»*. Άξιο αναφοράς βέβαια είναι ότι οι δίκες που εκείνο το χρονικό διάστημα είναι σε εκκρεμότητα θα συνεχιστούν στο όνομα της εταιρίας με την νέα εταιρική μορφή της φυσικά. Όμως το πιο σημαντικό που διαφοροποιείται είναι το εξής¹¹: *«Οι ομόρρυθμοι εταίροι της Ο.Ε. ή Ε.Ε., η οποία μετατράπηκε σε Ι.Κ.Ε., εξακολουθούν να ευθύνονται επί πέντε (5) έτη μετά τη μετατροπή, εις ολόκληρων και απεριόριστα για τις εταιρικές υποχρεώσεις που γεννήθηκαν μέχρι την καταχώριση της μετατροπής της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ., εκτός αν οι δανειστές της εταιρείας συγκατατέθηκαν εγγράφως στη μετατροπή της εταιρείας»*. Μετά το πέρας των πέντε(5) χρόνων καταλαβαίνουμε ότι οι ομόρρυθμοι εταίροι είναι απαλλαγμένοι πια από τις ευθύνες που τους χρεώνονταν όταν η εταιρία ήταν ακόμα ομόρρυθμη. Έτσι οι ευθύνες τους μετά την μετατροπή (αφού περάσουν και τα πέντε χρόνια) της εταιρίας σε Ι.Κ.Ε. περιορίζονται στο ποσό εισφοράς που αντιστοιχεί στο ποσοστό που έχει στην κατοχή του ο καθένας ξεχωριστά στα εταιρικά μερίδια. Όσον αφορά την διαχείριση η αλλαγή νομικής εταιρικής μορφής για την εταιρία αλλάζει την διαχείριση καθώς αλλά ορίζονται στους κανονισμούς λειτουργίας της Ι.Κ.Ε.. Παρόλο βέβαια που μία ομόρρυθμη μπορεί να μετατραπεί σε μία Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία αυτό δεν σημαίνει ότι μπορεί και να συγχωνευθεί. Με αυτό τον τρόπο μπορούμε επομένως να πούμε¹² με αρκετή βεβαιότητα ότι *«Η συγχώνευση ομόρρυθμης εταιρίας με*

¹⁰ <http://www.taxlaw.gr/el/idika-themata/466-metatropi-prosopikis-etairias-oe-kai-ee-se-idiotiki-kefalaiouxiki-etairia-ike> , Ιάσων Σκούζος + Συνεργάτες Δικηγορική Εταιρία Taxlaw

¹¹ <http://www.taxlaw.gr/el/idika-themata/466-metatropi-prosopikis-etairias-oe-kai-ee-se-idiotiki-kefalaiouxiki-etairia-ike> , Ιάσων Σκούζος + Συνεργάτες Δικηγορική Εταιρία Taxlaw Διαδικασία μετατροπής.

¹² Χατζηγάγιος, Θ. (2015), Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Ανικούλα, Θεσσαλονίκη , σελ. 185.

κεφαλαιουχική εταιρία- Α.Ε., Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε.- δεν είναι δυνατή. Πρέπει η Ο.Ε. να μετατραπεί σε κεφαλαιουχική εταιρία και, στην συνέχεια, να συγχωνευθεί με κεφαλαιουχική εταιρία όμοιου τύπου».

Μετά την εκτενή αναφορά και τον σχολιασμό για τις ευθύνες των εταίρων αλλά και τις μετατροπές που μπορεί να υποστεί σαν νομική προσωπικότητα, θα σχολιάσουμε τι συμβαίνει στην εκκαθάριση της ομόρρυθμης εταιρίας και πως μπορεί να αφήσει αυτό το τελικό στάδιο και να επανέλθει σε παραγωγικούς ρυθμούς. Η λύση λοιπόν μίας ομόρρυθμης εταιρίας επέρχεται μετά την λήξης της διάρκειας της που έχει οριστεί στο καταστατικό της. Επίσης μπορεί να υπάρξει και λύση της σύμβασης αν επιτευχθεί συμφωνία από τους εταίρους πριν την λήξη της διάρκειας της αλλά και αν υπάρχει καταγγελία από έναν ή και περισσότερους εταίρους για ιδιαίτερα σοβαρό λόγο¹³. Ένας λόγος μπορεί να θεωρηθεί και ο θάνατος ενός εταίρου. Σε αυτή την περίπτωση όμως, αν υπάρξει συμφωνία μεταξύ των υπόλοιπων μελών και των κληρονόμων του θανόντος μπορεί να συνεχίσει η λειτουργία της. Άξιο αναφοράς βέβαια, είναι το γεγονός ότι εάν το όνομα του θανόντος εμπεριέχεται στην επωνυμία της εταιρίας, μπορεί να διατηρηθεί αν φυσικά γίνει αποδεκτό ένα τέτοιο αίτημα από τους κληρονόμους του. Τέλος, μία ομόρρυθμη εταιρία μπορεί να λυθεί λόγω νόμιμης ή δικαστικής απαγόρευσης ή κήρυξης σε πτώχευση ενός εταίρου (αναγκαία τελεσίδικη απόφαση), εκτός και αν οι υπόλοιποι εταίροι αποφάσισαν την συνέχιση της λειτουργίας της εταιρίας.

Εκκαθαριστές είναι από τον νόμο όλοι οι εταίροι. Αν ορίζει όμως διαφορετικά το καταστατικό ή αν υπάρξει ομόφωνη απόφαση των εταίρων μπορούν να διοριστούν εκκαθαριστές οι οποίοι θα δικαιούνται αμοιβή μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης. Μετά την λύση της εταιρίας και την έναρξη της εκκαθάρισης, συμβαίνει μία σημαντική εξέλιξη που αναφέρει¹⁴ ότι: *«η εξουσία των διαχειριστών αντικαθίστανται από την εξουσία των εκκαθαριστών. Οι τελευταίοι εκπροσωπούν την Ο.Ε., δικαστικά και εξώδικα, ενώ η έκταση της εξουσίας τους οριοθετείται από τις ανάγκες της εκκαθάρισης, αφού κατά το στάδιο της εκκαθάρισης παύει ο*

¹³ Άρθρο 766 επ. Α.Κ.

¹⁴ Χατζηγάγιος, Θ. (2015), Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Ανικούλα, Θεσσαλονίκη, σελ. 189.

κερδοσκοπικός σκοπός της Ο.Ε. (και συνεπώς η παραγωγική της λειτουργία) και η εταιρία υφίσταται, μόνο για τις ανάγκες της εκκαθάρισης» με ότι αυτό συνεπάγεται (απογραφή της εταιρικής περιουσίας, ρευστοποίηση του ενεργητικού κ.α.). Όπως αναφέραμε παραπάνω όμως υπάρχει και η περίπτωση της αναβίωσης της Ο.Ε.. Μπορεί λοιπόν μία ομόρρυθμη εταιρία μετά την λύση της να μην ακολουθήσει η εκκαθάριση της αλλά να επαναλειτουργήσει; Η απάντηση είναι η εξής¹⁵ «Οι προσωπικές εταιρείες Ο.Ε. και Ε.Ε. μετά τη λύση τους εξακολουθούν να υπάρχουν και απλά μεταβάλλεται ο εταιρικός σκοπός σε σκοπό εκκαθάρισης. Η συνέχιση της λειτουργίας της υπό εκκαθάριση εταιρείας, τότε μόνο θεωρείται επαναλειτουργία της (αναβίωση), όταν υπάρχει ομόφωνη απόφαση των εταίρων. Για να έχει ισχύ έναντι πάντων η αναβίωση θα πρέπει να τηρηθούν οι διατυπώσεις δημοσιότητας, σύμφωνα με τα άρθρα 42 και 46 του Εμπορικού Νόμου».

Παρόλο λοιπόν που η ομόρρυθμη εταιρία είναι μία συνηθισμένη εταιρική μορφή στην Ελλάδα δεν παύει να έχει αρκετές ιδιαιτερότητες που χρίζουν μεγάλης προσοχής, σημασίας και ποιοτικού σχολιασμού. Στην επόμενη ενότητα θα σχολιάσουμε το «έτερον ήμισυ», θα μπορούσε να πει κανείς, της ομόρρυθμης εταιρίας, την ετερόρρυθμη εταιρία που παρόλο που έχει πολλές ομοιότητες με την πρώτη, έχει ορισμένες διαφορές που την κάνει σχετικά διαφορετική και μοναδική.

Β. Ετερόρρυθμη Εταιρία

Η Ετερόρρυθμη εταιρεία συστήνεται από δύο ή περισσότερα πρόσωπα, από τα οποία τουλάχιστον ένας είναι ομόρρυθμος εταίρος, ευθυνόμενος απεριόριστα και εις ολόκληρο με την προσωπική του περιουσία. Οι υπόλοιποι είναι ετερόρρυθμοι εταίροι, ευθυνόμενοι μέχρι του ποσού της εισφοράς τους στο κεφάλαιο, όπως αυτό καθορίζεται από το εταιρικό συμφωνητικό. Με την σύσταση της η ετερόρρυθμη εταιρεία αποκτά δική της νομική προσωπικότητα και περιουσιακή αυτοτέλεια. Μπορεί και αυτή όπως και η ομόρρυθμη να

¹⁵ <http://www.eea.gr/gr/el/articles/anaviosi-prosopikon-etaireion> , Επαγγελματικό Επιμελητήριο Αθηνών

συναλλάσσεται και να αποκτά κυριότητα επί κινητών και ακινήτων ενώ μπορεί να συμμετέχει ως εταίρος σε άλλες εταιρείες και να ελέγχει εμπορικές σχέσεις που έχει συνάψει με τρίτους. Η σύσταση της εταιρείας γίνεται στο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών (ΕΒΕΑ) και πιο συγκεκριμένα στην υπηρεσία μίας στάσης (ΥΜΣ). Πρώτα όμως πρέπει να γίνουν μερικές απαραίτητες ενέργειες όπως η σύνταξη του καταστατικού. Έπειτα γίνεται η σύσταση και η εγγραφή της εταιρίας στο Γ.Ε.ΜΗ.. Εκεί αναφέρονται λεπτομερώς όλα τα απαραίτητα στοιχεία των εταίρων καθώς και οι όροι της σύμβασης όπως ο σκοπός, η έδρα, δραστηριότητα, ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο και αντίστοιχα στα κέρδη ή στις ζημιές. Επίσης η ετερόρρυθμη εταιρεία έχει δική της επωνυμία που απαρτίζεται από το όνομα ενός ή περισσότερων ομόρρυθμων μελών με την υποχρεωτική προσθήκη των λέξεων «Ετερόρρυθμη Εταιρία», με την συντόμευση «Ε.Ε.» (άρθρο 272, παρ.1, του ν. 4072/2012). Σύμφωνα με τον Χατζηγάγιο¹⁶ αναφέρει ότι *«έτσι στην επωνυμία ετερόρρυθμης εταιρίας μπορεί να σχηματίζεται και υποκειμενικά και αντικειμενικά³⁷»*. Σε περίπτωση βέβαια που στην επωνυμία της εταιρίας συμπεριληφθεί και το όνομα ενός ετερόρρυθμου εταίρου, η επωνυμία θα είναι έγκυρη αλλά το γεγονός αυτό θα έχει σαν αποτέλεσμα την απεριόριστη ευθύνη του απέναντι σε τρίτους με τους οποίους συναλλάχθηκε αν και εφόσον εκείνοι με την σειρά τους δεν γνώριζαν ότι ήταν ετερόρρυθμος εταίρος.

Για να συσταθεί όμως μία ετερόρρυθμη εταιρία χρειάζεται η ύπαρξη δύο τουλάχιστον προσώπων νομικών ή φυσικών. Ο πρώτος όπως αναφέραμε και στην αρχή πρέπει να είναι ομόρρυθμος και ο δεύτερος να είναι ετερόρρυθμος. Όμως¹⁷: *«όλα τα συμμετέχοντα μέλη απαιτείται να έχουν ικανότητα προς δικαιοπραξία. Αρκεί και η περιορισμένη ικανότητα για τον ετερόρρυθμο εταίρο. Ενώ για το ομόρρυθμο μέλος απαιτείται να υπάρχει και η ικανότητα προς απόκτηση της εμπορικής ιδιότητας, γιατί αυτό καθίσταται έμπορος»*.

Οι εταιρικές εισφορές θεωρούνται ιδιαίτερα σημαντικές στην ετερόρρυθμη εταιρία καθώς από το ύψος αυτών μπορεί ένας τρίτος όπως είναι μία τράπεζα να

¹⁶ Χατζηγάγιος, Θ. (2015), Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Ανικούλα, Θεσσαλονίκη, σελ. 194.

¹⁷ Χατζηγάγιος, Θ. (2015), Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Ανικούλα, Θεσσαλονίκη, σελ. 194.

γνωρίζει κατά ένα μεγάλο ποσοστό (υπάρχουν και οι ομόρρυθμοι εταίροι που δεσμεύονται με την προσωπική τους περιουσία) την πιστοληπτική ικανότητα και δυναμική που έχει η εταιρία στην αγορά. Πιο ενδεικτικά μπορούμε να πούμε ότι¹⁸ “όταν ο ετερόρρυθμος εταίρος έχει καταβάλει την εισφορά του στην εταιρία, δεν υπέχει έναντι των τρίτων ευθύνη για τα εταιρικά χρέη. Όταν όμως δεν έχει καταβάλει την εισφορά του, δηλαδή την οφείλει εν όλω ή εν μέρει, τότε ο ετερόρρυθμος ευθύνεται έναντι των τρίτων με την ατομική του περιουσία προσωπικά μέχρι την αξία της οφειλόμενης εισφοράς του. Πρόκειται για ευθύνη περιορισμένη, αλλά άμεση και εις ολόκληρο.”

Σύμφωνα με τα παραπάνω, καταλαβαίνουμε ότι ο ετερόρρυθμος εταίρος εκτός από περιορισμένες ευθύνες σε επίπεδο εισφορών δεσμεύεται και με πολλούς αλληλένδετους περιορισμούς. Ένας από αυτούς είναι ότι σύμφωνα με το άρθρο 274, παρ .1, του ν. 4072/2012: *«ο ετερόρρυθμος εταίρος δεν συμμετέχει στη διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων, ούτε στη λήψη των αποφάσεων, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην εταιρική σύμβαση»*. Αυτό σημαίνει ότι ο ετερόρρυθμος εταίρος δεν μπορεί να συμμετέχει στην γενική συνέλευση των εταίρων, όμως¹⁹ *«η ρύθμιση καθιερώνει την αρχή της αυτοδιαχείρισης για τις προσωπικές εταιρίες. Είναι όμως ενδοτικού δικαίου. Οπότε, με ειδική ρύθμιση στο καταστατικό της μπορεί να ανατεθεί η διαχείριση και στον ετερόρρυθμο εταίρο»*. Επίσης με το περιορισμένο ύψος εισφορών (εξαρτάται από το ποσοστό που έχει στην δικαιοδοσία του) του ο ετερόρρυθμος εταίρος μπορεί να γνωρίζει το χρηματικό πόσο που θα καταβάλει στην εταιρία αλλά το γεγονός αυτό δεν τον προστατεύει από τις πιθανές ζημιές που μπορεί να έχει εταιρία. Παρόλο όμως που δεν μπορεί να εκτελέσει χρέη διαχειριστή, μπορεί κάλλιστα²⁰ *«να αναλάβει υπηρεσία υπαλλήλου στην εταιρία (με σχέση μισθώσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου)»*.

Παρατηρούμε λοιπόν ότι οι περιορισμοί στους οποίους υπόκεινται οι ετερόρρυθμοι εταίροι είναι πολλοί και ιδιαίτερα σημαντικοί χωρίς βέβαια αυτό να σημαίνει ότι στερούνται δυνατοτήτων και επιλογών μέσα στους κόλπους της

¹⁸ <http://www.eea.gr/gr/el/articles/i-thesi-toy-eterorrythmoy-etairoy-meta-tin-isxy-toy-n-40722012>

¹⁹ Χατζηγάγιος, Θ. (2015), Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Ανικούλα, Θεσσαλονίκη, σελ. 196.

²⁰ <http://epixeireite.duth.gr/?q=node/1656>, Δικαιώματα και υποχρεώσεις ετερόρρυθμου εταίρου

εταιρίας. Ποιος είναι όμως ο ρόλος ενός ετερόρρυθμου εταίρου όταν μία ετερόρρυθμη εταιρία φτάσει στο τέλος της σύμβασης της, λυθεί, και σαν φυσικό επακόλουθο εκκαθαριστεί;

Σύμφωνα με το άρθρο 281, παρ. 2, του ν. 4072/2012, η λύση της Ετερόρρυθμης Εταιρίας επέρχεται για τους ίδιους λόγους που επέρχεται και η λύση της Ομόρρυθμης. Άξιο αναφοράς όμως είναι το γεγονός ότι στο καταστατικό μπορούν να προβλέπονται και άλλοι λόγοι λύσης της εταιρίας όπως η καταγγελία της εταιρίας από κάποιον εταίρο και ο θάνατος ενός εταίρου. Επιπλέον αν αναγράφεται²¹ στο καταστατικό, *«ο θάνατος, η απαγόρευση και η πτώχευση του ετερόρρυθμου εταίρου αποτελούν λόγο λύσεως της εταιρείας, όπως συμβαίνει και με τους ομόρρυθμους εταίρους»*. Επίσης στην περίπτωση που υπάρχει μόνο ένας ετερόρρυθμος εταίρος στις τάξεις της εταιρίας και εκείνος αποχωρήσει τότε, η ετερόρρυθμη εταιρία θα μετατραπεί σε ομόρρυθμη αφού θα αποτελείται μόνο από ομόρρυθμους εταίρους. Διαφορετικό αποτέλεσμα όμως θα υπάρξει όταν υφίσταται μόνο ένας ομόρρυθμος εταίρος και εκείνος αποχωρήσει, καθώς με την κίνηση αυτή θα επέλθει η λύση της εταιρίας. Το σενάριο αυτό μπορεί να αποφευχθεί μόνο στην πιθανή τροποποίηση του καταστατικού η οποία θα προβλέπει ότι αν αποχωρήσει ο ομόρρυθμος εταίρος τότε θα πάρει ένας άλλος ομόρρυθμος την θέση του (είτε νέο πρόσωπο, είτε ήδη υπάρχοντος ετερόρρυθμου εταίρου που έγινε ομόρρυθμος). Γίνεται κατανοητό²² όμως ότι αν αναγράφεται από το καταστατικό *«η καταγγελία της ετερόρρυθμης εταιρείας, που έχει συσταθεί για ορισμένο χρόνο, οποτεδήποτε, από ετερόρρυθμο εταίρο επιφέρει πάντοτε τη λύση της εταιρείας, αζημίως για τον καταγγέλλοντα, εφόσον υπάρχει σπουδαίος λόγος. Σαν τέτοιος λόγος νοείται, κυρίως, η ουσιώδης παράβαση των συμβατικών υποχρεώσεων, αλλά και άλλα γεγονότα, τα οποία από την αρχή της καλής πίστεως και τα συναλλακτικά ήθη δικαιολογούν τη διακοπή της εταιρικής σχέσεως από τον καταγγέλλοντα»*. Επίσης σύμφωνα με το άρθρο 773 του Αστικού Κώδικα, λύση μίας ετερόρρυθμης μπορεί να προέλθει και από τον θάνατο του μοναδικού ομόρρυθμου εταίρου. Με την ύπαρξη όμως ενός ομόρρυθμου εταίρου είναι δυνατή η συνέχιση της λειτουργίας της

²¹ <http://epixeireite.duth.gr/?q=node/1656> , Λύση ετερόρρυθμης εταιρίας

²² <http://epixeireite.duth.gr/?q=node/1656> , Λύση ετερόρρυθμης εταιρίας

εταιρίας, εάν και εφόσον συμφωνούν οι υπόλοιποι εταίροι και τα μερίδια του θανόντος αναλαμβάνονται από τους κληρονόμους του.

Το επόμενο στάδιο μετά την λύση της εταιρίας είναι η εκκαθάριση της. Σε αυτό το στάδιο πρέπει να αναφέρουμε ότι αν²³: *«προκύψει ζημία που υπερβαίνει την κεφαλαιακή μερίδα του ετερόρρυθμου εταίρου, αυτή μεταφέρεται αναλογικά στους ομόρρυθμους εταίρους»*. Αυτό σημαίνει ότι χρειάζεται μεγάλη προσοχή κατά την διάρκεια αυτής της διαδικασίας για τους ομόρρυθμους εταίρους καθώς μπορούν να προκύψουν επιπλέον χρέη για αυτούς που δεν είχαν υπολογίσει. Άξιο αναφοράς όμως, είναι το γεγονός το στάδιο της εκκαθάρισης είναι προαιρετικό σύμφωνα με το άρθρο 281, παρ. 2 του ν. 4072/2012 εκτός και αν υφίσταται διαφορετική ρήτρα στην εταιρική σύμβαση. Παρ' όλα αυτά, αν γίνει τότε²⁴ *«το τέλος της εκκαθάρισης οδηγεί και στη διαγραφή της από το Γ.Ε.ΜΗ, μετά από αίτηση του/των εκκαθαριστή/ών ή ενός από τους εταίρους ή από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον»*.

Βλέπουμε λοιπόν ότι η Ετερόρρυθμη Εταιρία έχει τόσες πολλές ομοιότητες με την Ομόρρυθμη που θα μπορούσε κάλλιστα κανείς να τις μπερδέψει αν δεν είναι γνώστης του εμπορικού δίκαιου και το όνομα της ήταν φυσικά διαφορετικό. Όμως η αλήθεια απέχει πολύ από αυτό που συνήθως νομίζουμε. Έτσι και η Ετερόρρυθμη Εταιρία κατέχει και παίζει ένα σημαντικό ρόλο στον εταιρικό κόσμο στην Ελλάδα καθώς επιτρέπει στα φυσικά και νομικά πρόσωπα να επενδύσουν σε ένα επιχειρηματικό πλάνο χωρίς να δεσμευτούν με την προσωπική τους περιουσία (συμμετέχοντας πάντα σαν ετερόρρυθμοι εταίροι). Στο επόμενο κεφάλαιο θα ασχοληθούμε με την Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία η οποία, από τον ερχομό της στην χώρα μας έχει αλλάξει τα δεδομένα στην εταιρικό κόσμο σε τόσο μεγάλο βαθμό που δεν μπορεί να περάσει απαρατήρητος και χωρίς σχολιασμό.

²³ Νεγκάκης, Χ. (2012), Λογιστική Εταιριών Θεωρία και Πράξη, Εκδόσεις Σοφία, σελ. 192.

²⁴ Χατζηγάγιος, Θ. (2015), Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Ανικούλα, Θεσσαλονίκη, σελ. 202.

2. Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία

Η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία ή αλλιώς Ι.Κ.Ε., σε αντίθεση με την Ο.Ε. και την Ε.Ε., είναι μία νέα εταιρική μορφή στην Ελλάδα καθώς εισήχθη με τον ν. 4072/2012 επί της τότε μεταβατικής κυβέρνησης στα πλαίσια της εταιρικής αναμόρφωσης που προσπαθεί να επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Ένωση στα κράτη-μέλη της. Η Ι.Κ.Ε. δεν ήρθε απλά να αντικαταστήσει την Ε.Π.Ε. όπως φαίνεται και από την δομή της σαν νομική υπόσταση αλλά να αλλάξει τον τρόπο που λειτουργεί και προοδεύει ο εταιρικός κόσμος στην Ελλάδα και όχι μόνο. Θα μπορούσε να πει κανείς ότι το βασικό χαρακτηριστικό της είναι το μηδενικό κόστος ίδρυσης έτσι όπως τροποποιήθηκε²⁵ με τον ν. 4155/2013 όμως δεν είναι αυτό. Το σημαντικότερο χαρακτηριστικό της Ι.Κ.Ε. δεν είναι άλλο από την προσαρμοστικότητα και την ελευθερία με την οποία το καταστατικό της μπορεί να τροποποιηθεί. Χαρακτηριστικό είναι το σχόλιο²⁶ του Ευάγγελου Περάκη ότι: *«βασική πρωτοτυπία της ελευθερίας αυτής είναι η διεύρυνση των δυνατών εισφορών, που επιτρέπει πολλούς τρόπους συνδρομής στην κοινή προσπάθεια»*. Με αυτό τον τρόπο η Ι.Κ.Ε. ήρθε να εξυπηρετήσει της ανάγκες μία χώρας που τα τελευταία επτά χρόνια βιώνει μία έντονη οικονομική και όχι μόνο κρίση. Γνωρίζουμε ότι οι προσωπικές εταιρίες είναι πολύ βολικές ως το πούμε για την ίδρυση μικρών επιχειρήσεων. Οι ανώνυμες υφίστανται για τις μεγάλες εταιρίες που έχουν μεγάλο τζίρο και αναγνωσιμότητα διεθνούς εμβέλειας. Πριν νομιμοποιηθεί στην χώρα μας η Ι.Κ.Ε. η μόνη εταιρική μορφή που θα μπορούσε να πει κανείς ότι εξυπηρετεί τα συμφέροντα και τις προϋποθέσεις για την ίδρυση μεσαίων επιχειρήσεων ήταν η Ε.Π.Ε.. Ο σκοπός δημιουργίας της είναι απλός καθώς²⁷: *«η νέα εταιρική μορφή απευθύνεται κυρίως στη μικρομεσαία επιχειρηματικότητα. Παρέχει τη δυνατότητα ενσωμάτωσης νέων μορφών σχέσεων στο εταιρικό σχήμα, προσφέρει ευελιξία, απλοποιημένη*

²⁵ Το άρθρο 43 του ν. 4072/2012 ανέφερε ότι η Ι.Κ.Ε. έπρεπε να είχε εταιρικό κεφάλαιο τουλάχιστον ενός(1) ευρώ κατά την σύσταση της. Όμως ο ν. 4155/2013 αφαίρεσε την αυτή την υποχρεωτική εισφορά και η ίδρυση της Ι.Κ.Ε. γίνεται πια με μηδενικό κόστος.

²⁶ http://www.academia.edu/2319125/Η_ευελιξία_της_ιδιωτικής_κεφαλαιουχικής_εταιρίας_IKE_One_size_fits_all, σελίδα 5, Ευάγγελος Περάκης, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών.

²⁷ Χατζηγάγιος, Θ. (2015), Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Ανικούλα, Θεσσαλονίκη, σελ. 583 ΙΙΙ. Ο επιδιωκόμενος σκοπός

λειτουργία, χαμηλό κόστος σύστασης και λειτουργίας (σε σχέση με την Ε.Π.Ε) και είναι προσαρμοσμένη στις νέες συνθήκες της αγοράς».

Η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία μπορεί να συσταθεί με την υπηρεσία μίας Στάσης. Ποια είναι όμως η υπηρεσία μιας στάσης; Είναι οι Υπηρεσίες Γ.Ε.Μ.Η. που λειτουργούν στα Επιμελητήρια και τα Πιστοποιημένα ως Υπηρεσία Μίας Στάσης Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ). Σε ειδικές περιπτώσεις για τις οποίες είτε απαιτείται το καταστατικό να συνταχθεί με συμβολαιογραφικό έγγραφο, είτε οι εταίροι θέλουν να συνταχθεί με συμβολαιογραφικό έγγραφο, τότε Υπηρεσία μιας Στάσης είναι ο πιστοποιημένος συμβολαιογράφος που θα συντάξει τη συμβολαιογραφική πράξη σύστασης²⁸. Η υπηρεσία μίας Στάσης υπάρχει στον διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ. (www.businessportal.gr) , όπου εκεί υπάρχει αναρτημένος ένας κατάλογος με μερικούς φορείς που λειτουργούν ως υπηρεσία μία στάσης (πιστοποιημένοι συμβολαιογράφοι κ.α.).

Ξέρουμε ότι οι εταιρικές μορφές διακρίνονται σε προσωπικές και κεφαλαιουχικές. Παρόλο όμως που η Ι.Κ.Ε. είναι κεφαλαιουχική εταιρία, παραδόξως έχει εταιρικά μερίδια ,και όχι μετοχικό κεφάλαιο όπως θα μπορούσε να υποθέσει κανείς, κάτι που την καθιστά ιδιαίτερη ξεχωριστή. Επίσης άξιο αναφοράς είναι η ύπαρξη τριών(3) διαφορετικών εισφορών στην Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία. Οι εισφορές αυτές διακρίνονται σε κεφαλαιακές, εξωκεφαλαιακές και εγγυητικές. Οι κεφαλαιακές όπως εύκολα μπορεί κανείς να υποθέσει, αποτελούνται από εισφορές σε μετρητά ή σε είδος που σχηματίζουν το κεφάλαιο της εταιρίας. Επιπρόσθετα²⁹'' Αύξηση ή μείωση των εταιρικών μεριδίων που αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές μπορεί να γίνει μόνο με αύξηση ή μείωση κεφαλαίου, το οποίο καταβάλλεται ολοσχερώς κατά την ίδρυση της Ι.Κ.Ε. ή κατά την αύξηση του''. Αντιθέτως, οι εξωκεφαλαιακές εισφορές αφορούν σε παροχές που δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο κεφαλαιακής εισφοράς. Μερικά είδη εξωκεφαλαιακών εισφορών είναι οι απαιτήσεις που προκύπτουν από ανάληψη υποχρέωσης εκτέλεσης εργασιών ή παροχής υπηρεσιών. Σημαντική λεπτομέρεια είναι ότι οι

²⁸ <http://startupgreece.gov.gr/el/procedures-laws-regulations/διαδικασίες-σύστασης-ικε-ιδιωτικής-κεφαλαιουχικής-εταιρείας> , Ποιά είναι η υπηρεσία μιας στάσης

²⁹ <http://startupgreece.gov.gr/el/procedures-laws-regulations/διαδικασίες-σύστασης-ικε-ιδιωτικής-κεφαλαιουχικής-εταιρείας> , Τι είναι οι κεφαλαιακές εισφορές

παροχές αυτές πρέπει να εξειδικεύονται στο καταστατικό και να εκτελούνται για ορισμένο ή αόριστο χρονικό διάστημα. Παρόλα αυτά η αξία αυτών των εισφορών που αναλαμβάνονται, είτε κατά την σύσταση της εταιρίας είτε και μεταγενέστερα θα καθοριστεί από το καταστατικό. Με αυτά τα είδη εισφορών ο εταίρος εκφράζει και απεικονίζει την συμμετοχή του στην εν γένει λειτουργία της εταιρίας. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι³⁰ «το σύνολο των εισφορών αυτών αποτελεί την περιουσιακή βάση της, ένα είδος εταιρικού κεφαλαίου». Οι εγγυητικές εισφορές όμως έχουν ορισμένα χαρακτηριστικά που δίνουν την εντύπωση ότι ο εταίρος που τις παρέχει ίσως και να είναι ομόρρυθμος εταίρος. Μερικά από αυτά είναι³¹:

- Με την εγγυητική εισφορά ο εταίρος προβαίνει σε μονομερή ανάληψη ευθύνης έναντι όλων των δανειστών της Ι.Κ.Ε.
- Η ευθύνη του εταίρου καλύπτει οποιοδήποτε χρέος της εταιρίας κατά κεφάλαιο και τόκους και άλλες επιβαρύνσεις.
- Η ευθύνη αυτή υφίσταται άμεσα και πρωτογενώς έναντι των δανειστών, που μπορούν να ασκήσουν ευθέως αγωγή κατά του εταίρου.
- Περισσότεροι εταίροι που ευθύνονται με τον τρόπο αυτόν υπέχουν ευθύνη εις ολόκληρο.
- Είναι συγκεκριμένη ως προς το ύψος του ποσού, άρα περιορισμένη (όχι απεριόριστη όπως του ομόρρυθμου εταίρου). Το ποσό αυτό αναγράφεται στο καταστατικό.
- Είναι άμεση έναντι οποιουδήποτε δανειστή της Ι.Κ.Ε.
- Ευθύνεται με όλη του την περιουσία.

Το όνομα της συγκεκριμένης εισφοράς θα μπορούσε να πει κανείς ότι είναι παραπλανητικό ως προς την κατανόηση του. Πιο ενδεικτικά, ο εταίρος που συνεισφέρει στην εταιρία με εγγυητικές εισφορές δεν είναι εγγυητής καθώς θα μιλούσαμε για δανειστή της εταιρίας. Αυτό σημαίνει ότι³² " η εγγυητική εισφορά είναι μονομερής ευθύνη για έναν εταίρο έναντι όλων των δανειστών της εταιρίας

³⁰ Χατζηγάγιος, Θ. (2015), Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Ανικούλα, Θεσσαλονίκη, σελ. 608.

³¹ Χατζηγάγιος, Θ. (2015), Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Ανικούλα, Θεσσαλονίκη, σελ. 613.

³² http://nefeli.lib.teicrete.gr/browse/sdo/acfi/2014/KavvouEvgenia/attached-document-1406278722-524419-15359/Kavvou_Engenia.2014.pdf, σελίδα 20

για τα χρέη που έχει πραγματοποιήσει, ο εταίρος δεν ευθύνεται «άμεσα και πρωτογενώς», και εις ολοκλήρων, όπως έναν ομόρρυθμο εταίρο, ώστε να δημιουργείται ενεργητική εις ολόκληρο ευθύνη εταίρου και εταιρίας.” Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 79 του Ν.4072/2012, η αξία κάθε εγγυητικής εισφοράς καθορίζεται από το καταστατικό και δεν μπορεί να υπερβαίνει το εβδομήντα πέντε τοις εκατό(75%) του ποσού της ευθύνης.

Άξιο αναφοράς είναι ότι, σύμφωνα με το άρθρο 81, παρ. 1, εδ. α, του ν. 4072/2012³³, στην Ι.Κ.Ε. ισχύει η αρχή της απαγόρευσης επιστροφής των εισφορών. Πιο ενδεικτικά, η επιστροφή των κεφαλαιακών εισφορών πριν από τη λύση της εταιρίας επιτρέπεται μόνο με τη διαδικασία της μείωσης κεφαλαίου. Όμως η επιστροφή των λοιπών εισφορών ή η απαλλαγή των εταίρων από τις υποχρεώσεις που ανέλαβαν με τις εισφορές αυτές δεν είναι επιτρεπτή ούτε άμεσα ούτε έμμεσα³⁴.

Σημαντικό κομμάτι μίας οποιασδήποτε εταιρίας πόσο μάλλον μιας Ι.Κ.Ε. είναι ο διαχειριστής της. Χρέη διαχειριστή μπορεί να αναλάβει ένα ή και περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Επίσης διαχειριστής μπορεί να οριστεί ένας ή και περισσότεροι εταίροι ή ακόμα και μη εταίροι της εταιρίας. Η σημαντικότητα αυτού του ρόλου μπορεί να κατανοηθεί σε μεγάλο βαθμό από το παρακάτω σχόλιο που αναφέρει³⁵ ότι: *«Οι διαχειριστές ευθύνονται προσωπικά, αστικά και ποινικά απέναντι σε φορολογικούς και ασφαλιστικούς φορείς»*. Το παραπάνω σχόλιο ισχύει για όλες τις εταιρικές μορφές, αλλά το αναφέρουμε σε αυτό το σημείο της εργασίας γιατί ο ρόλος του διαχειριστή στην Ι.Κ.Ε. είναι λίγο πιο περίπλοκος και χρήζει περισσότερης προσοχής. Πιο συγκεκριμένα μπορούμε να πούμε ότι ο διαχειριστής στην Ι.Κ.Ε. μπορεί να έχει περιορισμένη αλλά και σχετικά απεριόριστη εξουσία στις αποφάσεις και στις ενέργειες που του επιτρέπεται να κάνει. Αυτό συμβαίνει γιατί στην Ι.Κ.Ε. το καταστατικό έχει την δυνατότητα να προσαρμόζεται στις ανάγκες της

³³ Βλ. Παράρτημα

³⁴ Χατζηγάγιος, Θ. (2015), Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Ανικούλα, Θεσσαλονίκη, σελ. 615.

³⁵ <http://www.capital.gr/tax/1989623>, Γιώργος Δαλιάνης. Διαχείριση και Εκπροσώπηση

κάθε εταιρίας και με αυτό τον τρόπο να καθορίζει και τον μείζοντα ρόλο που θα έχει ο κάθε εταίρος και μεταξύ άλλων και ο εταίρος που θα έχει χρέη διαχειριστή. Το γεγονός αυτό παρέχει στον διαχειριστή μεγαλύτερη εξουσία στην Ι.Κ.Ε. σε αντίθεση με τις άλλες εταιρικές μορφές. Επίσης οι Ι.Κ.Ε. υποχρεούνται στην τήρηση βιβλίου εταίρων και ενός ενιαίου βιβλίου πρακτικών συνελεύσεων και διαχείρισης. Τα βιβλία είναι αθεώρητα και δύναται να τηρούνται σε ηλεκτρονική μορφή. Γίνεται λοιπόν σαφές ότι ο ρόλος του διαχειριστή στην Ι.Κ.Ε είναι ιδιαίτερα σημαντικός και θα πρέπει να εκλέγεται με γνώμονα την συνέπεια, την διαφάνεια, την θέληση, τις ικανότητες να ανταπεξέλθει και το κυριότερο, την εμπιστοσύνη των εταίρων που θα βοηθήσει στην ομαλή λειτουργία και στο εύπορο κλίμα της εταιρίας που κακά τα ψέματα είναι παράγοντας κλειδί για μια επιτυχημένη επιχείρηση³⁶.

Για να συσταθεί μία Ι.Κ.Ε. οι ιδρυτές, ή το προς τούτο εξουσιοδοτημένο πρόσωπο, προβαίνουν ενώπιον των προαναφερθεισών «υπηρεσιών μίας στάσης», στις ενέργειες που προβλέπει το άρθρο 5α του ν. 3853/2010, δηλαδή στην κατάθεση του εγγράφου σύστασης, την υποβολή αίτησης καταχώρησης στο Γ.Ε.Μ.Η. και αίτησης καταχώρησης της επωνυμίας στο οικείο επιμελητήριο, καταβάλλουν γραμμάτιο ενιαίου κόστους σύστασης εταιρίας, υποβάλλουν δήλωση για το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου και αίτηση για τη λήψη Α.Φ.Μ, και τις λοιπές, ως ο παραπάνω νόμος ορίζει. Η «υπηρεσία μιας στάσης» υποχρεούται αυθημερόν ή το αργότερο την επομένη να κινήσει τις προβλεπόμενες από το νόμο διαδικασίες για τη σύσταση της εταιρίας αλλά και να προβεί σε έλεγχο νομιμότητας, ο οποίος σε αρκετά σημεία, είναι και έλεγχος ουσίας³⁷.

Να σημειωθεί, παρ' όλα αυτά, πως όπως και στις άλλες κεφαλαιουχικές εταιρίες, ο νόμος προβλέπει λόγους για τους οποίους η καταχωρηθείσα στο Γ.Ε.Μ.Η. Ι.Κ.Ε. μπορεί να κηρυχθεί άκυρη με διαπλαστική δικαστική απόφαση (άρθρο 55). Παραδείγματος χάρη, η μη έγγραφη κατάρτιση του καταστατικού ή η μη αναφορά

³⁶ Το δίλημμα ενός νέου επιτηδευματία Ο.Ε. ή Ι.Κ.Ε.;(2015), Σεμινάριο Τελειοφοίτων, Άγγελος Κυπραίος και Γιάννης Περδικάκης, σελ. 9

³⁷ Ρόκας, Ν. (2012), «Εμπορικές Εταιρίες», 7^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σελ. 584.

στο καταστατικό της επωνυμίας, του σκοπού και του ύψους του κεφαλαίου συνιστούν λόγους ακυρότητας της Ι.Κ.Ε.³⁸.

Τα όργανα της Ι.Κ.Ε. είναι υποχρεωτικά δύο: η *συνέλευση των εταίρων* και οι *διαχειριστές*. Η συνέλευση των εταίρων είναι υπεύθυνη για τη λήψη αποφάσεων που αφορούν όλες τις εταιρικές υποθέσεις. Δικαίωμα ψήφου έχει κάθε εταίρος που έχει τουλάχιστον ένα εταιρικό μερίδιο. Επομένως ισχύει η αρχή «ένα εταιρικό μερίδιο μία ψήφος». Οι εταίροι συγκαλούν *τακτικές* συνελεύσεις τουλάχιστον μία φορά κατ' έτος και μέσα σε 4 μήνες από τη λήξη της εταιρικής χρήσης, οι οποίες έχουν αντικείμενο την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων. Οι *έκτακτες* συνελεύσεις συγκαλούνται είτε από τους διαχειριστές είτε ύστερα από αίτημα προς το διαχειριστή, εταίρων που κατέχουν το 10% του εταιρικού μεριδίου με θέμα το οποίο προσδιορίζουν οι ίδιοι³⁹.

Οι διαχειριστές της εταιρίας ασκούν τη διαχείριση και την εκπροσώπησή της. Μπορούν να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, αν ορίζεται ρητά από το καταστατικό της Ι.Κ.Ε.. Σε αντίθετη περίπτωση, η διαχείριση και εκπροσώπηση της εταιρίας ασκείται από όλους τους εταίρους, όπως δηλαδή και στην Ε.Π.Ε.. Έχουν επίσης το δικαίωμα να ασκούν κάθε πράξη διοίκησης και διαχείρισης που συμβάλλει στην επιδίωξη του σκοπού της εταιρίας. Η έκταση δε αυτής της εξουσίας είναι, όπως και στις Α.Ε. και στις Ε.Π.Ε., *απεριόριστη και μη περιορίσιμη*⁴⁰.

Όπως σε όλες τις εταιρίες, έτσι και στις Ι.Κ.Ε., οι εταίροι έχουν συγκεκριμένα δικαιώματα και υποχρεώσεις. Τα δικαιώματα διακρίνονται σε *δικαιώματα διοικήσεως*, όπως αυτό της διαχείρισης και της εκπροσώπησης, και σε *περιουσιακά δικαιώματα*, όπως αυτό της συμμετοχής στα κέρδη της εταιρίας. Στον αντίποδα, πρωταρχική υποχρέωση των εταίρων είναι η εκπλήρωση της εισφοράς τους, ενώ επίσης οι εταίροι είναι υποχρεωμένοι να διαχειρίζονται και να εκπροσωπούν την εταιρία. Να σημειωθεί εδώ πως σε όλες τις εταιρικές μορφές ισχύει η *αρχή της ισότητας* μεταξύ εταιρικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων⁴¹.

³⁸ Ρόκας, Ν. (2012), «Εμπορικές Εταιρίες», 7^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σελ. 585.

³⁹ Ibid. Σελ. 587.

⁴⁰ Ibid. Σελ. 590.

⁴¹ Ibid. Σελ. 591-594.

Ο διαχειριστής της εταιρίας υποχρεούται επίσης να συντάξει και τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις (*Ισολογισμός, Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως, Πίνακας Διάθεσης Αποτελεσμάτων, Προσάρτημα κλπ*) καθώς και την ετήσια έκθεσή του για την εταιρική δραστηριότητα κατά τη χρήση που έληξε, όπως ορίζει ο Ν. 2190/1920. Οι οικονομικές καταστάσεις οφείλουν να δημοσιευτούν στο Γ.Ε.ΜΗ. και στην ιστοσελίδα της εταιρίας (είναι υποχρεωτική η δημιουργία ιστοσελίδας) εντός τριών μηνών από τη λήξη της προηγούμενης χρήσης, ενώ αποκτούν νομική υπόσταση όταν εγκριθούν από τους εταίρους της. Κατόπιν αυτού, οι εταίροι αποφασίζουν για τον τρόπο *διάθεσης των κερδών*, από τα οποία παρακρατείται τουλάχιστον 1/20 αυτών για το σχηματισμό του *τακτικού αποθεματικού*. Επίσης η Ι.Κ.Ε. λόγω της ποιοτικής διαφάνειας που πρέπει να παρουσιάζει και να έχει στην κατοχή της, υποχρεούται να τηρεί⁴²: «*τα λογιστικά της βιβλία, σε μία από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με βάση τη διπλογραφική λογιστική μέθοδο, εφαρμόζει το Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο του Π.Δ. 1123/1980 και δημοσιεύει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, όπως αυτές προβλέπονται από την νομοθεσία. Επίσης, ο διαχειριστής έχει την υποχρέωση να διενεργήσει απογραφή χρήσης*».

Σύμφωνα με το άρθρο 66 του ν. 4072/2012, η Ι.Κ.Ε. υποχρεούται να την τήρηση δύο εταιρικών βιβλίων. Το πρώτο, είναι το **βιβλίο εταίρων** όπου εκεί καταγράφονται τα στοιχεία όλων των εταίρων συμπεριλαμβανομένων και των εταιρικών μεριδίων καθώς και το είδος της εισφοράς που τα μερίδια εκπροσωπούν (εμπεριέχεται και η χρονολογία κτήσεως και μεταβίβασης ή επιβάρυνσης αυτών). Το δεύτερο από την άλλη, είναι το **ενιαίο βιβλίο πρακτικών αποφάσεων των εταίρων και αποφάσεων της διαχείρισης** όπου εκεί καταχωρούνται⁴³ «*οι αποφάσεις που παίρνονται από τις συνελεύσεις των εταίρων αλλά και οι αποφάσεις της διαχείρισης που λαμβάνονται από περισσότερους διαχειριστές και δεν αφορούν θέματα τρέχουσας διαχείρισης ή συνιστούν πράξεις που πρέπει να καταχωρηθούν στο Γ.Ε.ΜΗ*».

⁴² Νεγκάκης, Χ. (2012), Λογιστική Εταιριών Θεωρία και Πράξη, Εκδόσεις Σοφία, σελ. 577.

⁴³ Νεγκάκης, Χ. (2012), Λογιστική Εταιριών Θεωρία και Πράξη, Εκδόσεις Σοφία, σελ. 577.

Αύξηση κεφαλαίου μπορεί να γίνει και στην Ι.Κ.Ε. με τους εταίρους να συμμετέχουν σε αυτή είτε σε χρήματα, είτε σε είδος, με την προϋπόθεση όμως να καταβληθεί ολοσχερώς και να δημοσιευτεί η πράξη αυτή στο Γ.Ε.ΜΗ.. Σε ειδικές περιπτώσεις, επίσης, μπορεί να γίνει και μείωση κεφαλαίου για λόγους απόσβεσης ζημιών ή σχηματισμού αποθεματικού, αρκεί αυτή να αποφασιστεί από τους εταίρους με την αυξημένη πλειοψηφία των 2/3. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα άρθρα 90, παρ. 1 και 77, παρ. 3, του ν. 4072/2012 μία αύξηση κεφαλαίου γίνεται *μόνο με αύξηση των εταιρικών μεριδίων που αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές εισφορές και όχι με αύξηση της ονομαστικής αξίας*⁴⁴. Η μείωση όμως του κεφαλαίου γίνεται με ακύρωση των υφιστάμενων μεριδίων που αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές εισφορές και όχι με μείωση της ονομαστικής αξίας. Πολύ σημαντικό είναι το γεγονός ότι κατά την διαδικασία αυτή πρέπει να τηρείται *η αρχή της ίσης μεταχείρισης των εταίρων* που έχουν στην κατοχή τους τέτοια μερίδια. Γίνεται επομένως εύλογα κατανοητό ότι απαγορεύεται η επιλεκτική ακύρωση ορισμένων εταιρικών μεριδίων εταίρων με τέτοιου είδους εισφορών.

Η προαναφερθείσα αυξημένη πλειοψηφία αρκεί και για τη *μετατροπή* της Ι.Κ.Ε. σε άλλης μορφής εταιρία, ακολουθώντας πάντα τις διατάξεις του άρθρου 106 του ν. 4072/2012. Το αυτό ισχύει και για άλλες μορφές εταιρίας που θέλουν να μετατραπούν σε Ι.Κ.Ε. (π.χ. από Α.Ε. σε Ι.Κ.Ε.), αρκεί όμως να υπάρχει και η σύμφωνη γνώμη των δανειστών της μετατρεπόμενης εταιρίας. Σημειώνεται δε, πως σε περίπτωση μετατροπής Ο.Ε. σε Ι.Κ.Ε., η *ευθύνη των ομόρρυθμων εταίρων* εξακολουθεί να ισχύει μέχρι και 5 χρόνια από τη μετατροπή της Ο.Ε. όπως αναφέραμε και σε προηγούμενο κεφάλαιο.

Τέλος, ο νόμος ορίζει πως για τη λύση/εκκαθάριση της Ι.Κ.Ε. γίνεται με τέσσερις τρόπους. Πρώτον, με απόφαση των 2/3 της συνέλευσης των εταίρων ακόμα και πριν τη λήξη του χρόνου διάρκειας της εταιρίας. Δεύτερον, η Ι.Κ.Ε. λύεται αυτομάτως μετά την πάροδο του προβλεπόμενου στο καταστατικό διάρκειάς της (αν δεν αναγράφεται η διάρκεια είναι δώδεκα χρόνια), εκτός αν αυτή παραταθεί με απόφαση των εταίρων. Τρίτον, η κήρυξη της Ι.Κ.Ε. σε πτώχευση μπορεί να επιφέρει

⁴⁴ Χατζηγάγιος, Θ. (2015), Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Ανικούλα, Θεσσαλονίκη, σελ. 627.

τη λύση της και τέταρτον, με άλλες περιπτώσεις που προβλέπει ο νόμος ή το καταστατικό, όπως για παράδειγμα η αδυναμία εκπλήρωσης του σκοπού της. Σε όλες οι περιπτώσεις λύσης/εκκαθάρισης της Ι.Κ.Ε., πρέπει να γίνει καταχώρηση στο Γ.Ε.ΜΗ. εκτός αν η εταιρία λύεται λόγω παρέλευσης του χρόνου διάρκειάς της (περίπτωση β)⁴⁵.

⁴⁵ Ρόκας, Ν. (2012), «Εμπορικές Εταιρίες», 7^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σελ. 598-601.

III. ΚΥΡΙΩΣ ΣΩΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ-ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

1. Επεξήγηση Συγκριτικής Ανάλυσης

Κατά την εισαγωγή στον πιο ουσιώδη τομέα της παρούσας εργασίας, απαραίτητη θεωρείται μία επεξήγηση της μεθόδου που ακολουθείται για τη διεξαγωγή της έρευνας αυτής και συνεπώς για την εξαγωγή των συμπερασμάτων της.

Από τις προηγούμενες ενότητες γίνεται αντιληπτό ότι η συγκριτική αυτή μελέτη αφορά αποκλειστικά τις *Ομόρρυθμες* και *Ετερόρρυθμες Εταιρίες (Ο.Ε. και Ε.Ε.)* και τις *Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρίες (Ι.Κ.Ε.)*. Στην παρούσα ενότητα θα αποσαφηνιστεί το γιατί η μελέτη αφορά μόνο τις παραπάνω μορφές εταιριών⁴⁶, με τους αναλυόμενους λόγους να αποτελούν και βασικά σημεία στα οποία θα σταθεί η έρευνα.

Ως γνωστόν λοιπόν, οι εταιρίες χωρίζονται σε *Προσωπικές* και *Κεφαλαιουχικές*. Στις *Προσωπικές* ανήκουν οι Ο.Ε. και οι Ε.Ε., ενώ στις *Κεφαλαιουχικές* ανήκουν οι *Ανώνυμες Εταιρίες (Α.Ε.)*, οι *Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.)*, ενώ μετά τη θέσπιση του ν. 4072/2012, στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται και οι *Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρίες (Ι.Κ.Ε.)*.

Πιο διαδεδομένη και γνωστή στο ευρύ κοινό, όμως, μορφή εταιρίας είναι αυτή της Α.Ε., αφού οι περισσότερες μεγάλες, δημοφιλείς και, συνεπώς, επικερδείς εταιρίες έχουν αυτή τη μορφή. Όμως, πρέπει να γίνει αντιληπτό, πως οι Α.Ε., μαζί με τις Ε.Π.Ε. είναι εξ ορισμού εταιρίες υψηλού κεφαλαίου, αφού ο νόμος ορίζει κατώτατο όριο μετοχικού κεφαλαίου για τις Α.Ε. *είκοσι τέσσερις χιλιάδες ευρώ* (€ 24.000), ενώ για τις Ε.Π.Ε. σύμφωνα με τον ν.4156/2013 δεν απαιτείται ελάχιστο κεφάλαιο, πράγμα που σημαίνει ότι για την επιτυχημένη ίδρυση τέτοιας μορφής

⁴⁶Και γιατί προφανώς δεν συμπεριλαμβάνονται στη μελέτη οι *Ανώνυμες Εταιρίες (Α.Ε.)* και οι *Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.)*.

εταιριών, απαιτείται «γενναία» αλλά και μηδενική κεφαλαιακή καταβολή από τους μετόχους/εταίρους⁴⁷.

Στον αντίποδα, για την ίδρυση μιας Ι.Κ.Ε., απαιτείται αποκλειστικά μηδενικό κεφάλαιο, ενώ αν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η διαδικασία ίδρυσής της γίνεται με τον πλέον απλούστερο τρόπο (βλ. προηγ. ενότητα «Υπηρεσίες μίας στάσης»), συμπεραίνεται πως ακόμα και μία «μικρομεσαία» επιχείρηση έως μικρότερου από αυτό της Α.Ε., κεφαλαίου εταιρία, μπορεί να συσταθεί υπό τη μορφή της Ι.Κ.Ε..

Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, επίσης, συστήνονται συνεχώς υπό τη μορφή *Προσωπικών Εταιριών*, δηλαδή Ο.Ε. και Ε.Ε., παρόλο που σε αυτές η ευθύνη των ομόρρυθμων εταίρων είναι απεριόριστη και εις ολόκληρο⁴⁸, ενώ η αντίστοιχη των ετερόρρυθμων εταίρων είναι περιορισμένη στο ποσό της εισφοράς τους. Να σημειωθεί επίσης ότι ο Εμπορικός Νόμος δεν ορίζει ελάχιστο όριο κεφαλαιακής καταβολής για τις *Προσωπικές Εταιρίες*.

Συνεπώς οι κυρίαρχοι λόγοι για το «περιορισμένο» εύρος της έρευνας αυτής είναι δύο:

- **Πρώτον, γιατί υφίστανται μεγάλες διαφορές στα ύψη των κεφαλαίων** στις διάφορες μορφές εταιριών. Οι Α.Ε. οφείλουν εξ ορισμού να έχουν πολύ μεγαλύτερο κεφάλαιο από αυτό που οριζότανε μέχρι πρότινος για τις Ι.Κ.Ε. και τις Ε.Π.Ε.(ν.4155/2013 κατάργηση του ορίου για την Ι.Κ.Ε. και ν4156/2013 για την Ε.Π.Ε.), ενώ για τη σύσταση Ο.Ε. και Ε.Ε., τέτοιο όριο δεν υφίσταται.
- **Δεύτερον, γιατί οι Ο.Ε., οι Ε.Ε. και οι Ι.Κ.Ε., λόγω των κεφαλαιακών τους διαφορών αλλά και λόγω της φύσης τους σαν νομικές οντότητες, είναι περισσότερες από τις Α.Ε. και τις Ε.Π.Ε..** Εύκολα μπορεί κανείς να καταλάβει πως αφού μπορούν να ιδρυθούν εταιρίες με πολύ μικρή καταβολή κεφαλαίου, οι ιδρυτές μιας επιχείρησης είναι πολύ πιο πιθανό να επιλέξουν μία μορφή εταιρίας

⁴⁷ Η «γενναία κεφαλαιακή καταβολή» πλέον ισχύει μόνο για τις Ανώνυμες Εταιρίες, αφού τα τελευταία χρόνια έχει μηδενιστεί και το απαιτούμενο αρχικό κεφάλαιο για την ίδρυση Ε.Π.Ε..

⁴⁸ Ρόκας, Ν. (2012), «Εμπορικές Εταιρίες», 7^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σελ. 123.

η οποία δεν θα έχει πολλές «χρηματικές» απαιτήσεις για την ίδρυσή και την λειτουργία της.

Για αυτούς τους λόγους, λοιπόν, η μελέτη που λαμβάνει χώρα στην εργασία αυτή και θα παρουσιαστεί στις επόμενες ενότητες, συμπεριλαμβάνει μόνο τις Ο.Ε., τις Ε.Ε., και τις Ι.Κ.Ε..

2. Σύγκριση των Ο.Ε. και των Ε.Ε. με την Ι.Κ.Ε.

A. Το Φυσικό Ερώτημα

Το φυσικό ερώτημα ενός αναγνώστη, που δεν γνωρίζει σε βάθος το αντικείμενο αυτής της εργασίας είναι πως γίνεται μία προσωπική εταιρία να έχει τόσες πολλές ομοιότητες με μία κεφαλαιουχική που από την φύση της είναι το αντίπαλο δέος στον τομέα των εταιρικών μορφών. Και όμως η διαπίστωση αυτή είναι σωστή και εύλογα έρχεται στη σκέψη του αναγνώστη. Πως γίνεται μία εταιρία που βασίζεται στο κεφάλαιο για την εύρυθμη λειτουργία της να μπορεί όχι μόνο να έχει ομοιότητες αλλά και να συγκριθεί με μία εταιρική μορφή που ο πυλώνας στον οποίο είναι στηριγμένη δεν είναι άλλος από την προσωπική περιουσία των εταίρων της; Η απάντηση είναι σχετικά εμφανής αν ανατρέξουμε στο προηγούμενο κεφάλαιο. Με τον Νόμο 4072/2012 που θεσπίστηκε στην χώρα μας επί μεταβατικής κυβέρνησης, μας συστήθηκε η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία (Ι.Κ.Ε.) η οποία μπορεί να συγκαταλέγεται στην κατηγορία των κεφαλαιουχικών εταιριών, μεταξύ των οποίων είναι η Ανώνυμη Εταιρία (Α.Ε.) και η Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.), δεν παύει όμως να θεωρείται και όχι άδικα μία κατηγορία μόνη της καθώς διαθέτει χαρακτηριστικά και κεφαλαιουχικών αλλά και προσωπικών εταιριών.

Καταλαβαίνουμε λοιπόν, ότι η φύση της Ι.Κ.Ε. είναι τόσο αντικρουόμενη σε σχέση με άλλες κεφαλαιουχικές εταιρικές μορφές αλλά ταυτόχρονα και τόσο απλή και ταυτόσημη με τις προσωπικές εταιρικές μορφές των Ο.Ε. και Ε.Ε., που μας δίνει το χώρο και την ικανότητα να μπορέσουμε να εφαρμόσουμε αυτή την ιδιαίτερα πρωτότυπη συγκριτική ανάλυση.

Στην επόμενη ενότητα θα ασχοληθούμε με τα πρώτα ζητήματα που αφορούν μία εταιρία που δεν είναι άλλα από την σύσταση της, τον ρόλο και τις υποχρεώσεις των εταίρων, ο ορισμός και τα καθήκοντα του διαχειριστή αλλά και η σύνταξη του καταστατικού. Μέσω αυτών των αναφορών, των σχολιασμών και των δικαστικών αποφάσεων που θα τα ακολουθούν θα προσπαθήσουμε να διεξάγουμε θεματικά και με ομαλό τρόπο την μεθοδολογία μας που με την σειρά της θα μας οδηγήσει σε συμπεράσματα και προτάσεις αξιολογησης σημασίας.

B. Τα Πρώτα Συγκρίσιμα Θέματα

Ιδιαίτερα αναγκαίο για να ξεκινήσουμε με ομαλό τρόπο την συγκριτική μας ανάλυση είναι να αναφέρουμε την φύση των συγκρίσιμων μεγεθών. Οι Ο.Ε. και Ε.Ε. γνωρίζουμε ότι ανήκουν στην κατηγορία προσωπικών εταιριών και ο σκοπός τους είναι εμπορικός σε αντίθεση με την Ι.Κ.Ε. που κατατάσσεται στις κεφαλαιουχικές εταιρίες και ο σκοπός της μπορεί να μην είναι απαραίτητα εμπορικός. Κοινό τους γνώρισμα θα μπορούσε κανείς να πει, ότι είναι η απουσία περιορισμού στο αρχικό ελάχιστο κεφάλαιο τόσο για τις Ο.Ε. και Ε.Ε. όσο και για την Ι.Κ.Ε.. Επίσης, Ο.Ε. και Ε.Ε. έχουν την επιλογή να τηρούν απλογραφικά ή διπλογραφικά βιβλία. Η Ι.Κ.Ε. όμως είναι υποχρεωμένη να τηρήσει μόνο διπλογραφικά βιβλία. Παρακάτω θα δούμε μερικά στοιχεία όμοια ή και διαφορετικά που χρίζουν περισσότερης ανάλυσης και προσοχής.

Το πρώτο βασικό θέμα σύγκρισης στην εργασία μας δεν θα μπορούσε να είναι άλλο από τις προϋποθέσεις σύστασης που ισχύουν μεταξύ των προσωπικών εταιριών και της Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρίας. Η Ο.Ε. και Ε.Ε. με την Ι.Κ.Ε. έχουν κοινό το γεγονός ότι μπορούν να συσταθούν και οι τρεις με την υπηρεσία μιας στάσης. Παρόλο όμως που υπάρχει αυτή η ομοιότητα είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε τις υπάρχοντες διαφορές που υφίστανται. Μία Ομόρρυθμη Εταιρία για να συσταθεί χρειάζεται η σύμπραξη τουλάχιστον δύο(2) φυσικών ή νομικών προσώπων που θα έχουν κοινό εμπορικό σκοπό. Τα φυσικά πρόσωπα θα πρέπει όχι μόνο να έχουν ικανότητα προς δικαιοπραξία αλλά επειδή αποκτούν την εμπορική

ιδιότητα, πρέπει να έχουν και την ικανότητα να αποκτήσουν την εμπορική ιδιότητα⁴⁹. Επίσης καταλαβαίνουμε από τα παραπάνω ότι μία ομόρρυθμη εταιρία δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να είναι μονοπρόσωπη. Αν ένας από τους δύο εταίρους πεθάνει ή αποχωρήσει και μέσα διάστημα δύο(2) μηνών δεν έρθει ένας άλλος στην θέση του τότε η εταιρία λύνεται μετά το πέρας του χρονικού αυτού διαστήματος. Η Ετερόρρυθμη Εταιρία από την δική της μεριά και εκείνη θέλει τουλάχιστον δύο φυσικά ή νομικά πρόσωπα για να συσταθεί. Εδώ όμως υφίσταται μία σημαντική διαφορά. Το ένα πρόσωπο πρέπει να είναι ομόρρυθμος εταίρος με δέσμευση της προσωπικής του περιουσίας σε πιθανά χρέη της εταιρίας και το άλλο ετερόρρυθμος υποχρεωμένος να καταβάλλει μέχρι το ποσό της εισφοράς που του αναλογεί. Η Ι.Κ.Ε. όμως από την άλλη, εκτός από το γεγονός ότι μπορεί να συσταθεί από δύο ή και περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, μπορεί να συσταθεί και ως μονοπρόσωπη δίνοντας μία εναλλακτική επιλογή αναφορικά με την σύσταση.

Σημαντικό κομμάτι, αν όχι η αρχή και το τέλος μίας εταιρίας είναι το καταστατικό της. Στο καταστατικό μίας εταιρίας εμπεριέχονται όλα τα στοιχεία των εταίρων (ΑΦΜ, διεύθυνση, τηλέφωνο, ονοματεπώνυμο) καθώς και η έδρα της. Επίσης αναγράφονται αναλυτικά οι διατάξεις και οι ορισμοί σύμφωνα με τους οποίους λειτουργεί η εταιρία. Στην Ο.Ε. και την Ε.Ε., το καταστατικό περιέχει τα βασικά στοιχεία που πρέπει να έχει ένα καταστατικό όπως είναι τα στοιχεία των εταίρων, ο ορισμός διαχειριστή, ο σκοπός της εταιρίας, η έδρα της, η επωνυμία της και φυσικά ο χρόνος διάρκειας της. Στην Ι.Κ.Ε. ενώ εμπεριέχονται όλα τα παραπάνω, υπάρχει μία σημαντική διαφορά. Η διαφορά αυτή είναι η δυνατότητα της ελευθερίας στην τροποποίηση του καταστατικού. Όπως αναφέραμε και σε προηγούμενο κεφάλαιο: *«Βασική πρωτοτυπία της ελευθερίας αυτής είναι η διεύρυνση των δυνατών εισφορών, που επιτρέπει πολλούς τρόπους συνδρομής στην κοινή προσπάθεια»*⁵⁰. Παρακάτω όμως θα δούμε ότι μπορούν να συμβούν και μερικά άλλα πρωτότυπα γεγονότα όπως συνεπάγεται η ανάκληση του διαχειριστή ορισμένου χρόνου από τους εταίρους για ορισμένους λόγους(άρθρο 59) όπως και ο περιορισμός του αριθμού των ψήφων κάθε εταίρου για την λήψη ορισμένων

⁴⁹ Χατζηγάγιος, Θ. (2015), Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Ανικούλα, Θεσσαλονίκη, σελ. 159.

⁵⁰ Βλέπε σελ. 17, παραπομπή 26

αποφάσεων(άρθρο 72 παρ. 2) Παρόλα αυτά όμως υπάρχουν και άλλες καταστατικές ρήτρες διαθέσιμες που είναι σχετικά ασυνήθιστες αλλά πολύ σημαντικές. Μία από αυτές είναι η δυνατότητα του διαχειριστή να τροποποιήσει το καταστατικό της εταιρίας⁵¹ (άρθρο 68 § 3). Επίσης υπάρχει η δυνατότητα να αλλάξει ο κύκλος εργασιών της εταιρίας καθώς το είδος και ύψος των εισφορών που γίνονται στην εταιρία, καθιστώντας την με αυτό τον τρόπο ιδιαίτερα ευέλικτη και προσαρμοζόμενη στις ανάγκες της κάθε εταιρίας.

Ο διαχειριστής διαδραματίζει εξαιρετικά σημαντικό ρόλο στους κόλπους μίας εταιρίας. Θεωρείται ένα από τα σημαντικότερα πόστα, αν όχι το σημαντικότερο, και απαιτείται μεγάλη προσοχή στον διορισμό του σωστού ατόμου. Στην ομόρρυθμη και την ετερόρρυθμη εταιρία, διαχειριστής μπορεί να οριστεί μόνο ένας ομόρρυθμος εταίρος ο οποίος εκπροσωπεί και αναλαμβάνει υποθέσεις της εταιρίας με τρίτους όπως τράπεζες, προμηθευτές και πιθανούς επενδυτές. Χαρακτηριστική περίπτωση είναι μία δικαστική απόφαση που αναφέρεται στην απαγόρευση διενέργειας πράξεων διαχείρισης προς τρίτους από έναν ετερόρρυθμο εταίρο. Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 27 και 28 του Εμπορικού Νόμου, προκύπτει ότι απαγορεύεται στον ετερόρρυθμο εταίρο η ενέργεια πράξεων διαχείρισεως προς τα έξω, ήτοι προς τρίτους, με κύρωση σε περίπτωση παραβάσεως της απαγορεύσεως, την ευθύνη αυτού ως ομόρρυθμου εταίρου και τούτο γιατί όταν ο ετερόρρυθμος εταίρος απέναντι στους τρίτους εμφανίζεται ως διαχειριζόμενος τα της εταιρίας, δημιουργεί σε αυτούς την εντύπωση ότι είναι ομόρρυθμος εταίρος και πρέπει να υποστεί τη συνέπεια της δημιουργίας αυτής της εντυπώσεως⁵². Οι παραπάνω διατάξεις όμως δεν ισχύουν σήμερα και αυτό είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα για το πόσο ρευστά είναι τα δεδομένα στον εμπορικό κόσμο. Επομένως αυτό που ισχύει σήμερα είναι το γεγονός ότι αν ο τρίτος που συναλλάσσεται με τον ετερόρρυθμο χωρίς να ξέρει ότι είναι ετερόρρυθμος, τότε ο εταίρος αυτός αποκτά τις ευθύνες που απορρέουν με την ιδιότητα του ομόρρυθμου εταίρου. Επίσης ο νόμος ορίζει ότι ο εταίρος που εκτελεί χρέη διαχειριστή δεν θα αμείβεται για τις

⁵¹

http://www.academia.edu/2319125/H_ευελιξία_της_ιδιωτικής_κεφαλαιουχικής_εταιρίας_IKE_One_size_fits_all , σελίδα 5 Ευάγγελος Περάκης, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών.

⁵² Μεφ Αθ 4301/2015, www.nbonline.gr, Τεύχος 11/2015, Νοέμβριος

υπηρεσίες του αλλά θα εισπράττει ποσοστό από τα κέρδη του ποσοστού που το αναλογούν. Αν για παράδειγμα ένας εταίρος που είναι και διαχειριστής έχει το 40% και τα κέρδη είναι χίλια ευρώ(1000) τότε εκείνος θα λάβει τετρακόσια ευρώ(400). Πιο ενδεικτικά, μία δικαστική απόφαση μπορεί να μας διαφωτίσει καλύτερα και να μας εξηγήσει την ανεπανόρθωτη ζημία που προκύπτει όταν ο εταίρος που εκτελεί την διαχείριση θεωρεί ότι πρέπει να εισπράξει αμοιβή. Η υπόθεση μας, αφορά μία ομόρρυθμη εταιρία στην Καρδίτσα που ασχολείται με την παραγωγή και εμπορία παντός είδους τυροκομικών προϊόντων και υποπροϊόντων. Οι προστριβές μεταξύ δύο εταίρων, των Κ.Κ. και Λ.Κ., δημιουργούν ανέφικτη την επίτευξη του εμπορικού σκοπού. Μερικές από αυτές είναι⁵³: *«η δυσπιστία από τις υπόνοιες που εγέρθηκαν για την ορθολογική και διαφανή χρήση των οικονομικών υποθέσεων της εταιρίας εκ μέρους του ανωτέρω κατά το διάστημα που αυτός διαχειριζόταν τα οικονομικά της εταιρίας, το εχθρικό κλίμα που επικρατεί μεταξύ των διαδίκων ομόρρυθμων εταίρων, η διεκδίκηση εκ μέρους του Κ.Κ. του Δ. με εξώδικη δήλωση δεδουλευμένων, ενώ είναι ισότιμος ομόρρυθμος εταίρος και άρα μετέχει στα κέρδη και δεν μπορεί να γίνεται λόγος για μισθό»*. Από τα παραπάνω βλέπουμε ότι η μη κατανόηση των διατάξεων βάσει των οποίων λειτουργεί μία εταιρία είτε είναι ομόρρυθμη είτε ανώνυμη από μέρους των εταίρων, μπορεί να δημιουργήσει σε σημαντικό βαθμό, πρόβλημα στην εύρυθμη λειτουργία μία εταιρίας αν δεν προκαλέσει την λύση της. Η εξουσία του διαχειριστή όμως, παρόλο που έχει οριστεί από τους υπόλοιπους εταίρους, δεν του δίνει το δικαίωμα να πράττει με βάση μόνο την κρίση του. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα οι υπόλοιποι εταίροι αν διαφωνούν σε μία απόφαση του διαχειριστή ή αν θεωρούν ότι οι ενέργειες του είναι ενάντια στα συμφέροντα της εταιρίας, έχουν το δικαίωμα εναντίωσης το οποίο⁵⁴: *«ασκείται πάντα ενόψει συγκεκριμένης πράξης, τυπικά ή άτυπα, με απευθυντέα δήλωση βούλησης προς τον εταίρο διαχειριστή. Αυτός, όταν λάβει τη δήλωση εναντίωσης, οφείλει να μην εκτελέσει την σκοπούμενη πράξη»*. Επομένως, ο διαχειριστής σε μία προσωπική εταιρία όπως είναι η Ο.Ε. και Ε.Ε. μπορεί να έχει σημαντική εξουσία και ρόλο μέσα στο εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον της εταιρίας, δεν παύει όμως

⁵³ ΜεφΛαρ 289/2015, www.nbonline.gr, Τεύχος 12/2015, Δεκέμβριος

⁵⁴ Χατζηγάγιος, Θ. (2015), Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Ανικούλα, Θεσσαλονίκη, σελ. 177

να είναι υπάκουος και συναινετικός στις αντιθέσεις που θα προκύπτουν σε μερικές αποφάσεις του. Τέλος, ο νόμος υποχρεώνει την ομόρρυθμη και την ετερόρρυθμη εταιρία να ασφαλίζουν όλους τους εταίρους συμπεριλαμβανομένου και του εταίρου που ασκεί χρέη διαχειριστή.

Ο διαχειριστής στην Ι.Κ.Ε. όμως είναι μία διαφορετική περίπτωση από την παραπάνω. Ο ρόλος του είναι πολύ πιο περίπλοκος από ότι είναι στις προσωπικές εταιρίες λόγω του καταστατικού που αναφέραμε σε προηγούμενη παράγραφο και που δίνει την δυνατότητα στον διαχειριστή να τροποποιήσει το καταστατικό και συνεπώς και τους κανόνες που διέπουν την εταιρία. Πρώτα από όλα πρέπει να πούμε ότι διαχειριστής μία Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρίας μπορεί να είναι σύμφωνα με άρθρο 58 του ν.4072/2012, εκτός από εταίρος, και τρίτο πρόσωπο. Η διαφωνία των υπόλοιπων εταίρων μπορεί να επιφέρει τα ίδια αποτελέσματα με την Ο.Ε και Ε.Ε.. Σε αντίθεση με τον διαχειριστή στην Ο.Ε. και την Ε.Ε., ο διαχειριστής στην Ι.Κ.Ε. αμείβεται για τις υπηρεσίες του (άρθρο 64, παρ.4 του ν. 4072/2012) είτε είναι εταίρος είτε είναι τρίτο πρόσωπο. Πολύ σημαντικό είναι το γεγονός ότι ο νόμος απαλλάσσει τον διαχειριστή από κάθε ευθύνη για ζημιές που προκάλεσε. Επίσης είναι υποχρεωτική η ασφάλιση του καθώς παρέχει εργασία και έργο. Άξιο αναφοράς είναι το γεγονός ότι ο διαχειριστής είναι ο μοναδικός μέσα στα πλαίσια της Ι.Κ.Ε. που είναι απαραίτητο να είναι ασφαλισμένος στον Οργανισμό Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ) ενώ κάτι τέτοιο δεν ισχύει για τους λοιπούς εταίρους καθώς ο νόμος δεν υποχρεώνει την εταιρία να τους ασφαλίσει.

Ποιος είναι όμως ο ρόλος και οι υποχρεώσεις των υπόλοιπων εταίρων; Τι προβλέπει η φύση της εταιρικής μορφής στην οποία είναι κομμάτι της και στην ουσία εκείνοι είναι η εταιρία; Στην ομόρρυθμη εταιρία γνωρίζουμε ότι όλοι οι εταίροι ευθύνονται απεριόριστα και αλληλέγγυα για την επίτευξη κοινού εμπορικού σκοπού. Ο κάθε εταίρος ξεχωριστά ευθύνεται για τα χρέη της εταιρίας με την προσωπική του περιουσία κάτι το οποίο αποτελεί μεγάλης σημασίας δέσμευση απέναντι στους πιστωτές της. Στην ετερόρρυθμη εταιρία τα δεδομένα είναι λίγο διαφορετικά αλλά όχι σε καταλυτικό βαθμό. Οι ετερόρρυθμοι εταίροι ευθύνονται μέχρι το ποσοστό της εισφοράς τους ενώ οι ομόρρυθμοι εταίροι έχουν το γνωστό

τους μοτίβο «αλληλέγγυα και απεριόριστα» να τους ακολουθεί και εδώ. Στην Ι.Κ.Ε. όμως οι διατάξεις που ισχύουν είναι αρκετά διαφορετικές. Εδώ η ευθύνη των εταίρων περιορίζεται στο ποσό της εισφοράς τους στο κεφάλαιο και δεν επεκτείνεται στην ατομική τους περιουσία. Με αυτό τον τρόπο, το οικονομικό ρίσκο στην προκειμένη περίπτωση ελαχιστοποιείται στον καλύτερο δυνατό βαθμό.

Στην επόμενη ενότητα θα συνεχίσουμε την συγκριτική ανάλυση που ξεκινήσαμε με την διαφορά ότι θα αναφερθούμε σε πιο λεπτομερείς ομοιότητες ή διαφορές. Μερικές από αυτές είναι τα εταιρικά μερίδια, οι διάφορες εισφορές που υφίστανται και οι λόγοι λύσης των εταιρικών μορφών όπως και η εκκαθάριση που προηγείται.

Γ. Ζωτικής Σημασίας Ζητήματα(Εταιρικές Εισφορές, Λύση και Εκκαθάριση)

Σε αυτή την ενότητα αναλύονται σε βάθος ζητήματα που αφορούν τις προσωπικές εταιρίες (Ο.Ε. και Ε.Ε.) και τις Ι.Κ.Ε. με ιδιαίτερη έμφαση σε ορισμένα ουσιώδη ζητήματα που τις αφορούν.

1) Εταιρικές Εισφορές

Είναι ηλίου φαινότορο πως για να ιδρυθεί μια οποιαδήποτε εταιρία χρειάζεται την εισφορά κεφαλαίου για να μπορέσει να συσταθεί και να λειτουργήσει. Ο νόμος, λοιπόν, ορίζει πως για να συσταθεί μια εταιρία πρέπει να καλυφθεί το εταιρικό κεφάλαιο με την ανάληψη από τους εταίρους της υποχρέωσης καταβολής των κεφαλαιακών εισφορών τους. Κατόπιν αυτού, οι εταίροι καταβάλλουν τις εισφορές τους για να εκπληρώσουν την ως άνω υποχρέωσή τους.

Η εισφορά αυτή μπορεί να είναι χρήμα, αλλά μπορεί να είναι και εργασία ή άλλα υλικά ή άυλα στοιχεία καθώς και κάθε άλλη παροχή, σύμφωνα με το αρ. 742 του Αστικού Κώδικα. Παρακάτω σημειώνονται ορισμένα στοιχεία που μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενα εισφοράς:

- *Χρήματα ή καταθέσεις σε Τράπεζα*
- *Εμπορεύματα αποτιμημένα στην αγοραία τους αξία.*
- *Εμπορεύματα σε τρίτους για πώληση.*
- *Γραμμάτια εισπρακτέα⁵⁵.*
- *Αξία φήμης και πελατείας και δίπλωμα ευρεσιτεχνίας.*
- *Προσωπική εργασία.*

⁵⁵ Αυτά αποτιμώνται στην παρούσα αξία, αλλά λογιστικά εμφανίζονται με την ονομαστική αξία με παράλληλη δημιουργία αντίθετου λογαριασμού που πιστώνεται με τη διαφορά αναγωγής των γραμματίων. Ανάλογος χειρισμός γίνεται και για τα γραμμάτια πληρωτέα.

- Χρήση πράγματος, συνήθως παγίου, με την έννοια ότι αυτός που το εισφέρει επιθυμεί να του επιστραφεί κατά τη λύση της εταιρίας το εισφερθέν πράγμα και να μετέχει στο αποτέλεσμα δράσεως⁵⁶.
- Στοιχεία του παγίου ενεργητικού.
- Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως⁵⁷.

Τα ανωτέρω στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν εταιρικές εισφορές και θεωρούνται επαρκή για τη σύσταση εταιρίας και καταχωρούνται στα λογιστικά βιβλία με τις αντίστοιχες εγγραφές, με την προϋπόθεση πάντα να τηρούνται διπλογραφικά βιβλία.

Στην *Ομόρρυθμη Εταιρία (Ο.Ε.)*, λοιπόν, οι εταίροι μπορούν να εκπληρώσουν την υποχρέωση καταβολής εταιρικής εισφοράς κατά τους παραπάνω τρόπους. Στην περίπτωση όμως που η Προσωπική Εταιρία είναι *Ετερόρρυθμη (Ε.Ε.)*, τότε το δικαίωμα καταβολής εισφοράς για τους *Ετερόρρυθμους Εταίρους* περιορίζεται⁵⁸, καθώς δεν επιτρέπεται να εισφέρουν προσωπική εργασία, αν η κεφαλαιακή τους μερίδα πρέπει να εκφράζει πραγματικά υλική αξία⁵⁹.

Στις Ι.Κ.Ε., η συμμετοχή στα κοινά της εταιρίας, ήτοι η απόκτηση εταιρικών δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την απόκτηση εταιρικού μεριδίου. Κάθε εταίρος μπορεί να έχει περισσότερα εταιρικά μερίδια, τα οποία να αντιστοιχούν σε διαφορετικά είδη εισφορών. Άξιο προσοχής πρέπει να είναι πως τα εταιρικά μερίδια στις Ι.Κ.Ε, δεν μπορούν να ενσωματωθούν σε αξιόγραφα, όπως στις Α.Ε. και τις Ε.Π.Ε. οι μετοχές. Περιορισμός στο είδος εισφοράς των εταίρων δεν υπάρχει, σε αντίθεση με τους Ετερόρρυθμους Εταίρους των Ε.Ε.. Παρακάτω θα δούμε τα διάφορα είδη εισφορών σε πιο αναλυτικό βαθμό.

⁵⁶ Α.Κ. 779.

⁵⁷ Παπαναστασάτος, Αθ., Σαρζέντης, Β. (2008), Λογιστική Εταιριών, Ε' Έκδοση, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα, σελ. 60.

⁵⁸ Οι Ετερόρρυθμοι Εταίροι, εκτός από περιορισμούς στις εταιρικές εισφορές, υπόκεινται και σε άλλους περιορισμούς, καθώς δεν μπορούν να συμπεριλάβουν το όνομά τους στην εμπορική επωνυμία.

⁵⁹ Παπαναστασάτος, Αθ., Σαρζέντης, Β. (2008), Λογιστική Εταιριών, Ε' Έκδοση, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα, σελ. 116

Γνωρίζουμε από προηγούμενα κεφάλαια της εργασίας μας ότι στην Ι.Κ.Ε. υπάρχουν τρία είδη εισφορών. Τα διάφορα είδη εισφορών στην Ι.Κ.Ε. είναι ένα σημαντικό πλεονέκτημα έναντι των προσωπικών εταιριών καθώς δίνει στον εταίρο επιλογές στον τρόπο με τον οποίο θα εισφέρει στην κοινή προσπάθεια για την επίτευξη του εμπορικού σκοπού. Ας ξεκινήσουμε λοιπόν με την ανάλυση μας αναφερόμενοι πρώτα για τις κεφαλαιακές εισφορές. Οι κεφαλαιακές εισφορές αποτελούν εισφορές σε μετρητά ή σε είδος που σχηματίζουν το κεφάλαιο της εταιρίας. Σημαντικό γεγονός είναι ότι η αύξηση ή η μείωση των εταιρικών μεριδίων που αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές εισφορές μπορεί να γίνει με αύξηση ή μείωση κεφαλαίου, το οποίο καταβάλλεται ολοσχερώς κατά την ίδρυση ή κατά την αύξηση του. Στη συνέχεια θα αναφερθούμε στις εξωκεφαλαιακές εισφορές. Οι εξωκεφαλαιακές εισφορές είναι παροχές που δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο κεφαλαιακής εισφοράς. Μερικά ενδεικτικά παραδείγματα τέτοιων παροχών είναι οι απαιτήσεις που μπορούν να προκύψουν από ανάληψη υποχρέωσης εκτέλεσης εργασιών ή παροχής υπηρεσιών. Επιπλέον, οι παροχές αυτές πρέπει να εξειδικεύονται στο καταστατικό και να εκτελούνται για ορισμένο ή αόριστο χρονικό διάστημα. Σημαντικό είναι το γεγονός ότι η αξία αυτών των εισφορών που αναλαμβάνονται, είτε κατά την σύσταση της εταιρίας είτε και μεταγενέστερα, καθορίζεται από το καταστατικό⁶⁰. Άξιο αναφοράς όμως είναι το δεδομένο που μπορεί να ταυτίσει μία προσωπική εταιρία όπως η Ο.Ε., με την Ι.Κ.Ε.. Το δεδομένο αυτό δεν είναι άλλο από τον τρόπο με τον οποίο οι εταίροι της Ι.Κ.Ε. μπορούν να αποκτήσουν την ίδια ευθύνη που έχουν και οι ομόρρυθμοι εταίροι μέσα από τις εγγυητικές εισφορές. Σύμφωνα με τον Ν.4072/2012⁶¹ οι εγγυητικές, είναι εισφορές που συνίστανται στην ανάληψη ευθύνης έναντι των τρίτων για τα χρέη της εταιρείας μέχρι το ποσό που ορίζεται στο καταστατικό. Ο εταίρος που παρέχει εγγυητική εισφορά θεωρείται ότι δηλώνει υπεύθυνα ότι είναι σε θέση και ότι θα καταβάλει κάθε προσπάθεια, ώστε να είναι σε θέση κατά πάντα χρόνο, να προβεί στις καταβολές των χρεών της εταιρείας μέχρι το ποσό του προηγούμενου εδαφίου. Πιο ενδεικτικά ας πούμε ότι ιδρύεται μία Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία, στην οποία ένας ή περισσότεροι εταίροι εισέρχονται στους κόλπους της εταιρίας με

⁶⁰ <http://startupgreece.gov.gr/el/procedures-laws-regulations>, Τι είναι οι εξωκεφαλαιακές εισφορές

⁶¹ Βλέπε Παράρτημα άρθρο 79

εγγυητικές εισφορές, τότε η εταιρία τους μπορεί κάλλιστα να μιμηθεί την Ο.Ε., αφού και στις δύο περιπτώσεις η ευθύνη θα είναι άμεση και πρωτογενής και σαν φυσικό επακόλουθο μη υποκείμενη σε ενστάσεις⁶². Σε αυτό το σημείο όμως αξίζει να αναφερθεί ότι μία εγγυητική εισφορά είναι μέχρι ένα ορισμένο ποσό σε αντίθεση με τον ομόρρυθμο εταίρο που ευθύνεται απεριόριστα. Παρόλα αυτά όμως, αν το ύψος της ευθύνης οριστεί σε υψηλά επίπεδα η παραπάνω διαφορά θα είναι απειροελάχιστη αν φυσικά ο κύκλος εργασιών της προσωπικής εταιρίας είναι στα ίδια επίπεδα με αυτόν της Ι.Κ.Ε.. Σημαντική βέβαια διαφορά είναι και το γεγονός ότι ο εταίρος της Ι.Κ.Ε. δεν έχει το δικαίωμα αναγωγής κατά της εταιρίας(η κίνηση αυτή θα έχει ως αποτέλεσμα την επιστροφή της εισφοράς) σε αντίθεση με τον ομόρρυθμο εταίρο που του επιτρέπεται από τον νόμο. Συμπεραίνεται λοιπόν ότι παρόλο που υπάρχει διαφορά στον τρόπο ευθύνης, αφού η Ο.Ε. έχει ευθύνη εκ του νόμου ενώ η Ι.Κ.Ε. έχει ευθύνη από εισφορά, μπορούν να ταυτιστούν με σχετική ευκολία πάντα με την βοήθεια της προσαρμοστικότητας της Ι.Κ.Ε. που είναι σε θέση να παρουσιάζει. Παρόμοια ομοιότητα φυσικά μπορεί να παρουσιάσει και μία Ε.Ε. με μία Ι.Κ.Ε. αναφορικά με τις εισφορές, καθώς η Ι.Κ.Ε. μπορεί να έχει εταίρους με εγγυητικές εισφορές που ευθύνονται με περιορισμένο ποσό στα χρέη της εταιρίας και εταίρους με άλλου είδους εισφορών όπως οι εξωκεφαλαιακές. Σε αυτή την περίπτωση οι εταίροι με τις εγγυητικές εισφορές θα έχουν στην ουσία τον ρόλο των ομόρρυθμων εταίρων και οι υπόλοιποι των ρόλο των ετερόρρυθμων εταίρων. Επιπλέον⁶³, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 79 του ν.4072/2012 “ο εταίρος ο οποίος ανέλαβε εγγυητική εισφορά, οφείλει να είναι έτοιμος κατά πάντα χρόνο και σε θέση να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του, προς τούτο είναι υποχρεωμένος να καταβάλλει κάθε σχετική προσπάθεια. Αυτό σημαίνει ότι δεν είναι επιτρεπτό στον εταίρο να εκποιεί περιουσιακά του στοιχεία ή να προβαίνει σε άλλες πράξεις οι οποίες μπορεί να διακινδυνεύσουν την φερεγγυότητά του. Κάθε τέτοια πράξη θεωρείται παράβαση αυτής της υποχρέωσης και παρέχεται στην εταιρία αξίωση παράλειψης, όμως σύμφωνα με το άρθρο 93 Ν 4072/2012, δεν αποτελεί και λόγο αποκλεισμού του .”

62

http://www.academia.edu/2319125/H_ευελιξία_της_ιδιωτικής_κεφαλαιουχικής_εταιρίας_IKE_One_size_fits_all_I, σελ. 8, Ευάγγελος Περάκης, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών.

⁶³ http://nefeli.lib.teicrete.gr/browse/sdo/acfi/2014/KavvouEvgenia/attached-document-1406278722-524419-15359/Kavvou_Engenia.2014.pdf, Πτυχιακή Εργασία Κάββου Ευγενίας, Η έννοια των εισφορών στην κεφαλαιουχική εταιρία.

Αξίζει, τέλος, να σημειωθεί ότι στις Ι.Κ.Ε., τα εταιρικά μερίδια είναι δικαιώματα, επί των οποίων μπορεί να συσταθούν κοινωνικά δικαιώματα, ενώ η μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων εν ζωή ή αιτία θανάτου είναι ελεύθερη⁶⁴.

2) Λύση και Εκκαθάριση των Εταιριών

Εν μέσω μιας σημαντικής εγχώριας οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα, παρατηρούνται χιλιάδες περιπτώσεις κλεισίματος επιχειρήσεων και εταιριών λόγω οικονομικών και άλλων προβλημάτων. Γι' αυτό λοιπόν η σύγκριση ανά τύπο εταιρίας των τρόπων με τον οποίο γίνεται η διαδικασία λύσης και εκκαθάρισης στις Ο.Ε., στις Ε.Ε., και στις Ι.Κ.Ε., όχι μόνο είναι αναγκαία, αλλά πρέπει να είναι και ενδεδειγμένη.

Η σύγκριση ξεκινά με τους λόγους για τους οποίους λύεται μία εταιρία. Αρχικά, απαριθμούνται οι λόγοι για τους οποίους μπορεί να λυθεί μία ομόρρυθμη εταιρία έτσι όπως ορίζει το άρθρο 259 του ν. 4072/2012 :

- **Όταν το ορίζει η εταιρική σύμβαση.** Ως γνωστόν, στο καταστατικό ορίζεται από την αρχική συγγραφή του, η χρονική διάρκεια της εταιρίας και ο σκοπός αυτής. Όταν λοιπόν, ο σκοπός της εταιρίας εκπληρωθεί ή/και η χρονική διάρκειά της έφτασε στο τέλος της χωρίς αυτή να παραταθεί, τότε η εταιρία λύεται.
- **Με απόφαση των εταίρων.** Εφόσον οι εταίροι δεν επιθυμούν την συνέχεια της λειτουργίας της εταιρίας, η νομική της υπόσταση μπορεί να πάψει να υφίσταται.
- **Με την κήρυξη της σε πτώχευση και**
- **Με δικαστική απόφαση ύστερα από αίτηση εταίρου, εφόσον υπάρχει σπουδαίος λόγος.**

Οι ίδιοι λόγοι ισχύουν και για την ετερόρρυθμη εταιρία, με μερικές διαφορές. Το σημαντικότερο είναι το γεγονός, όπως έχουμε αναφέρει πολλές φορές

⁶⁴ Ρόκας, Ν. (2012), Εμπορικές Εταιρίες, 7^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σελ. 595-596.

στην εργασία μας, ότι μία ετερόρρυθμη εταιρία έχει στους κόλπους της έναν ομόρρυθμο και έναν ετερόρρυθμο εταίρο τουλάχιστον. Στην προκειμένη περίπτωση, αν ο ομόρρυθμος αποχωρήσει και μέσα σε διάστημα δύο μηνών δεν πάρει κάποιος άλλος την θέση του(μπορεί να είναι ετερόρρυθμος εταίρος ή να έρθει καινούριος στη θέση του), τότε η εταιρία λύεται.

Για τις δε *Ιδιωτικές Κεφαλαιουχικές Εταιρίες (Ι.Κ.Ε.)*, αυτές λύνονται υπό τους εξής λόγους, βάσει του άρθρου 103 του νόμου 4072/2012:

- Με απόφαση των εταίρων που λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3, ακόμα δηλαδή και πριν τη λήξη του χρόνου διάρκειας της εταιρίας.
- Αυτομάτως, ομοίως με τις παραπάνω Προσωπικές Εταιρίες, μετά την πάροδο του προβλεπόμενου στο καταστατικό χρόνου (δώδεκα χρόνια με την δυνατότητα παράτασης της σύμβασης) διάρκειας της εταιρίας, αν και εφόσον δεν έχει παραταθεί με απόφαση των εταίρων.
- Με την κήρυξή της σε πτώχευση, εκτός αν οι εταίροι, με απόφασή τους, λάβουν μέτρα για τυχόν επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης των οφειλών της (άρθρο 102).
- Με άλλες περιπτώσεις που προβλέπει ο νόμος ή το καταστατικό, όπως παραδείγματος χάρη λόγω αδυναμίας εκπλήρωσης του σκοπού της ή, γενικότερα, λόγω σπουδαίου λόγου⁶⁵.

Πιο ενδεικτικά παραθέτουμε μία χαρακτηριστική δικαστική απόφαση που θα μας βοηθήσει να κατανοήσουμε σε μεγαλύτερο βαθμό τον τρόπο με τον οποίο λύνεται μία Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία. Η υπόθεση⁶⁶ αφορά μία εταιρία με αντικείμενο εργασίας την παροχή υπηρεσιών (καφετέρια) στη Σητεία και θα αναδείξει τα προβλήματα που μπορούν να προκύψουν στην πορεία μεταξύ των εταίρων καθώς τις συνέπειες που μπορούν να επιφέρουν οι διενέξεις στο εσωτερικό της εταιρίας:

⁶⁵ Παπαναστασάτος, Αθ., Σαρζέντης, Β. (2008), Λογιστική Εταιριών, Ε' Έκδοση, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα, σελ. 601

⁶⁶ 50/2014, Αρ. πρωτ. 82/2013, ΕΙΡ Σητείας (619433), Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών Νόμος(Indrasoft international)

«Σύμφωνα με το άρθρο 15 του καταστατικού, η εταιρεία λύεται, πέραν των άλλων περιπτώσεων, με δικαστική απόφαση για σπουδαίο λόγο κατόπιν αιτήσεως τους ενός εκ των δύο εταίρων. Πράγματι, η επιχείρηση ξεκίνησε να λειτουργεί αρχές Μαΐου 2013, ενώ είχε δοθεί προέγκριση ίδρυσης καταστήματος υγειονομικού ενδιαφέροντος από το Δήμο, με την υπ` αρ. 13/30- 04- 2013 απόφαση του (σχετικό 4 του αιτούντος), η οποία δεν συνιστά άδεια ίδρυσης και λειτουργίας και δεν επιτρέπει την έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης. Μέχρι την 16-09-2013 δεν είχε εκδοθεί η σχετική άδεια λειτουργίας της επιχείρησης και οι αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου προέβησαν στη σφράγιση του καταστήματος (σχετικό 12 του αιτούντος, έκθεση σφράγισης). Πλην όμως, πριν από την ως άνω ημερομηνία παρουσιάστηκαν στις σχέσεις των μεταξύ των ως άνω εταίρων προβλήματα, τα οποία εντάθηκαν στη συνέχεια και επήλθε οριστική ρήξη αυτών, ενώ και κατά την έκτακτη γενική συνέλευση της εταιρείας την 23-08-2013, αμφότεροι οι εταίροι παραστάθηκαν μαζί με τους πληρεξούσιους δικηγόρους τους (κοινό σχετικό, πρακτικό γενικής συνέλευσης). Το χρονικό διάστημα από 06-08-2013 μέχρι και 22-08-2013 οι εταίροι αντήλλαξαν οκτώ εξώδικες δηλώσεις (κοινά σχετικά), ενώ μέχρι και τη συζήτηση της υπό κρίση αιτήσεως δεν διαπιστώθηκε ότι λειτούργησε ξανά η εταιρική επιχείρηση. Περαιτέρω, ως προς το ζήτημα των αιτίων που οδήγησαν την πιο πάνω εταιρία στην προαναφερόμενη κατάσταση υπάρχει πλήρης διαφωνία μεταξύ των εταίρων και ειδικότερα ο καθένας θεωρεί τον άλλο υπαίτιο της αποτυχημένης πορείας της εταιρείας. Πλην όμως στην προκειμένη περίπτωση με την προαναφερόμενη διάταξη του άρθρου 103 του Ν. 4072/2012 σε συνδυασμό με το άρθρο 15 του καταστατικού, που αποτελεί και τη βάση της παρούσας αίτησης, προβλέπεται η συνδρομή σπουδαίου λόγου για τη λύση της εταιρείας, χωρίς να τίθεται προς τούτο σε καμία περίπτωση ζήτημα υπαιτιότητας, που είναι αδιάφορη και δεν μπορεί να αποτελέσει δεδικασμένο για την ύπαρξη κανενός από τα σχετικά πραγματικά περιστατικά. Έτσι, ανεξαρτήτως των αιτίων που οδήγησαν την εταιρεία στην ως άνω κατάσταση, είναι φανερό ότι η προαναφερόμενη πλήρης διατάραξη και διακοπή των προσωπικών σχέσεων μεταξύ των εταίρων της καθ` ης εταιρίας και η παράλυση της λειτουργίας της έχει ως συνέπεια την αδυναμία πραγματοποίησεως του εταιρικού σκοπού της, κατά τέτοιο τρόπο ώστε να υφίσταται ο πιο πάνω προβλεπόμενος σπουδαίος λόγος για τη λύση αυτής. Κατ` ακολουθίαν τούτων, αφού

η ένσταση καταχρηστικής άσκησης δικαιώματος δεν απεδείχθη και κρίνεται ουσία αβάσιμη, η υπό κρίση αίτηση πρέπει να γίνει δεκτή ως βάσιμη και κατ' ουσίαν, να διαταχθεί η λύση της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας. » Από τα παραπάνω, καταλαβαίνουμε ότι αν προβλέπεται από το καταστατικό, η λύση της εταιρίας επέρχεται αν ο συγκεκριμένος λόγος αναγράφεται ως ικανός για να φέρει την λύση της εταιρίας. Επίσης λόγω και της ανεπανόρθωτης ρήξης μεταξύ των εταίρων, βλέπουμε ότι αν συνεχιζόταν η λειτουργία της εταιρίας ο εταιρικός σκοπός θα ήταν σε μεγάλο κίνδυνο και η θέση των εταίρων ιδιαίτερα επισφαλής.

Παρατηρείται λοιπόν, πως σε γενικές γραμμές, οι λόγοι για τους οποίους λύονται οι Προσωπικές Εταιρίες (Ο.Ε. και Ε.Ε.) και οι Ι.Κ.Ε. είναι σχεδόν παρόμοιοι, αν εξαιρεθούν κάποιες διαφορές όπως το γεγονός ότι η ομόρρυθμη εταιρία λύεται αν σε διάστημα δύο μηνών δεν έχει και ομόρρυθμο και ετερόρρυθμο εταίρο γεγονός που στην Ι.Κ.Ε. δεν ισχύει αφού μπορεί να λειτουργήσει και ως μονοπρόσωπη, καθώς οι προσωπικές εταιρίες έχουν πιο έντονο το διαπροσωπικό στοιχείο και ευθύνη των εταίρων σε τελική ανάλυση είναι πιο βαρύνουσα και αυτό τις διαφοροποιεί από τις Ι.Κ.Ε.. Γίνεται λοιπόν αντιληπτό, πως τα οικονομικά προβλήματα παρόλο που αποτελούν ίσως τον πιο σημαντικό και διαδεδομένο λόγο λύσης/εκκαθάρισης μιας εταιρίας, δεν είναι ο μοναδικός λόγος για την παραπάνω διαδικασία.

Εφόσον λοιπόν έχει αποφασιστεί η λύση της εταιρίας από τους εταίρους/διαχειριστές της, αυτή εισέρχεται στο στάδιο της *εκκαθάρισεως*, κατά τη διάρκεια του οποίου γίνονται τα ακόλουθα:

- Επιστρέφονται τα πράγματα που είχαν εισφερθεί στην εταιρία κατά χρήση.
- Ικανοποιούνται οι κάθε είδους υποχρεώσεις προς τρίτους κατά σειρά προτεραιότητας⁶⁷:
 - Οφειλές Δημοσίου
 - Οφειλές προς τους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς (π.χ. Ι.Κ.Α.)

⁶⁷ Οι εμπραγμάτως ασφαλισμένοι έχουν προτεραιότητα, ακολουθούν οι υπόλοιποι τρίτοι ενώ τελευταίοι ακολουθούν οι εταίροι για τυχόν απαιτήσεις τους από την εταιρία.

- Οφειλές προς τους εργαζόμενους
- Οφειλές προς τους δανειστές
- Ρευστοποιούνται τα περιουσιακά στοιχεία της εταιρίας.
- Επιστρέφεται στους εταίρους η κεφαλαιακή εισφορά τους.
- Διανέμεται μεταξύ των εταίρων το ενδεχόμενο πλεόνασμα της εκκαθάρισης.

Στο στάδιο της εκκαθάρισης, η εταιρία διατηρεί την επωνυμία της ακολουθούμενη από τις λέξεις «υπό εκκαθάριση». Η εξουσία των διαχειριστών παύει και αναλαμβάνουν οι εκκαθαριστές, που δεν είναι απαραίτητο να έχουν την ιδιότητα του εταίρου. Οι εκκαθαριστές μιας εταιρίας ορίζονται από το καταστατικό της. Αν το τελευταίο δεν συμβαίνει, τότε εκκαθαριστές θεωρούνται όλοι οι εταίροι. Σε περίπτωση όμως που η εταιρία λύεται λόγω διαφωνίας των εταίρων, τότε οι εκκαθαριστές της ορίζονται από το δικαστήριο.

Αν η περιουσία της εταιρίας δεν επαρκεί κατά τη λύση ή εκκαθάρισή της, για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτής προς τους δανειστές της, τότε οι διαχειριστές/εκκαθαριστές της οφείλουν να ζητήσουν την κήρυξη της εταιρίας σε πτώχευση. Σε περίπτωση που η πτώχευση αφορά *Ομόρρυθμη Εταιρία*, τότε, λόγω της ευθύνης τους, «πτωχεύουν» και οι εταίροι της.

Η διαδικασία της εκκαθάρισης διαρκεί επί ορισμένο χρονικό διάστημα κατά τη διάρκεια του οι ενέργειες που αφορούν την οικονομική δραστηριότητα της εταιρίας διακόπτονται, εκτός αν η κάποια συνέχισή τους εξυπηρετεί τους σκοπούς της εκκαθάρισης. Μετά το πέρας της εκκαθάρισης το νομικό πρόσωπο της εταιρίας παύει να υπάρχει. Η ευθύνη όμως των εταίρων *Προσωπικής Εταιρίας* απέναντι στους τρίτους εξακολουθεί να υφίσταται⁶⁸.

Η εκκαθάριση στις Ι.Κ.Ε. τελείται υπό την ίδια διαδικασία με τις Προσωπικές εταιρίες, πλην κάποιων διαφορών, ως ορίζει το άρθρο 105 του ν. 4072/2012 (βλ. Παράρτημα). Παραδείγματος χάρη, ενώ στις Ο.Ε. και στις Ε.Ε. δεν προβλέπεται «αναβίωση» της εταιρίας μετά από απόφαση των εταίρων για λύση αυτής, σε

⁶⁸ Παπαναστασάτος, Αθ., Σαρζέντης, Β. (2008), Λογιστική Εταιριών, Ε' Έκδοση, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα, σελ. 103-104.

περίπτωση Ι.Κ.Ε., αυτή μπορεί να «αναβιώσει» με *ομόφωνη* απόφαση των εταίρων, αρκεί αυτό να γίνει κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης ή μετά την περάτωση της πτώχευσης λόγω τελεσίδικης επικύρωσης του σχεδίου αναδιοργάνωσης ή για το λόγο του άρθρ. 170 παρ. 3 του Πτωχευτικού Κώδικα⁶⁹.

Δ. Λειτουργικά Δεδομένα

Είδαμε στις παραπάνω ενότητες ότι παρόλο που η Ι.Κ.Ε. διαθέτει στοιχεία που παραπέμπουν σε μία προσωπική εταιρία (Μηδενικό κόστος σύστασης, εταιρικά μερίδια, εγγυητικές εισφορές), δεν παύει να είναι μία κεφαλαιουχικής φύσεως εταιρία. Χαρακτηριστικό είναι το παρακάτω σχόλιο ότι «δεν θα ήταν υπερβολικό ούτε ανακριβές να θεωρηθεί ότι η Ι.Κ.Ε. στην γενική τυπική της μορφή της ως μία εταιρία πολύ περισσότερο κεφαλαιουχική και πολύ λιγότερο μικρομεσαία από την Ε.Π.Ε. αποτελεί τη νέα μορφή της απλής ανώνυμης εταιρίας στις συναλλαγές»⁷⁰.

Για την ομόρρυθμη εταιρία όπως και για την ετερόρρυθμη, θα μπορούσαμε να πούμε ότι η ίδια η φύση της δημιουργεί τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα έναντι της Ι.Κ.Ε. όπως και των λοιπών εταιρικών μορφών. Πιο συγκεκριμένα, η Ο.Ε. διαθέτει την «κάλυψη», σε περίπτωση δυσχερής οικονομικής κατάστασης, από τους εταίρους της και η Ε.Ε. το ίδιο με την διαφορά ότι υπάρχει και ένας τουλάχιστον ετερόρρυθμος εταίρος. Με αυτό τον τρόπο οι λοιποί προμηθευτές, εργαζόμενοι και όσοι συναλλάσσονται με την εταιρία έχουν διασφαλισμένη την οικονομική τους θέση. Το γεγονός όμως αυτό δεν σημαίνει ότι και η αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η περίπτωση που μία δανείστρια τράπεζα είναι πολύ δύσκολο να αξιολογήσει την πραγματική οικονομική κατάσταση της εταιρίας καθώς η Ο.Ε. δεν υποχρεούται από τον νόμο να τηρεί τόσο αυστηρούς λογιστικούς κανόνες και βιβλία και έχει περιορισμένο σύστημα δημοσιότητας. Στην Ι.Κ.Ε. όμως, δεν υπάρχει μόνο ένα δεδομένο που θα την καταστήσει καλύτερη ή χειρότερη έναντι μίας άλλης εταιρικής

⁶⁹ Ρόκας, Ν. (2012), Εμπορικές Εταιρίες, 7^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σελ. 601.

⁷⁰ <http://www.nb.org/blog/?p=4108>, Αλέξανδρος Π. Σπυρίδωνος, τελευταία πρόταση

μορφής. Υπάρχουν πολλά και στα πλαίσια αυτής της εργασίας είναι αναγκαίο να ειπωθούν.

Στην ίδια ενότητα αλλά σε άλλο κεφάλαιο είχαμε αναφέρει ότι η Ι.Κ.Ε. διαθέτει την ικανότητα να τροποποιεί το καταστατικό με όποιο τρόπο την διευκολύνει. Η **ευελιξία** της όμως δεν περιορίζεται μόνο εκεί. Με τις σωστές καταστατικές διαμορφώσεις η Ι.Κ.Ε. μπορεί να λειτουργήσει ως ένα καθαρά κεφαλαιουχικό σχήμα με αποκλειστικά και μόνο κεφαλαιακές εισφορές ή να ακολουθήσει ένα σύστημα με διάχυτο τον προσωπικό προσανατολισμό που θα βασίζεται στην παροχή εργασίας και στην ευθύνη για τα χρέη της εταιρίας. Η εναλλακτική επιλογή μπορεί να υπάρχει για την Ι.Κ.Ε. καθώς είναι τα επιπλέον στοιχεία της όπως τα εταιρικά μερίδια και το ύψος των εγγυητικών εισφορών που της επιτρέπουν να λειτουργήσει σαν προσωπική εταιρία παρόλο που είναι κεφαλαιουχική. Στη συνέχεια, πολύ σημαντική είναι η **ελκυστικότητα** και η **απλότητα** της Ι.Κ.Ε.. Η πρώτη αναφέρθηκε από το γεγονός ότι μπορεί να προσφέρει διάφορα είδη εισφορών και να δώσει ελευθερία επιλογών στην διαμόρφωση του εταιρικού της κεφαλαίου, ενώ η δεύτερη “λύνει” τα χέρια με την δυνατότητα σύστασης με μηδενικό κεφάλαιο και ξεκαθαρίζει την κατάσταση ότι οι τρίτοι που συναλλάσσονται με την εταιρία δεν θα πρέπει να έχουν σαν “μαξιλαράκι” το κεφάλαιο. Επίσης απλοποιεί τις σχέσεις των εταίρων και την εύρυθμη λειτουργία της εταιρίας, διότι όλοι μπορούν να προβαίνουν σε παροχές και να λογίζονται ως εταίροι με ότι αυτό συνεπάγεται (δικαίωμα ψήφου, επί των κερδών κ.λπ.).

Σημαντική αλλά όχι καταλυτική είναι η **ταχύτητα σύστασης της(fast track)** που είναι πραγματοποιήσιμη σε μικρό χρονικό διάστημα μέσω της υπηρεσίας μίας στάσης. Η ταχύτητα όμως υφίσταται και στην **επίλυση των εταιρικών διαφορών** η οποία μπορεί να γίνει με πολλούς τρόπους. Ο ένας είναι δικαστικώς με την υπαγωγή στο Ειρηνοδικείο όπου εδρεύει η Ι.Κ.Ε. και ενώ ο άλλος ο άλλος είναι εξωδικαστικώς με σχετική ρήτρα του καταστατικού που θα προβλέπει

διαμεσολάβηση πριν γίνει προσφυγή ή η υπόθεση μεταφερθεί στις δικαστικές αίθουσες⁷¹.

Η **εταιρική διαφάνεια** από την μεριά της, θεωρείται ένα πλεονέκτημα της Ι.Κ.Ε. που στην ουσία αντισταθμίζει ένα σημαντικό μειονέκτημα της που δεν είναι άλλο από την αναξιοπιστία που έχει σαν κεφαλαιουχική εταιρία απέναντι στους πιστωτές της. Ο νόμος την υποχρεώνει να διατηρεί εταιρική ιστοσελίδα στην οποία πρέπει να αναγράφονται οι πληροφορίες εκείνες που συντελούν στην ασφάλεια των συναλλαγών και την προστασία των συναλλασσόμενων. Μερικές από αυτές είναι το ύψος του εταιρικού κεφαλαίου, του συνολικού ποσού των εγγυητικών εισφορών, τα στοιχεία των εταίρων και του αριθμού και του είδους των μεριδίων που αυτοί κατέχουν⁷². Ακόμα και τότε όμως, παρόλο που υπάρχει σε μεγάλο επίπεδο η παροχή πληροφοριών σχετικά με το εσωτερικό της εταιρίας, δεν μπορεί κανείς να είναι σίγουρος για την τωρινή κατάσταση καθώς τα στοιχεία αυτά μπορεί να είναι παλαιών χρήσεων ή και παραποιημένα. Καταλαβαίνουμε λοιπόν ότι χρειάζεται προσοχή όσον αφορά τις συναλλαγές μας με την κάθε εταιρία που θα θέλαμε να επενδύσουμε ή και να γίνουμε εταίρος της. Στην περίπτωση λοιπόν που τα στοιχεία χρήσεων μπορεί είναι παραποιημένα, μπορούμε να δούμε αν η συγκεκριμένη εταιρία έχει πιστοποίηση από ορκωτό ελεγκτή που να αναγράφει και να εξηγεί την τωρινή οικονομική και όχι μόνο κατάσταση της εταιρίας.

⁷¹ Χατζηγάγιος, Θ. (2015), Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Ανικούλα, Θεσσαλονίκη, σελ. 587.

⁷² Χατζηγάγιος, Θ. (2015), Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών, σελ. 588.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΈΡΕΥΝΑΣ

Στην έρευνα αυτή αναλύθηκαν και συγκρίθηκαν σφαιρικά και λεπτομερώς οι τρόποι «ανοίγματος» και «κλεισίματος» των *Προσωπικών Εταιριών* και των *Ι.Κ.Ε.*, οι κανόνες που διέπουν τον τρόπο λειτουργίας τους ενώ δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή στα χαρακτηριστικά γνωρίσματα που ξεχωρίζουν τη μία μορφή εταιρίας (*Ο.Ε.*, *Ε.Ε.* και *Ι.Κ.Ε.*) από την άλλη.

Στο τελευταίο κεφάλαιο της παρούσας εργασίας θα αναλυθούν τα συμπεράσματα που εξήχθησαν από την παραπάνω έρευνα σε δύο άξονες, αυτόν της ευθύνης των εταίρων (νομικής και «κεφαλαιακής»), και αυτόν του «οικονομικού συμφέροντος» της εταιρείας (και κατ' επέκταση, των εταίρων, αφού σε περίπτωση επίτευξης κέρδους υπάρχει και η ανάλογη βάσει του νόμου, διανομή τους). Προφανώς και δεν πρόκειται απλώς για μία «ανάδειξη» της συγκριτικά καλύτερης μορφής εταιρίας από τις παραπάνω τρεις, αλλά για μία «ανάδειξη» με αυστηρή προσέγγιση στα κριτήρια που καθιστούν την όποια μορφή εταιρίας «καλύτερη» ή «πιο συμφέρουσα» από τις άλλες δύο.

Επίσης, στον παρόν κεφάλαιο και συγκεκριμένα στην τελική παράγραφο αυτού θα προταθούν απαραίτητες βελτιώσεις που θα πρέπει να γίνουν στο νομικό πλαίσιο για κάθε μορφή εταιρίας. Οι βελτιώσεις αυτές θα αποσκοπούν στην αναβάθμιση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος που περιβάλλει τις εταιρίες αυτές, ενώ θα θέτει βάσεις για έξοδο από την οικονομική κρίση, αφού, όπως αναφέρθηκε στο κυρίως σώμα της έρευνας, οι περισσότερες «μικρομεσαίες» επιχειρήσεις και σήμερα, οι «start up» επιχειρήσεις, ιδρύονται και λειτουργούν υπό τη μορφή της *Ο.Ε.*, της *Ε.Ε.*, και της *Ι.Κ.Ε.*.

1. Άξονας 1^{ος}: Η ευθύνη των εταίρων

Ο τομέας της ευθύνης των εταίρων όπως αναλύθηκε στην παρούσα εργασία είναι ιδιαίτερα σημαντικός αφού η άσκηση διοίκησης, ιδίως στις *Προσωπικές Εταιρίες*, δεν είναι απλώς η ανάθεση ευθυνών και ο ορισμός διαταγών στο υφιστάμενο προσωπικό, αλλά και μία σημαντική ευθύνη, η οποία σε αρκετά σημεία είναι και απεριόριστη.

Οι εταίροι μιας *Ομόρρυθμης* ή *Ετερόρρυθμης Εταιρίας*, οι οποίοι ουσιαστικά είναι και οι διαχειριστές των εταιριών αυτών⁷³, έχουν βάσει του νόμου μεγάλη ευθύνη, η οποία για τους Ομόρρυθμους Εταίρους είναι και απεριόριστη. Στο 2^ο κεφάλαιο της παρούσας εργασίας αναλύθηκε με λεπτομέρειες το ζήτημα της ευθύνης των Ομόρρυθμων και των Ετερόρρυθμων Εταίρων, ενώ εξήχθη το συμπέρασμα ότι το ζήτημα της ευθύνης του Ομόρρυθμου και του Ετερόρρυθμου Εταίρου χρήζει αρκετής σκέψης από τυχόν επίδοξους ιδρυτές Ο.Ε. και Ε.Ε..

Για τους Ομόρρυθμους Εταίρους, ως γνωστόν, πλέον, η ευθύνη είναι απεριόριστη και *εις ολόκληρον*, κάτι που σημαίνει ότι ευθύνονται *αυτοί* για τις υποχρεώσεις της εταιρίας προς τους δανειστές της, ενώ σε περίπτωση αδυναμίας εκπλήρωσης των δανειακών υποχρεώσεων, οι δανειστές έχουν το δικαίωμα να απαιτήσουν την πληρωμή ολόκληρης της υποχρέωσης ή μερικών χρεολυσίων στρεφόμενοι κατά ενός ή όλων των ομόρρυθμων εταίρων.

Σε Ετερόρρυθμη, δε, Εταιρία, όπου υπάρχει συνύπαρξη ομόρρυθμων και ετερόρρυθμων εταίρων, υπάρχουν διακυμάνσεις στο μέγεθος της ευθύνης των εταίρων. Το βέβαιο και σίγουρο μέγεθος ευθύνης είναι αυτό των ομόρρυθμων εταίρων το οποίο, ως προαναφέρθηκε είναι απεριόριστο. Οι ετερόρρυθμοι εταίροι όμως έχουν περιορισμένες ευθύνες τόσο σε επίπεδο εισφορών όσο και σε επίπεδο διοικητικών αρμοδιοτήτων και εισφορών. Μπορεί να μην ευθύνονται με την

⁷³ Εφ' όσον οι περισσότερες «μικρομεσαίες» επιχειρήσεις, οι οποίες δεν αριθμούν πολλούς εργαζομένους, είναι υπό τη μορφή *Προσωπικής Εταιρίας*, είναι λογικό οι *Ομόρρυθμοι* ή/και *Ετερόρρυθμοι* εταίροι να είναι και οι διαχειριστές των εταιριών αυτών.

προσωπική τους περιουσία τόσο όσο οι ομόρρυθμοι εταίροι, αλλά ο ρόλος τους στη διαχείριση επίσης περιορίζεται αναλόγως⁷⁴.

Βάσει των παραπάνω θα μπορούσε κάποιος να βγάλει βιαστικά το συμπέρασμα ότι οι εταίροι των Ι.Κ.Ε. φέρουν σημαντικά μικρότερη ευθύνη από τους εταίρους των *Προσωπικών Εταιριών*. Τέτοιος ισχυρισμός όμως είναι λανθασμένος, αφού σαφώς και υπάρχει ευθύνη που βαρύνει τους εταίρους της Ι.Κ.Ε., παρόλο που δεν έχει το ίδιο βάρος για όλους τους εταίρους.

Το μέγεθος της ευθύνης των εταίρων των Ι.Κ.Ε., όπως αναφέρθηκε και στο προηγούμενο κεφάλαιο, κυμαίνεται ανάλογα με το είδος και το ύψος της εισφοράς τους. Αν η εισφορά του εταίρου είναι *εγγυητική*, τότε ο εταίρος «εγγυάται» με την προσωπική του περιουσία σε περίπτωση εμφάνισης σοβαρών οικονομικών προβλημάτων, ήτοι αναλαμβάνει την ευθύνη της παραπάνω ως το ύψος του ποσού της εισφοράς του. Η σημαντικότητα της *εγγυητικής εισφοράς* είναι μεγαλύτερη από αυτή των υπολοίπων, καθώς σε περίπτωση που υπάρξει υψηλή *εγγυητική* εισφορά, θα πρόκειται ουσιαστικά για παρόμοια ευθύνη προσωπικής περιουσίας με αυτή ενός ομόρρυθμου εταίρου. Αν όμως πρόκειται για διαφορετικού είδους εισφορά τότε η ευθύνη μειώνεται σημαντικά καθώς οι κεφαλαιακές εισφορές αποτελούν εισφορές σε μετρητά ή σε είδος που θα σχηματίσουν το κεφάλαιο της εταιρίας. Αξίζει να σημειωθεί σε αυτό το σημείο ότι με την τροποποίηση που έφερε ο ν.4155/2013, δεν ισχύουν η παράγραφος 5 του άρθρου 77 του Ν.4072/2012 που προέβλεπε ότι στην εταιρία είναι απαραίτητο να υπάρχει τουλάχιστον ένα εταιρικό μερίδιο που εκπροσωπεί κεφαλαιακή εισφορά. Επιπλέον καταργήθηκε και η παράγραφος 1 του άρθρου 91 που ανέφερε ότι, στην περίπτωση μείωσης κεφαλαίου δεν επιτρέπεται να γίνει μηδενισμός του κεφαλαίου εκτός και αν γίνεται ταυτόχρονη αύξηση αυτού. Σε αντίθεση με τις κεφαλαιακές εισφορές, οι εξωκεφαλαιακές παραπέμπουν σε παροχές υπηρεσιών που δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο συναλλαγής μετρητών και κατά συνέπεια δεν προκύπτει καμία απαίτηση από τρίτους απέναντι στην εταιρία που συνείσφερε στον εταιρικό σκοπό με εξωκεφαλαιακή εισφορά. Πιο ενδεικτικά, οι εξωκεφαλαιακές εισφορές

⁷⁴ Εκτός, βέβαια, αν η εταιρική σύμβαση ορίζει διαφορετικά για το διοικητικό ρόλο των ετερόρρυθμων εταίρων.

είναι παροχές υπηρεσιών οι οποίες μπορούν να σχετίζονται με εισφορά εργασίας στην εταιρία αντί εισφορά κεφαλαίου. Για παράδειγμα ένας εταίρος αντί να εισφέρει μετρητά στο ταμείο της εταιρίας αναλαμβάνει τον ρόλο του εξωτερικού εκπρόσωπου ή τα καθήκοντα του λογιστή προσφέροντας με αυτό τον τρόπο διπλωματικές ή οικονομικές υπηρεσίες για την εύρυθμη λειτουργία της εταιρίας. Από τα παραπάνω, λοιπόν μπορεί να καταλάβει κανείς ότι η Ι.Κ.Ε. θα μπορούσε να είναι η απεικόνιση μιας *Ετερόρρυθμης Εταιρίας στις Κεφαλαιουχικές Εταιρίες*.

Το συμπέρασμα που εξάγεται από τα προαναφερθέντα είναι πως, ουσιαστικά, οι επίδοξοι ιδρυτές μιας επιχείρησης υπό τη μορφή Ο.Ε., Ε.Ε. και Ι.Κ.Ε. μπορούν να επιλέξουν όποια μορφή επιθυμούν για τη νέα τους επιχείρηση. Το ζήτημα όμως που εγείρεται εδώ είναι πόσο μέγεθος ευθύνης είναι διατεθειμένος κάθε εταίρος να αναλάβει. Ιδίως στη χώρα μας και λόγω της οικονομικής κρίσης, πολλές επιχειρήσεις έπαψαν να υπάρχουν λόγω οικονομικών δυσχερειών, δυσπιστία στην πιστοληπτική ικανότητα της εταιρίας και αδυναμίας εκπλήρωσης δανειακών υποχρεώσεων και εννοείται πως αρκετές από αυτές έχουν τη μορφή των εταιριών που αναλύονται στην παρούσα εργασία. Η απάντηση σε αυτό το ζήτημα ανήκει στον ίδιο τον «επίδοξο» ιδρυτή Ο.Ε., Ε.Ε. και Ι.Κ.Ε., ήτοι στο χαρακτήρα του και στην ιδιοσυγκρασία του. Οι παράγοντες αυτοί μπορεί να ανήκουν μερικώς σε άλλο τομέα της επιστήμης, όμως είναι ουσιώδεις για την εύρυθμη λειτουργία τέτοιων εταιριών, στις οποίες το μέγεθος ευθύνης είναι μεγάλο.

2. Άξονας 2^{ος}: Το οικονομικό συμφέρον

Ανεξαρτήτως του μεγέθους ευθύνης και πέρα από το «λόγο ύπαρξης» της εκάστοτε εταιρίας, το ζητούμενο για τους ιδιοκτήτες των εταιριών που αναλύονται είναι το κέρδος και η μεγιστοποίηση αυτού. Βέβαια, λαμβάνοντας υπόψη την άσχημη κατάσταση της ελληνικής οικονομίας και του επιχειρείν γενικότερα, γίνεται αντιληπτό πως η επίτευξη κέρδους για μία «μικρομεσαία» επιχείρηση ή εταιρία στην Ελλάδα είναι εξαιρετικά δύσκολη.

Γίνεται σαφές λοιπόν πως για μια «μικρομεσαίου» μεγέθους επιχείρηση η επίτευξη κέρδους εξαρτάται από πολλούς και διάφορους παράγοντες που μάλιστα

ποικίλουν ανά επιχείρηση. Στις εταιρίες που η παρούσα εργασία αναλύει και συγκρίνει όμως υπάρχει και ο παράγοντας της ευθύνης του εταίρου (που αναλύθηκε στις προηγούμενες ενότητες): παράγοντας που επηρεάζει φυσικά την πολιτική που ακολουθεί η διοίκηση της κάθε εταιρίας.

Περισσότερες όμως, πιθανότητες επίτευξης κερδών έχει η *Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία* για τους εξής λόγους:

- **Ελάχιστο κόστος ίδρυσης (ανοίγματος) της εταιρίας.** Σύμφωνα με το νόμο 4072/2012⁷⁵ και το νόμο 4155/2013 η ελάχιστη εισφορά κεφαλαίου για την ίδρυση επιχείρησης μπορεί να είναι ακόμα και μηδενική, ενώ η σύντομη χρονικά περίοδος που απαιτείται για την κατάθεση των δικαιολογητικών στις «Υπηρεσίες μίας Στάσης» ελαχιστοποιεί τα όποια έξοδα ίδρυσης της εταιρίας (απαιτούμενα παράβολα κ.λπ.).
- **Περιορισμένη ευθύνη των εταίρων.** Όπως αναφέρθηκε και στην προηγούμενη ενότητα, αν εξαιρεθούν οι εταίροι που συμμετέχουν στην Ι.Κ.Ε. με εγγυητικές εισφορές⁷⁶, η νομική και «κεφαλαιακή» ευθύνη των εταίρων είναι πολύ λιγότερη σε σχέση με αυτή των εταίρων στις *Προσωπικές Εταιρίες*. Το γεγονός αυτό δίνει μεγαλύτερη «ελευθερία κινήσεων» στους εταίρους/διαχειριστές των Ι.Κ.Ε. και συνεπώς μεγαλύτερα περιθώρια κέρδους στην ίδια την εταιρία.
- **Εύκολη και γρήγορη επένδυση με άμεσο αντίκρισμα στον εταίρο/επενδυτή.** Οι επενδύσεις σε εταιρίες συνήθως απαιτούν χρονοβόρες διαδικασίες, ιδίως όταν οι εταιρίες είναι μεγάλες *Κεφαλαιουχικές Εταιρίες*, όπως Α.Ε. και Ε.Π.Ε.. Στις Ι.Κ.Ε., όμως, εκ των οποίων αρκετές ανήκουν στην κατηγορία των «start up» επιχειρήσεων, οι οποίες εξ ορισμού ιδρύονται *γρήγορα*. Κοινώς, κάθε δυνητικός επενδυτής που αποζητά αύξηση του κεφαλαίου του εντός μικρής χρονικής περιόδου, θα ήταν προτιμότερο να το κάνει μέσω μίας Ι.Κ.Ε..

⁷⁵ Βλ. Παράρτημα.

⁷⁶ Οι οποίοι, ουσιαστικά, «εγγυώνται» την προσωπική τους περιουσία για την Ι.Κ.Ε..

Συμπεραίνεται, λοιπόν, πως παρόλο που είναι στη διακριτική ευχέρεια του κάθε «επίδοξου» ιδρυτή *Προσωπικής Εταιρίας* ή *Ι.Κ.Ε.* να διαλέξει εκείνος, ανάλογα με την ιδιοσυγκρασία του καθενός, η συμφέρουσα επιλογή που μπορεί να κάνει είναι αυτή της *Ι.Κ.Ε.*, αν αποσκοπεί σε γρηγορότερο και ευκολότερο κέρδος. Σε αυτό το σημείο, όμως πρέπει να τονιστεί πως οποιαδήποτε ενέργεια του εταίρου οποιασδήποτε εταιρίας πρέπει να γίνεται *σύννομα*.

3. Προτάσεις για Αλλαγές στο Νομικό Πλαίσιο των Ο.Ε., των Ε.Ε. και των Ι.Κ.Ε.

Το νομικό πλαίσιο για τις Ο.Ε., τις Ε.Ε. και τις Ι.Κ.Ε. είναι γνωστό και νομοθετημένο από την ελληνική Βουλή εδώ και αρκετά χρόνια. Ωστόσο, παρόλο που οι διατάξεις των νόμων για τις παραπάνω εταιρίες είναι σαφείς και συγκεκριμένες, παρουσιάζουν ατέλειες οι οποίες εντοπίζονται σε δύο σημεία. Το πρώτο σημείο είναι η όσο το δυνατόν λιγότερη εναρμόνιση τόσο με τα σημερινά δεδομένα που ισχύουν σήμερα στον οικονομικό και εταιρικό κόσμο, τόσο και με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτή η ατέλεια μπορεί να μην είναι αρκετά εμφανής, αλλά κάνει το νομικό πλαίσιο και το γενικό περιβάλλον να «παγιδεύονται» στα πρότυπα λειτουργίας που επικρατούσαν σε παλαιότερα έτη και να περιορίζει κατά πολύ την εξέλιξη του εμπορικού περιβάλλοντος και την προσαρμογή του στα πρότυπα που επικρατούν παγκοσμίως. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αν και γενικό είναι η επιδείνωση της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα(η οποία βέβαια απορρέει από μία παγκόσμια οικονομική κρίση) η οποία δεν αντιμετωπίζεται με την δέουσα σημασία από το νομικό πλαίσιο. Οι νέοι νόμοι(ν4072/2012 και ν.4172/2013) όχι μόνο δεν προσαρμόζονται με τις ανάγκες των συνθηκών που επικρατούν στην χώρα αλλά θα μπορούσε κανείς να πει ότι κάνουν ότι μπορούν για να την διαιωνίσουν με την αύξηση της φορολογίας(Ο ν.4172/2013 όρισε νέο συντελεστή επί των κερδών των επιχειρήσεων που τηρούν απλογραφικά βιβλία από 26% στο 29%) στις επιχειρήσεις και την κατάργηση πολλών εργασιακών δικαιωμάτων όπως είναι η κατακόρυφη πτώση του κατώτατου

μισθού και πιο πρόσφατα η κατάργηση της επικουρικής σύνταξης. Από τα παραπάνω, μπορούμε να συμπεράνουμε ότι οι σημερινές ανάγκες που χρειάζεται το νομικό πλαίσιο στην Ελλάδα, έρχονται σε παρατεταμένη σύγκρουση τόσο με την οικονομική κρίση που με την σειρά της έχει φέρει μέτρα λιτότητας και υψηλής φορολόγησης όσο και με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που πρώτο και κύριο μέλημα τους είναι να διευκολύνουν διαρκώς το έδαφος για επενδύσεις και άνοιγμα νέων θέσεων εργασίας σε όλα τα Κράτη-μέλη. Παρατηρούμε λοιπόν ότι οι οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι πολύ δύσκολο να εφαρμοστούν στην πράξη καθώς οι ανάγκες του εταιρικού κόσμου είναι άλλες λόγω της οικονομικής κρίσης. Το δεύτερο σημείο είναι πως τα τελευταία χρόνια ιδιαίτερη μέριμνα για τις «μικρομεσαίες» επιχειρήσεις⁷⁷ που βρίσκονται σε δεινή οικονομική θέση λόγω της οικονομικής κρίσης δεν έχει υπάρξει ως τώρα σε επίπεδο νόμων του κράτους. Πρέπει να τονιστεί επίσης πως το σημερινό νομικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία των επιχειρήσεων σε πολλές περιπτώσεις αντί να τις βοηθήσει να περάσουν από το «σκόπελο» των οικονομικών προβλημάτων τις οδηγεί ευκολότερα στο «κλείσιμο»⁷⁸.

Οι παραπάνω, λοιπόν, ατέλειες, κρίνουν απαραίτητη την σύσταση προτάσεων για τη βελτίωση του παρόντος νομικού πλαισίου και την εναρμόνισή του στις σημερινές συνθήκες:

- **Θέσπιση «πέπλου προστασίας» για τους Ομόρρυθμους Εταίρους που βρίσκονται σε δεινή θέση απέναντι στους δανειστές τους.** Ως γνωστόν, οι ομόρρυθμοι εταίροι στις Ο.Ε. και στις Ε.Ε. ευθύνονται απεριόριστα για κάθε είδους υποχρέωση της εταιρίας. Κοινώς, σε περίπτωση που η εταιρία αδυνατεί να εκπληρώσει την οποιαδήποτε δανειακή της υποχρέωση, τότε οι πιστωτές/δανειστές μπορούν να στραφούν κατά της προσωπικής περιουσίας του Ομόρρυθμου Εταίρου. Φαίνεται, λοιπόν, πως σε τέτοιες περιπτώσεις οι ομόρρυθμοι εταίροι μένουν εντελώς εκτεθειμένοι. Γι' αυτό το λόγο θα πρέπει να θεσπιστεί αυτό το «πέπλο προστασίας» ούτως ώστε,

⁷⁷ Εκ των οποίων, ως πολλαπλώς έχει αναφερθεί, αρκετές φέρουν τη μορφή της Ο.Ε., της Ε.Ε. και της Ι.Κ.Ε..

⁷⁸ Βλ. σελίδα 53

υπό προϋποθέσεις, να προστατεύεται η Ο.Ε. από τυχόν κλείσιμο. Αυτό μπορεί να γίνει ομοίως για τους εταίρους των Ι.Κ.Ε. που έχουν καταβάλλει υψηλές εγγυητικές εισφορές.

- **Μείωση της φορολογίας.** Ένα επιπλέον κίνητρο για τους νέους επιχειρηματίες που σκοπεύουν να συστήσουν μία Ο.Ε., Ε.Ε. ή Ι.Κ.Ε. θα ήταν ένα φιλικότερο προς τις εταιρίες αυτές φορολογικό καθεστώς, αφού από τη μία πλευρά υπάρχει προοπτική αύξησης των κερδών για τους εταίρους, ενώ το Κράτος θα αυξήσει τα έσοδά του λόγω του αυξημένου αριθμού επιχειρήσεων.

Βάσει όλων των παραπάνω αναφορών και σημειώσεων εξάγεται το τελικό συμπέρασμα πως μπορεί να φαίνεται ότι στο σημερινό αυτό πλαίσιο λειτουργούν εταιρίες οι οποίες μπορεί να είναι παρόμοιες, αλλά η ελάχιστη έμφαση που φαίνεται να δίνεται στις σημαντικές *ιδιαιτερότητες* καθεμίας από τις τρεις αναλυθείσες μορφές εταιριών είναι ένα πρόβλημα που χρήζει άμεσης βελτιώσεως. Οι παραπάνω είναι μόνο από αυτές. Η δε οικονομική κρίση χρησιμοποιείται πολλάκις ως λόγος για τη μη εφαρμογή οποιασδήποτε βελτίωσης στο πλαίσιο. Στην πραγματικότητα όμως, είναι ο κινητήριος μοχλός της διαμόρφωσης ενός καλύτερου επιχειρησιακού τοπίου στο μέλλον που θα φέρει ανάπτυξη σε εργασιακό και κοινωνικό επίπεδο με ότι θετικές επιδράσεις επιφέρουν για την χώρα.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Κυπραίος, Α., Περδικάκης, Ι. (2015), Το δίλημμα ενός νέου επιτηδευματία Ο.Ε. ή Ι.Κ.Ε.;, Σεμινάριο Τελειοφοίτων, Τ.Ε.Ι. Κρήτης.
- Νεγκάκης, Χ.(2012), Λογιστική Εταιριών Θεωρία και Πράξη, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Σοφία, Θεσσαλονίκη.
- Παπαναστασάτος, Αθ., Σαρζέντης, Β. (2008), Λογιστική Εταιριών, 5^η Έκδοση, Εκδόσεις Σταμούλη, Αθήνα.
- Ρόκας, Ν. (2012), «Εμπορικές Εταιρίες», 7^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα.
- Χαροντάκης, Δ. (2015), «Οι αλλαγές στο πτωχευτικό κώδικα που φέρει το νέο μνημόνιο», Το Βήμα (Ηλεκτρονική Έκδοση) της 12^{ης} Αυγούστου, διαθέσιμο στην: <http://www.tovima.gr/finance/article/?aid=729236>.
- Χατζηγάγιος, Θ. (2015), Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών, 2^η έκδοση, Εκδόσεις Ανικούλα, Θεσσαλονίκη.
- www.supportbusiness.gr
- www.taxlaw.gr
- www.eea.gr (Επαγγελματικό Επιμελητήριο Αθηνών)
- www.et.gr (Εθνικό Τυπογραφείο)
- epixeireite.duth.gr
- www.academia.edu
- startupgreece.gov.gr
- www.capital.gr
- www.nbonline.gr
- <http://acploes.com>
- www.nb.org

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Νόμος 4072/2012, Μέρος Δεύτερο (Άρθρα 43-120)

ΝΕΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΜΟΡΦΗ: ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 43: Βασικά χαρακτηριστικά

1. Εισάγεται νέα εταιρική μορφή, η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία. Η εταιρεία αυτή έχει νομική προσωπικότητα και είναι εμπορική, ακόμη και αν ο σκοπός της δεν είναι εμπορική επιχείρηση. Απαγορεύεται στην ιδιωτική εταιρεία η άσκηση επιχείρησης για την οποία έχει οριστεί από το νόμο αποκλειστικά άλλη εταιρική μορφή.
2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 79, για τις εταιρικές υποχρεώσεις ευθύνεται μόνο η εταιρεία με την παρουσία της.
3. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία έχει κεφάλαιο τουλάχιστον ενός (1) ευρώ. Οι εταίροι συμμετέχουν στην εταιρεία με κεφαλαιακές, με εξωκεφαλαιακές ή με εγγυητικές εισφορές, σύμφωνα με τα άρθρα 77 έως 79.
4. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία μπορεί να συνιστάται από ένα πρόσωπο ή να καθίσταται μονοπρόσωπη. Το όνομα του μοναδικού εταίρου υποβάλλεται σε δημοσιότητα δια του Γ.Ε.ΜΗ.
5. Το καταστατικό της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας και οι τροποποιήσεις του, εφόσον είναι ιδιωτικά έγγραφα, καθώς και οι αποφάσεις των εταίρων της και τα πρακτικά μπορούν να συντάσσονται και σε μία από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στις περιπτώσεις αυτές εφαρμόζεται το άρθρο 14 του ν. 3419/ 2005 (Α΄ 297). Στις σχέσεις της εταιρείας και των εταίρων με τους τρίτους υπερισχύει το κείμενο στην ελληνική.

Άρθρο 44: Επωνυμία

1. Η επωνυμία της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας σχηματίζεται είτε από το όνομα ενός ή περισσότερων εταίρων είτε από το αντικείμενο της επιχείρησης που ασκεί. Φανταστική επωνυμία είναι επίσης επιτρεπτή.
2. Στην επωνυμία της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας πρέπει να περιέχονται σε κάθε περίπτωση ολογράφως οι λέξεις «Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία» ή η συντομογραφία «Ι.Κ.Ε.».
3. Ενόσω η εταιρεία είναι μονοπρόσωπη, στην επωνυμία της συμπεριλαμβάνονται οι λέξεις «Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία» ή «Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε.». Η ένδειξη αυτή προστίθεται ή αφαιρείται με καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ., με μέριμνα του διαχειριστή, χωρίς τροποποίηση του καταστατικού.
4. Η επωνυμία της εταιρείας μπορεί να αποδίδεται ολόκληρη με λατινικούς χαρακτήρες ή σε ξένη γλώσσα. Αν αποδίδεται στην αγγλική γλώσσα θα πρέπει να περιέχει ολογράφως τις λέξεις «Private Company» ή την ένδειξη «P.C.» και αν είναι μονοπρόσωπη τις λέξεις «Single Member Private Company» ή «Single Member P.C.».

Άρθρο 45: Έδρα

1. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία έχει την έδρα της στο δήμο που αναφέρεται στο καταστατικό της.
2. Μεταφορά της καταστατικής έδρας της εταιρείας σε άλλη χώρα του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου δεν επιφέρει τη λύση της εταιρείας, υπό τον όρο ότι η χώρα αυτή αναγνωρίζει τη μεταφορά και τη συνέχιση της νομικής προσωπικότητας. Ο διαχειριστής καταρτίζει έκθεση, στην οποία εξηγούνται οι συνέπειες της μεταφοράς για τους εταίρους, τους δανειστές και τους εργαζομένους. Η έκθεση αυτή, μαζί με οικονομικές καταστάσεις μεταφοράς της έδρας, καταχωρίζονται στο Γ.Ε.ΜΗ.

και τίθενται στη διάθεση των εταίρων, των δανειστών και των εργαζομένων. Η απόφαση μεταφοράς δεν λαμβάνεται, αν δεν παρέλθουν δύο μήνες από τη δημοσίευση αυτή. Η μεταφορά αποφασίζεται ομόφωνα από τους εταίρους. Η αρμόδια Υπηρεσία καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ. μπορεί να απορρίψει την αίτηση καταχώρισης της μεταφοράς για λόγους δημόσιου συμφέροντος.

3. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία δεν έχει υποχρέωση να έχει την πραγματική της έδρα στην Ελλάδα.

4. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία μπορεί να ιδρύει υποκαταστήματα, πρακτορεία ή άλλες μορφές δευτερεύουσας εγκατάστασης σε άλλους τόπους της Ελλάδας ή της αλλοδαπής.

Άρθρο 46: Διάρκεια

Η διάρκεια της εταιρείας είναι ορισμένου χρόνου. Αν δεν ορίζεται ο χρόνος της διάρκειας στο καταστατικό, η εταιρεία διαρκεί δώδεκα (12) έτη από τη σύστασή της. Η διάρκεια μπορεί να παραταθεί με απόφαση των εταίρων, που λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 72 παράγραφος 5. Αν δεν ορίζεται κάτι άλλο, η παράταση ισχύει για δώδεκα (12) έτη.

Άρθρο 47: Εταιρική διαφάνεια

1. Σε κάθε έντυπο της εταιρείας πρέπει απαραίτητα να αναφέρονται η επωνυμία της, το εταιρικό κεφάλαιο και το συνολικό ποσό των εγγυητικών εισφορών του άρθρου 79, ο αριθμός Γ.Ε.ΜΗ. της εταιρείας, η έδρα της και η ακριβής της διεύθυνση, καθώς και αν η εταιρεία βρίσκεται υπό εκκαθάριση. Αναφέρεται επίσης η ιστοσελίδα της εταιρείας σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο.

2. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία οφείλει μέσα σε ένα μήνα από τη σύστασή της να αποκτήσει εταιρική ιστοσελίδα, όπου πρέπει να εμφανίζονται με μέριμνα και ευθύνη του διαχειριστή τα ονοματεπώνυμα και οι διευθύνσεις των εταίρων, με την κατηγορία εισφορών του καθενός, το πρόσωπο που ασκεί τη διαχείριση, καθώς και οι πληροφορίες της προηγούμενης παραγράφου. Στο Γ.Ε.ΜΗ. καταχωρίζεται και η ιστοσελίδα της εταιρείας. Περισσότερες εταιρείες μπορούν να έχουν κοινή ιστοσελίδα, αν το περιεχόμενό της είναι σαφώς διακριτό ανά εταιρεία.

3. Ενόσω η εταιρεία δεν διαθέτει εταιρική ιστοσελίδα, είναι υποχρεωμένη να δίδει ή να αποστέλλει δωρεάν και χωρίς καθυστέρηση τις πληροφορίες της προηγούμενης παραγράφου σε οποιονδήποτε τις ζητεί.

Άρθρο 48 Επίλυση διαφορών

1. Για τις υποθέσεις που, κατά τις διατάξεις του Β' Μέρους του παρόντος νόμου, υπάγονται σε δικαστήριο, αποκλειστικά αρμόδιο είναι το ειρηνοδικείο της έδρας της εταιρείας, που κρίνει με τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, εκτός αν ορίζεται κάτι άλλο.

2. Με το αρχικό καταστατικό μπορούν να υπάγονται οι υποθέσεις της παραγράφου 1, καθώς και κάθε άλλη διαφορά που ανακύπτει από την εταιρική σχέση μεταξύ εταίρων ή μεταξύ αυτών και της εταιρείας, σε διαιτησία. Ρήτρα διαιτησίας εισαγόμενη με τροποποίηση του καταστατικού ισχύει μόνο αν αποφασίστηκε ομόφωνα.

3. Με το καταστατικό μπορούν να υπάγονται οι υποθέσεις της παραγράφου 1, καθώς και κάθε άλλη διαφορά που ανακύπτει από την εταιρική σχέση μεταξύ εταίρων ή μεταξύ αυτών και της εταιρείας, σε διαμεσολάβηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3898/2010 (Α' 211). Η σχετική καταστατική ρήτρα μπορεί να παραπέμπει σε οργανωμένη διαδικασία διαμεσολάβησης ή να προβλέπει ως διαμεσολαβητή πρόσωπο που έχει τη σχετική πιστοποίηση. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι η διαμεσολάβηση είναι υποχρεωτική πριν αχθεί η υπόθεση στο δικαστήριο ή γίνει προσφυγή σε διαιτησία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΙΔΡΥΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Άρθρο 49: Η ιδρυτική πράξη

1. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία συνιστάται από ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα (ιδρυτές).
2. Η πράξη σύστασης της εταιρείας καταρτίζεται με έγγραφο που πρέπει να περιέχει το καταστατικό. Το έγγραφο αυτό είναι συμβολαιογραφικό, αν το επιβάλλει ειδική διάταξη νόμου αν εισφέρονται στην εταιρεία περιουσιακά στοιχεία, για τη μεταβίβαση των οποίων απαιτείται ο τύπος αυτός, ή αν επιλέγεται από τα μέρη.

Άρθρο 50: Περιεχόμενο του καταστατικού

1. Το καταστατικό της εταιρείας πρέπει να περιέχει: (α) το ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση κατοικίας και την τυχόν ηλεκτρονική διεύθυνση των εταίρων, (β) την εταιρική επωνυμία, (γ) την έδρα της εταιρείας, (δ) το σκοπό της εταιρείας, (ε) την ιδιότητα της εταιρείας ως ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία, (στ) τις εισφορές των εταίρων κατά κατηγορία εισφορών και την αξία τούτων, σύμφωνα με τα άρθρα 77 έως και 79, καθώς και το κεφάλαιο της εταιρείας, (ζ) το συνολικό αριθμό των εταιρικών μεριδίων, (η) τον αρχικό αριθμό των μεριδίων κάθε εταίρου και το είδος της εισφοράς που τα μερίδια αυτά εκπροσωπούν, (θ) τον τρόπο διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας και (ι) τη διάρκεια της εταιρείας.
2. Ειδικότερες συμφωνίες των εταίρων που περιέχονται στο καταστατικό είναι ισχυρές, αν δεν προσκρούουν στον παρόντα νόμο.

Άρθρο 51: Διαδικασία σύστασης

Για τη διαδικασία σύστασης της εταιρείας εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 5Α του ν. 3853/2010 (Α' 90), όπως το άρθρο αυτό προστίθεται με το άρθρο 117 παράγραφος 3 του παρόντος νόμου. Οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται και αν, σύμφωνα με το νόμο, απαιτείται άδεια λειτουργίας της εταιρικής επιχείρησης ή το καταστατικό της εταιρείας πρέπει να εγκριθεί από κάποιον αρμόδιο φορέα προκειμένου η εταιρεία να αρχίσει τις εργασίες επιδίωξης του σκοπού της. Στις περιπτώσεις αυτές η άδεια ή η έγκριση μπορεί να χορηγείται αφού συσταθεί η εταιρεία, αλλά πριν αρχίσει τις εργασίες για τις οποίες ο νόμος απαιτεί άδεια ή έγκριση.

Άρθρο 52: Δημοσιότητα Γ.Ε.ΜΗ.

1. Η σύσταση της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας γίνεται με εγγραφή της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ.
2. Στο Γ.Ε.ΜΗ. υποβάλλονται στη δημοσιότητα που προβλέπεται από το άρθρο 16 του ν. 3419/2005 και οι τροποποιήσεις του καταστατικού, καθώς και όσα άλλα στοιχεία αναφέρονται στο νόμο αυτόν, καθώς και στον παρόντα νόμο.
3. Ως προς τα αποτελέσματα της εγγραφής της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ. και της καταχώρισης σε αυτό των άλλων στοιχείων της παραγράφου 2 ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 15 του ν. 3419/2005.

Άρθρο 53: Κήρυξη ακυρότητας της εταιρείας

1. Η εταιρεία που έχει εγγραφεί στο Γ.Ε.ΜΗ. κηρύσσεται άκυρη με απόφαση του δικαστηρίου μόνο αν: (α) συστήθηκε χωρίς έγγραφο, σύμφωνα με το άρθρο 49 παράγραφος 2, (β) στο καταστατικό της εταιρείας δεν αναφέρεται η επωνυμία, ο σκοπός ή το ύψος του κεφαλαίου της εταιρείας, (γ) ο σκοπός της εταιρείας είναι παράνομος ή αντίκειται στη δημόσια τάξη και (δ) ο μοναδικός ιδρυτής ή όλοι οι ιδρυτές δεν είχαν ικανότητα για δικαιοπραξία όταν υπέγραψαν την πράξη σύστασης της εταιρείας, εκτός αν εντός της ετήσιας προθεσμίας της παραγράφου 2 ένας από αυτούς κατέστη ικανός και ενέκρινε τη σύσταση της εταιρείας.

2. Η αίτηση για ακύρωση της εταιρείας υποβάλλεται από κάθε πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον, μέσα σε ένα έτος από την εγγραφή της εταιρείας στο Γ.Ε.ΜΗ., και κοινοποιείται υποχρεωτικά στην εταιρεία. Στην περίπτωση γ' της παραγράφου 1 η υποβολή της αίτησης δεν υπόκειται σε χρονικό περιορισμό.

3. Το δικαστήριο που προβαίνει στην ακύρωση θέτει με την ίδια απόφαση την εταιρεία υπό εκκαθάριση και διορίζει τον εκκαθαριστή.

4. Οι λόγοι κήρυξης ακυρότητας των περιπτώσεων α', β' και γ' της παραγράφου 1 θεραπεύονται εάν, μέχρι τη συζήτηση της αίτησης, το καταστατικό τροποποιηθεί, ώστε να μην υφίσταται πλέον ο λόγος ακυρότητας. Το δικαστήριο που εκδικάζει αίτηση για κήρυξη της ακυρότητας μπορεί να χορηγήσει στην εταιρεία εύλογη προθεσμία, όχι μεγαλύτερη των τριών (3) μηνών, με σκοπό να ληφθεί η απόφαση της τροποποίησης του καταστατικού και να καταχωρισθεί το τροποποιημένο καταστατικό στο Γ.Ε.ΜΗ. Για το διάστημα που μεσολαβεί το δικαστήριο μπορεί να διατάξει ασφαλιστικά μέτρα.

5. Η δικαστική απόφαση που κηρύσσει την ακυρότητα της εταιρείας αντιάσσεται στους τρίτους από την καταχώρισή της στο Γ.Ε.ΜΗ. Τριτανακοπή μπορεί να ασκηθεί μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από την καταχώριση αυτή. Η κήρυξη της ακυρότητας δεν επηρεάζει την εγκυρότητα των υποχρεώσεων ή των απαιτήσεων της εταιρείας.

Άρθρο 54: Ευθύνη ιδρυτών

Οι ιδρυτές που συναλλάχθηκαν με τρίτους στο όνομα της εταιρείας πριν από τη σύστασή της ευθύνονται απεριόριστα και εις ολόκληρον. Ευθύνεται όμως, μόνη η εταιρεία για τις πράξεις που έγιναν κατά το διάστημα αυτό αν μέσα σε τρεις μήνες από τη σύστασή της ανέλαβε με πράξη του διαχειριστή τις σχετικές υποχρεώσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Άρθρο 55: Ένας ή περισσότεροι διαχειριστές

Την εταιρεία διαχειρίζεται και εκπροσωπεί ένας ή περισσότεροι διαχειριστές. Όπου στον παρόντα νόμο γίνεται λόγος για «διαχειριστή», νοούνται και οι περισσότεροι διαχειριστές.

Άρθρο 56: Διαχείριση εκ του νόμου

Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στο καταστατικό, οι πράξεις διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας διενεργούνται συλλογικά από όλους τους εταίρους ή από το μοναδικό εταίρο (νόμιμη διαχείριση). Επείγουσες πράξεις διαχείρισης, από την παράλειψη των οποίων απειλείται σοβαρή ζημία της εταιρείας, μπορεί να διενεργεί κάθε εταίρος χωριστά, ειδοποιώντας τους λοιπούς εταίρους.

Άρθρο 57: Καταστατική διαχείριση

Το καταστατικό μπορεί να ορίζει τον τρόπο διαχείρισης και εκπροσώπησης της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας (καταστατική διαχείριση). Η διαχείριση μπορεί να γίνεται για ορισμένο ή αόριστο χρόνο από έναν ή περισσότερους διαχειριστές. Ο διαχειριστής διορίζεται με απόφαση των εταίρων που λαμβάνεται με πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων. Αν δεν ορίζεται κάτι άλλο στην απόφαση, ο διαχειριστής διορίζεται για αόριστο χρόνο. Σε περίπτωση περισσότερων διαχειριστών οι πράξεις διαχείρισης και εκπροσώπησης διενεργούνται συλλογικά, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει κάτι άλλο. Επείγουσες πράξεις διαχείρισης, από την παράλειψη των οποίων απειλείται σοβαρή ζημία της εταιρείας, μπορεί να διενεργεί κάθε διαχειριστής χωριστά, ειδοποιώντας τους λοιπούς διαχειριστές.

Άρθρο 58: Ποιος διορίζεται διαχειριστής

Διαχειριστής μπορεί να είναι μόνο φυσικό πρόσωπο, εταίρος ή μη. Σε περίπτωση νόμιμης διαχείρισης, αν κάποιος από τους εταίρους είναι νομικό πρόσωπο, αυτό οφείλει να ορίσει για λογαριασμό του φυσικό πρόσωπο που θα είναι διαχειριστής. Το νομικό πρόσωπο είναι εις ολόκληρο υπεύθυνο για τη διαχείριση.

Άρθρο 59: Ανάκληση διαχειριστή με απόφαση των εταίρων

Ο διαχειριστής που ασκεί καταστατική διαχείριση ανακαλείται με απόφαση των εταίρων που λαμβάνεται με πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων, αν το καταστατικό δεν ορίζει μεγαλύτερη πλειοψηφία. Αν η διαχείριση έχει ανατεθεί για ορισμένο χρόνο, το καταστατικό μπορεί να ορίζει και τους λόγους ανάκλησης.

Άρθρο 60: Διορισμός και ανάκληση διαχειριστή από εταίρο

1. Σε περίπτωση περισσότερων διαχειριστών, το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι ένας ή περισσότεροι από αυτούς διορίζονται και ανακαλούνται από συγκεκριμένο εταίρο ή εταίρους με κοινή δήλωσή τους. Η ανάκληση τέτοιου διαχειριστή πρέπει να συνοδεύεται από διορισμό νέου. Ενόσω αυτός που έχει το δικαίωμα δεν προβαίνει σε διορισμό διαχειριστή ή δεν αντικαθιστά το διαχειριστή που ανακάλεσε, η διαχείριση διενεργείται από τους υπόλοιπους διαχειριστές.

2. Παροχή του δικαιώματος της προηγούμενης παραγράφου με τροποποίηση του καταστατικού είναι επιτρεπτή μόνο με ομόφωνη απόφαση των εταίρων.

Άρθρο 61: Ανάκληση διαχειριστή από το δικαστήριο

1. Αν υπάρχει σπουδαίος λόγος, το δικαστήριο μπορεί να ανακαλεί το διαχειριστή που ασκεί καταστατική διαχείριση μετά από αίτηση εταίρων που κατέχουν το ένα δέκατο (1/10) του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων. Ως σπουδαίος λόγος θεωρείται ιδίως η σοβαρή παράβαση καθηκόντων ή η ανικανότητα προς τακτική διαχείριση. Συμφωνία για μη ανάκληση από το δικαστήριο για σπουδαίο λόγο είναι άκυρη.

2. Σε περίπτωση ανάκλησης διαχειριστή τη διαχείριση ασκούν οι λοιποί διαχειριστές, ο εταίρος όμως ή οι εταίροι που είχαν διορίσει τον ανακληθέντα διαχειριστή μπορούν να διορίσουν άλλο πρόσωπο στη θέση του. Αν δεν υπάρχουν άλλοι διαχειριστές και ενόσω οι εταίροι δεν προβαίνουν σε διορισμό νέου διαχειριστή, ισχύει η νόμιμη διαχείριση.

Άρθρο 62: Έλλειψη διαχειριστή

Σε περίπτωση ανάκλησης του διαχειριστή κατά το άρθρο 59, καθώς και σε περίπτωση θανάτου, παραίτησης, ή έκπτωσης αυτού για άλλο λόγο, ο νέος διαχειριστής διορίζεται με απόφαση των εταίρων, άλλως εφαρμόζονται οι διατάξεις του καταστατικού. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει το διορισμό διαχειριστή από την πλειοψηφία των διαχειριστών που απομένουν ή τη συνέχιση της διαχείρισης από τους λοιπούς διαχειριστές χωρίς αντικατάσταση. Κάθε εταίρος ή διαχειριστής μπορεί να συγκαλεί τη συνέλευση των εταίρων για εκλογή νέου διαχειριστή. Εάν οι εταίροι δεν προβαίνουν σε εκλογή διαχειριστή και το καταστατικό δεν περιέχει σχετικές προβλέψεις, ισχύει η νόμιμη διαχείριση.

Άρθρο 63: Δημοσιότητα

1. Ο διορισμός, η ανάκληση και η αντικατάσταση του διαχειριστή υπόκεινται σε δημοσιότητα στο Γ.Ε.ΜΗ., σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ν. 3419/2005. Η έλλειψη δημοσιότητας έχει τις συνέπειες της παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 3419/2005.

2. Ελάττωμα ως προς το διορισμό του διαχειριστή δεν αντιτάσσεται στους τρίτους, εφόσον τηρήθηκαν οι σχετικές με το διορισμό του διατυπώσεις δημοσιότητας στο Γ.Ε.ΜΗ., εκτός αν η εταιρεία αποδείξει ότι οι τρίτοι γνώριζαν το ελάττωμα.

Άρθρο 64: Εξουσίες διαχειριστή – αμοιβή διαχειριστή

1. Ο διαχειριστής εκπροσωπεί την εταιρεία και ενεργεί στο όνομά της κάθε πράξη που αφορά στη διοίκηση της εταιρείας, τη διαχείριση της περιουσίας της και την εν γένει επιδίωξη του σκοπού της.
2. Πράξεις του διαχειριστή, ακόμη και αν είναι εκτός του εταιρικού σκοπού, δεσμεύουν την εταιρεία απέναντι στους τρίτους, εκτός αν η εταιρεία αποδείξει ότι ο τρίτος γνώριζε την υπέρβαση του εταιρικού σκοπού ή όφειλε να τη γνωρίζει. Δεν συνιστά απόδειξη μόνη η τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας ως προς το καταστατικό ή τις τροποποιήσεις του. Περιορισμοί της εξουσίας του διαχειριστή της εταιρείας, που προκύπτουν από το καταστατικό ή από απόφαση των εταίρων, δεν αντιτάσσονται στους τρίτους, ακόμη και αν έχουν υποβληθεί στις διατυπώσεις δημοσιότητας.
3. Ο διαχειριστής μπορεί να αναθέτει την άσκηση συγκεκριμένων εξουσιών του σε εταίρους ή τρίτους, αν τούτο επιτρέπεται από το καταστατικό.
4. Ο διαχειριστής δεν αμείβεται για τη διαχείριση, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά από το καταστατικό ή απόφαση των εταίρων.

Άρθρο 65: Υποχρέωση πίστωσης

1. Ο διαχειριστής έχει υποχρέωση πίστωσης απέναντι στην εταιρεία. Οφείλει ιδίως: (α) να μην επιδιώκει ίδια συμφέροντα που αντιβαίνουν στα συμφέροντα της εταιρείας, (β) να αποκαλύπτει έγκαιρα στους εταίρους τα ίδια συμφέροντά του, που ενδέχεται να ανακύψουν από συναλλαγές της εταιρείας, οι οποίες εμπίπτουν στα καθήκοντά του, καθώς και κάθε άλλη σύγκρουση ιδίων συμφερόντων με αυτά της εταιρείας ή συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων κατά την έννοια της παρ. 5 του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920, που ανακύπτει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, (γ) να μη διενεργεί πράξεις για λογαριασμό του ίδιου ή τρίτων, που ανάγονται στο σκοπό της εταιρείας ούτε να είναι εταίρος προσωπικής εταιρείας, Ε.Π.Ε. ή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, που επιδιώκει τον ίδιο σκοπό, εκτός αν οι εταίροι αποφασίσουν ότι επιτρέπονται τέτοιες πράξεις και (δ) να τηρεί εχεμύθεια για τις εταιρικές υποθέσεις.
2. Το καταστατικό μπορεί να εξειδικεύει τις υποχρεώσεις της παραγράφου 1.
3. Σε περίπτωση παράβασης της απαγόρευσης της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1, η εταιρεία δικαιούται αντί αποζημίωσης να απαιτεί, προκειμένου μεν για πράξεις που έγιναν για λογαριασμό του ίδιου του διαχειριστή, να θεωρηθεί ότι οι πράξεις αυτές διενεργήθηκαν για λογαριασμό της εταιρείας, προκειμένου δε για πράξεις που έγιναν για λογαριασμό άλλου, να δοθεί στην εταιρεία η αμοιβή για τη μεσολάβηση ή να εκχωρηθεί σε αυτήν η σχετική απαίτηση. Οι απαιτήσεις αυτές παραγράφονται μετά από έξι (6) μήνες από τότε που οι παραπάνω πράξεις ανακοινώθηκαν στους εταίρους και σε κάθε περίπτωση μετά από τριετία.

Άρθρο 66: Τήρηση βιβλίων

1. Ο διαχειριστής οφείλει να τηρεί: (α) «βιβλίο εταίρων», στο οποίο καταχωρίζει τα ονόματα των εταίρων, τη διεύθυνσή τους, τον αριθμό των μεριδίων που κατέχει κάθε εταίρος, το είδος της εισφοράς που εκπροσωπούν τα μερίδια, τη χρονολογία κτήσεως και μεταβίβασης ή επιβάρυνσης αυτών και τα ειδικά δικαιώματα που παρέχει το καταστατικό στους εταίρους και (β) «ενιαίο βιβλίο πρακτικών αποφάσεων των εταίρων και αποφάσεων της διαχείρισης». Στο τελευταίο αυτό βιβλίο καταχωρίζονται όλες οι αποφάσεις των εταίρων και οι αποφάσεις της διαχείρισης που λαμβάνονται από περισσότερους διαχειριστές και δεν αφορούν θέματα τρέχουσας διαχείρισης ή, ανεξάρτητα από τον αριθμό των διαχειριστών, συνιστούν πράξεις καταχωριστέες στο Γ.Ε.ΜΗ.
2. Η εταιρεία φέρει το βάρος απόδειξης ότι οι αποφάσεις των εταίρων και του διαχειριστή έλαβαν χώρα την ημερομηνία και ώρα που αναγράφεται στο βιβλίο.

Άρθρο 67: Ευθύνη διαχειριστή

1. Ο διαχειριστής ευθύνεται έναντι της εταιρείας για παραβάσεις του παρόντος νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων των εταίρων, καθώς και για κάθε διαχειριστικό πταίσμα. Η ευθύνη αυτή δεν υφίσταται προκειμένου για πράξεις ή παραλείψεις που στηρίζονται σε σύνομη απόφαση των εταίρων ή που αφορούν εύλογη επιχειρηματική απόφαση, η οποία ελήφθη με καλή πίστη, με βάση επαρκείς πληροφορίες και αποκλειστικά προς εξυπηρέτηση του εταιρικού συμφέροντος. Αν περισσότεροι διαχειριστές ενήργησαν από κοινού, ευθύνονται εις ολόκληρο.
2. Με απόφαση των εταίρων μπορεί να απαλλάσσεται ο διαχειριστής μετά την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων μόνο για τα διαχειριστικά πταίσματα, εκτός αν οι εταίροι παρέχουν ομόφωνα γενική απαλλαγή.
3. Η αξίωση της εταιρείας παραγράφεται μετά τριετία από την τέλεση της πράξης.
4. Την αγωγή της εταιρείας για αποζημίωση ασκεί και οποιοσδήποτε εταίρος ή διαχειριστής της εταιρείας. Με απόφαση των εταίρων μπορεί να ορίζεται ειδικός εκπρόσωπος της εταιρείας για τη διεξαγωγή της δίκης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ – Η ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

Άρθρο 68: Αρμοδιότητα εταίρων

1. Οι εταίροι αποφασίζουν για κάθε εταιρική υπόθεση.
2. Οι εταίροι είναι οι μόνοι αρμόδιοι να λαμβάνουν αποφάσεις: (α) για τις τροποποιήσεις του καταστατικού, στις οποίες περιλαμβάνονται η αύξηση και η μείωση του κεφαλαίου, εκτός αν ο παρών νόμος ή το καταστατικό προβλέπει ότι συγκεκριμένες τροποποιήσεις ή πράξεις αύξησης ή μείωσης του κεφαλαίου γίνονται από μόνο το διαχειριστή, (β) για το διορισμό και την ανάκληση του διαχειριστή, με την επιφύλαξη του άρθρου 60, (γ) για την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, τη διανομή κερδών, το διορισμό ελεγκτή και την απαλλαγή του διαχειριστή από την ευθύνη, (δ) για τον αποκλεισμό εταίρου, (ε) για τη λύση της εταιρείας ή την παράταση της διάρκειάς της και (στ) για τη μετατροπή και τη συγχώνευση της εταιρείας.
3. Ανάθεση στο διαχειριστή εξουσίας τροποποίησης του καταστατικού, σύμφωνα με την παράγραφο 2 περίπτωση α΄ του παρόντος άρθρου, μη προβλεπόμενη στο αρχικό καταστατικό, αποφασίζεται με ομοφωνία των εταίρων. Η εξουσία που παρέχεται στο διαχειριστή να τροποποιεί το καταστατικό δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει την τριετία.

Άρθρο 69: Συνέλευση των εταίρων

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 73, οι αποφάσεις των εταίρων λαμβάνονται σε συνέλευση.
2. Η συνέλευση συγκαλείται τουλάχιστον μια φορά κατ' έτος και μέσα σε τέσσερις (4) μήνες από τη λήξη της εταιρικής χρήσης με αντικείμενο την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων (τακτική συνέλευση).

Άρθρο 70: Σύγκληση

1. Η σύγκληση της συνέλευσης γίνεται από το διαχειριστή, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού, σε κάθε περίπτωση όμως προ οκτώ (8) τουλάχιστον ημερών. Η ημέρα της σύγκλησης και η ημέρα της συνέλευσης δεν υπολογίζονται στην προθεσμία αυτή. Απαιτείται προσωπική πρόσκληση των εταίρων με κάθε κατάλληλο μέσο, περιλαμβανομένου του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail).
2. Εταίροι που έχουν το ένα δέκατο (1/10) του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων δικαιούνται να ζητήσουν από το διαχειριστή τη σύγκληση συνέλευσης προσδιορίζοντας τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Αν ο διαχειριστής μέσα σε δέκα (10) ημέρες δεν συγκαλέσει τη συνέλευση, οι αιτούντες εταίροι προβαίνουν οι ίδιοι στη σύγκληση με την προταθείσα ημερήσια διάταξη.

3. Η πρόσκληση της συνέλευσης πρέπει να περιέχει με ακρίβεια τον τόπο και το χρόνο, όπου θα λάβει χώρα η συνέλευση, τις προϋποθέσεις για τη συμμετοχή των εταίρων, καθώς και λεπτομερή ημερήσια διάταξη.

4. Κατά παρέκκλιση από τις προηγούμενες διατάξεις η συνέλευση μπορεί να συνεδριάζει εγκύρως, αν όλοι οι εταίροι είναι παρόντες ή αντιπροσωπεύονται και συναινούν (καθολική συνέλευση).

Άρθρο 71: Τόπος συνέλευσης

1. Η συνέλευση μπορεί να συνέρχεται οπουδήποτε αναφέρεται στο καταστατικό, στο εσωτερικό ή το εξωτερικό. Αν δεν αναφέρεται ο τόπος αυτός, η συνέλευση μπορεί να συνέρχεται στην έδρα της εταιρείας ή και οπουδήποτε αλλού, αν συναινούν όλοι οι εταίροι.

2. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι η συνέλευση των εταίρων διεξάγεται με τηλεδιάσκεψη. Κάθε εταίρος μπορεί να αξιώσει να διεξαχθεί η συνέλευση με τηλεδιάσκεψη, ως προς αυτόν, αν κατοικεί σε άλλη χώρα από εκείνη όπου διεξάγεται η συνέλευση ή αν υπάρχει άλλος σπουδαίος λόγος, ιδίως ασθένεια ή αναπηρία.

Άρθρο 72 Συμμετοχή στη συνέλευση – Διεξαγωγή της συνέλευσης και λήψη αποφάσεων

1. Στη συνέλευση μετέχουν όλοι οι εταίροι αυτοπροσώπως ή με αντιπρόσωπο. Έχουν το δικαίωμα να λάβουν το λόγο και να ψηφίσουν.

2. Κάθε εταιρικό μερίδιο παρέχει δικαίωμα μιας ψήφου. Το καταστατικό μπορεί να θέτει μέγιστο όριο αριθμού ψήφων που μπορεί να έχει κάθε εταίρος για τη λήψη ορισμένων αποφάσεων. Στην περίπτωση αυτή για τον υπολογισμό της πλειοψηφίας θεωρείται ότι τα επιπλέον μερίδια του εταίρου δεν υπάρχουν.

3. Το δικαίωμα ψήφου δεν μπορεί να ασκείται από εταίρο, διαχειριστή ή μη, αν πρόκειται να αποφασισθεί ο ορισμός ειδικού εκπροσώπου για διεξαγωγή δίκης εναντίον του (άρθρο 67 παράγραφος 4) ή η απαλλαγή από την ευθύνη του (άρθρο 67 παράγραφος 2) ή ο αποκλεισμός του από την εταιρεία κατ' άρθρο 93.

4. Η συνέλευση αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων. Οι αποφάσεις της συνέλευσης δεσμεύουν τους απόντες ή τους διαφωνούντες εταίρους.

5. Στις περιπτώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 68, περιπτώσεις α', δ', ε' και στ', η συνέλευση αποφασίζει με την αυξημένη πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων.

6. Το καταστατικό μπορεί να αυξάνει το ποσοστό λήψης όλων ή ορισμένων αποφάσεων ή και να ορίζει ότι ορισμένες αποφάσεις λαμβάνονται ομόφωνα. Το καταστατικό μπορεί επίσης να προβλέπει ότι ορισμένες ή και όλες οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφία του αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν την πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων. Θέσπιση διατάξεων της παρούσας παραγράφου με τροποποίηση του καταστατικού απαιτεί ομοφωνία των εταίρων.

7. Οι αποφάσεις των εταίρων καταχωρίζονται στο βιβλίο πρακτικών που τηρείται κατά το άρθρο 66.

Άρθρο 73: Αποφάσεις των εταίρων χωρίς συνέλευση

Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις των προηγούμενων άρθρων, οι αποφάσεις των εταίρων, αν είναι ομόφωνες, μπορούν να λαμβάνονται εγγράφως χωρίς συνέλευση. Η ρύθμιση αυτή ισχύει και αν όλοι οι εταίροι ή οι αντιπρόσωποί τους συμφωνούν να αποτυπωθεί πλειοψηφική απόφασή τους σε έγγραφο, χωρίς συνέλευση. Το σχετικό πρακτικό υπογράφεται από όλους τους εταίρους με αναφορά των μειοψηφούντων. Οι υπογραφές των εταίρων μπορούν να αντικαθίστανται με ανταλλαγή μηνυμάτων με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail) ή άλλα ηλεκτρονικά μέσα, αν τούτο προβλέπεται στο καταστατικό. Τα παραπάνω πρακτικά καταχωρίζονται στο βιβλίο πρακτικών που τηρείται κατά το άρθρο 66.

Άρθρο 74: Ελαττωματικές αποφάσεις των εταίρων

1. Απόφαση της συνέλευσης των εταίρων που λήφθηκε με τρόπο που δεν είναι σύμφωνος με το νόμο ή το καταστατικό ή κατά κατάχρηση της εξουσίας της πλειοψηφίας υπό τους όρους του άρθρου 281 του Αστικού Κώδικα, ακυρώνεται από το δικαστήριο. Η ακύρωση μπορεί να ζητείται από το διαχειριστή, καθώς και από κάθε εταίρο που δεν παρέστη στη συνέλευση ή αντιτάχθηκε στην απόφαση, με αίτηση που υποβάλλεται στο αρμόδιο δικαστήριο μέσα σε προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών από την καταχώρισή της στο βιβλίο πρακτικών. Ο αιτών μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο το διορισμό ειδικού εκπροσώπου της εταιρείας για τη διεξαγωγή της δίκης. Η τελεσίδικη απόφαση περί ακυρότητας ισχύει έναντι πάντων. Αν η προσβαλλόμενη απόφαση της συνέλευσης καταχωρίσθηκε στο Γ.Ε.ΜΗ., καταχωρίζεται και η δικαστική απόφαση που την ακυρώνει.

2. Απόφαση της συνέλευσης των εταίρων που είναι αντίθετη στο νόμο ή το καταστατικό είναι άκυρη. Η ακυρότητα αναγνωρίζεται από το δικαστήριο ύστερα από αίτηση που υποβάλλεται από κάθε πρόσωπο το οποίο έχει έννομο συμφέρον, εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την καταχώριση της απόφασης στο βιβλίο πρακτικών. Σε περίπτωση που με τροποποίηση του καταστατικού ο σκοπός της εταιρείας καθίσταται παράνομος ή αντικείμενος στη δημόσια τάξη, καθώς και όταν από την απόφαση προκύπτει διαρκής παράβαση διατάξεων αναγκαστικού δικαίου, η προβολή της ακυρότητας δεν υπόκειται σε προθεσμία.

3. Απόφαση που αποτυπώνεται σε έγγραφο, χωρίς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 73 ή που είναι αντίθετη στο νόμο ή το καταστατικό, είναι άκυρη. Τα δύο τελευταία εδάφια της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΜΕΡΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΤΑΙΡΩΝ

Άρθρο 75: Εταιρικά μερίδια

1. Η συμμετοχή στην ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία προϋποθέτει την απόκτηση ενός ή περισσότερων εταιρικών μεριδίων. Τα εταιρικά μερίδια δεν μπορούν να παρασταθούν με μετοχές. Η εταιρεία μπορεί να χορηγεί έγγραφο για τα εταιρικά μερίδια που δεν έχει χαρακτήρα αξιόγραφου.

2. Ο αρχικός αριθμός των εταιρικών μεριδίων κάθε εταίρου ορίζεται στο καταστατικό κατά το άρθρο 50. Στη συνέχεια ο αριθμός αυτός μπορεί να αυξομειώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου.

3. Τα εταιρικά μερίδια έχουν ονομαστική αξία τουλάχιστον ενός (1) ευρώ. Η ονομαστική αξία είναι ίδια για όλα τα εταιρικά μερίδια, ανεξάρτητα από το είδος της εισφοράς στην οποία αντιστοιχούν.

4. Τα εταιρικά μερίδια μπορεί να αποτελούν αντικείμενο κοινωνίας, επικαρπίας ή ενεχύρου. Υποχρεώσεις που προκύπτουν από εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές, κατά την έννοια των άρθρων 78 και 79, βαρύνουν αποκλειστικά τον ψιλό κύριο ή τον ενεχυριαστή. Εκείνος που έχει το δικαίωμα ψήφου ορίζεται από το καταστατικό, άλλως ισχύουν αναλόγως τα άρθρα 1177 και 1245 του Αστικού Κώδικα.

5. Αν εταιρικό μερίδιο περιέλθει σε περισσότερους, οι συνδικαιούχοι οφείλουν να υποδείξουν στην εταιρεία κοινό εκπρόσωπο. Αν δεν υποδείξουν, δηλώσεις που έχουν σχέση με την εταιρική ιδιότητα των συνδικαιούχων μπορεί να γίνουν εγκύρως προς οποιονδήποτε από αυτούς.

Άρθρο 76: Είδη εισφορών

1. Τα εταιρικά μερίδια παριστούν εισφορές των εταίρων.

2. Οι εισφορές των εταίρων μπορεί να είναι τριών ειδών: κεφαλαιακές, εξωκεφαλαιακές και εγγυητικές. Κάθε εταιρικό μερίδιο εκπροσωπεί ένα μόνο είδος εισφοράς.

3. Ο αριθμός των μεριδίων του κάθε εταίρου είναι ανάλογος προς την αξία της εισφοράς του.

Άρθρο 77: Κεφαλαιακές εισφορές

1. Οι «κεφαλαιακές εισφορές» αποτελούν εισφορές σε μετρητά ή σε είδος που σχηματίζουν το κεφάλαιο της εταιρείας.
2. Κεφαλαιακές εισφορές σε είδος επιτρέπονται μόνο αν το εισφερόμενο αποτελεί στοιχείο ενεργητικού, που μπορεί να τύχει χρηματικής αποτίμησης κατά την έννοια του άρθρου 8 παρ. 5 του κ.ν. 2190/1920. Η αποτίμηση αυτή γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 9α του κ.ν. 2190/1920. Αποτίμηση δεν απαιτείται, αν η αξία της εισφοράς, κατά το καταστατικό ή την απόφαση που αυξάνει το κεφάλαιο, δεν υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ.
3. Αύξηση ή μείωση του αριθμού των εταιρικών μεριδίων που αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές εισφορές μπορεί να γίνει μόνο με αύξηση ή μείωση κεφαλαίου.
4. Το κεφάλαιο πρέπει να καταβληθεί ολοσχερώς κατά την ίδρυση της εταιρείας ή κατά την αύξηση του κεφαλαίου. Ο διαχειριστής της εταιρείας οφείλει μέσα σε ένα μήνα από τη σύσταση της εταιρείας ή την αύξηση του κεφαλαίου να βεβαιώσει την ολοσχερή καταβολή αυτού, με πράξη του που καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ. Σε περίπτωση μη ολοσχερούς καταβολής ο διαχειριστής προβαίνει σε αντίστοιχη μείωση του κεφαλαίου και σε ακύρωση των εταιρικών μεριδίων που αντιστοιχούν στο κεφάλαιο το οποίο δεν καταβλήθηκε.
5. Στην εταιρεία πρέπει να υπάρχει τουλάχιστον ένα εταιρικό μερίδιο που να εκπροσωπεί κεφαλαιακή εισφορά. Αν λόγω ακύρωσης μεριδίων δεν υπάρχουν πλέον μερίδια που να αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές εισφορές, η εταιρεία οφείλει, είτε να ορίσει πρόσωπο, εταίρο ή τρίτο, που θα εξαγοράσει ένα τέτοιο μερίδιο, πριν αυτό ακυρωθεί, είτε να αυξήσει το κεφάλαιό της μέσα σε ένα μήνα από την ακύρωση. Παράλειψη της αύξησης αποτελεί λόγο δικαστικής λύσης της εταιρείας με αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον.

Άρθρο 78: Εξωκεφαλαιακές εισφορές

1. Οι «εξωκεφαλαιακές εισφορές» συνίστανται σε παροχές που δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο κεφαλαιακής εισφοράς, όπως απαιτήσεις που προκύπτουν από ανάληψη υποχρέωσης εκτέλεσης εργασιών ή παροχής υπηρεσιών. Οι παροχές αυτές πρέπει να εξειδικεύονται στο καταστατικό και εκτελούνται για ορισμένο ή αόριστο χρόνο.
2. Η αξία των εισφορών αυτών που αναλαμβάνονται, είτε κατά τη σύσταση της εταιρείας είτε και μεταγενέστερα καθορίζεται στο καταστατικό.
3. Σε περίπτωση μη παροχής της εξωκεφαλαιακής εισφοράς η εταιρεία μπορεί να ζητήσει από το δικαστήριο είτε την εκπλήρωση είτε την ακύρωση των μεριδίων που αντιστοιχούν στην εισφορά η οποία δεν παρασχέθηκε. Περαιτέρω αξίωση αποζημίωσης της εταιρείας δεν αποκλείεται.
4. Στις περιπτώσεις ακύρωσης εταιρικών μεριδίων λόγω εξόδου ή αποκλεισμού εταίρου, καθώς και στην περίπτωση αναγκαστικής εκποίησης εταιρικών μεριδίων ο εταίρος που δεν έχει παράσχει πλήρως την εξωκεφαλαιακή εισφορά του, υποχρεούται να καταβάλει στην εταιρεία σε μετρητά το μέρος των παροχών που δεν εκτέλεσε. Ως αξία των παροχών λογίζεται εκείνη της εισφοράς, όπως προσδιορίστηκε στο καταστατικό, ή του μέρους της εισφοράς.

Άρθρο 79: Εγγυητικές εισφορές

1. «Εγγυητικές εισφορές» είναι εισφορές που συνίστανται στην ανάληψη ευθύνης έναντι των τρίτων για τα χρέη της εταιρείας μέχρι το ποσό που ορίζεται στο καταστατικό. Ο εταίρος που παρέχει εγγυητική εισφορά θεωρείται ότι δηλώνει υπεύθυνα ότι είναι σε θέση και ότι θα καταβάλει κάθε προσπάθεια, ώστε να είναι σε θέση κατά πάντα χρόνο, να προβεί στις καταβολές των χρεών της εταιρείας μέχρι το ποσό του προηγούμενου εδαφίου.
2. Η αξία κάθε εγγυητικής εισφοράς καθορίζεται στο καταστατικό και δεν μπορεί να υπερβαίνει το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του ποσού της ευθύνης κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

3. Η ευθύνη του εταίρου καλύπτει οποιοδήποτε χρέος της εταιρείας κατά την παράγραφο 1 με τόκους και άλλες επιβαρύνσεις. Η ευθύνη αυτή υφίσταται άμεσα και πρωτογενώς έναντι των δανειστών, που μπορούν να ασκήσουν ευθέως αγωγή κατά του εταίρου. Ο εταίρος μπορεί να προβάλει κατά του δανειστή ενστάσεις που δεν θεμελιώνονται στο πρόσωπό του μόνον εφόσον θα μπορούσαν να προβληθούν από την εταιρεία. Περισσότεροι εταίροι που ευθύνονται με τον τρόπο αυτόν υπέχουν ευθύνη εις ολόκληρο.

4. Σε περίπτωση πτώχευσης εταίρου με εγγυητική εισφορά κάθε δανειστής της εταιρείας μπορεί να αναγγεληθεί στην πτώχευση αυτή. Το ποσό που διανέμεται αθροιστικά στους δανειστές της εταιρείας δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό της ευθύνης που ορίζεται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1, μειωμένο αναλογικά στο μέτρο που ικανοποιούνται και οι απαιτήσεις των ενέγγυων πτωχευτικών πιστωτών. Έως το όριο αυτό οι δανειστές της εταιρείας κατατάσσονται τηρουμένου μεταξύ τους του άρθρου 154 του Πτωχευτικού Κώδικα.

5. Ο εταίρος που έχει παράσχει εγγυητική εισφορά και κατέβαλε εταιρικό χρέος δεν έχει δικαίωμα αναγωγής κατά της εταιρείας.

6. Στις περιπτώσεις ακύρωσης εταιρικών μεριδίων λόγω εξόδου ή αποκλεισμού εταίρου, καθώς και αναγκαστικής εκποίησης εταιρικών μεριδίων, ο εταίρος που δεν έχει καταβάλει πλήρως το ποσό της ευθύνης του από εγγυητική εισφορά, εξακολουθεί να είναι υπόχρεος έναντι τρίτων για την καταβολή των χρεών της εταιρείας που γεννήθηκαν πριν από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. των γεγονότων αυτών, για διάστημα τριών (3) ετών μετά την καταχώριση αυτή.

7. Μετά από κάθε μεταβολή στις εγγυητικές εισφορές της εταιρείας, ο διαχειριστής υποβάλλει για καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. επικαιροποιημένη κατάσταση με τη μεταβολή που έχει επέλθει και τις εγγυητικές εισφορές των κατ' ιδίαν εταίρων που υφίστανται με το ποσό της ευθύνης που δεν έχει καταβληθεί για κάθε εισφορά. Την κατάσταση αυτή αναρτά και στην ιστοσελίδα της εταιρείας.

Άρθρο 80: Λογιστική παρακολούθηση των εισφορών

Ο τρόπος λογιστικής παρακολούθησης και παρουσίασης των εξωκεφαλαιακών και εγγυητικών εισφορών καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Η κατά το καταστατικό αποτίμηση των εξωκεφαλαιακών και των εγγυητικών εισφορών καταχωρίζεται σε λογαριασμούς των ιδίων κεφαλαίων.

Άρθρο 81: Επιστροφή εισφορών

Η επιστροφή των κεφαλαιακών εισφορών πριν από τη λύση της εταιρείας επιτρέπεται μόνο με τη διαδικασία της μείωσης κεφαλαίου. Επιστροφή των λοιπών εισφορών ή απαλλαγή των εταίρων από τις υποχρεώσεις που ανέλαβαν με τις εισφορές αυτές δεν είναι επιτρεπτή.

Άρθρο 82: Εξαγορά υποχρεώσεων από εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές

1. Παρά τη διάταξη του άρθρου 81, ο εταίρος έχει δικαίωμα να εξαγοράσει τις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει από εξωκεφαλαιακή ή εγγυητική εισφορά, μετατρέποντας τα μερίδιά του σε μερίδια κεφαλαιακής εισφοράς και καταβάλλοντας στην εταιρεία υπό μορφή αύξησης κεφαλαίου για μεν την εξωκεφαλαιακή εισφορά ποσό ίσο με την αξία της εισφοράς του, όπως ορίσθηκε στο καταστατικό, για δε την εγγυητική εισφορά το πλήρες ποσό της ευθύνης του. Αν οι υποχρεώσεις αυτές έχουν εν μέρει εκπληρωθεί, το καταβλητέο ποσό ορίζεται από την εταιρεία αναλογικά. Σε περίπτωση αμφισβήτησης του καταβλητέου ποσού ή, αν η εταιρεία δεν προβαίνει σε προσδιορισμό του ποσού, το δικαστήριο κρίνει μετά από αίτημα του εταίρου, σύμφωνα με το άρθρο 371 ΑΚ. Η αύξηση κεφαλαίου διενεργείται από το διαχειριστή, χωρίς να υπάρχει δικαίωμα προτίμησης των λοιπών εταίρων. Στην περίπτωση δικαστικού προσδιορισμού του ποσού εξαγοράς, η αύξηση διενεργείται όταν η απόφαση τελεσιδικήσει.

2. Από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. της αύξησης κεφαλαίου, ο εταίρος έχει τα μερίδια που αντιστοιχούν στην αύξηση.

3. Δικαίωμα εξαγοράς υποχρεώσεων από εγγυητική εισφορά δεν μπορεί να ασκηθεί από ενδιαφερόμενο εταίρο που έχει ήδη εναχθεί από δανειστή της εταιρείας για καταβολή χρέους αυτής. Το καταστατικό μπορεί να απαγορεύει την εξαγορά των υποχρεώσεων από εγγυητικές εισφορές για ορισμένο χρονικό διάστημα από την ανάληψή τους, που δεν μπορεί να υπερβαίνει την τριετία.

Άρθρο 83: Ελευθερία μεταβίβασης

1. Η μεταβίβαση και η επιβάρυνση των μεριδίων ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας εν ζωή ή αιτία θανάτου είναι ελεύθερη, με την επιφύλαξη των επόμενων άρθρων.

2. Εταίρος με μερίδια που αντιστοιχούν σε εξωκεφαλαιακή ή εγγυητική εισφορά, που δεν έχει εξ ολοκλήρου καταβληθεί, δεν επιτρέπεται να μεταβιβάσει τα μερίδιά του, ενόσω δεν εξαγοράζει τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από αυτές σύμφωνα με το άρθρο 82.

Άρθρο 84: Μεταβίβαση εν ζωή

1. Η μεταβίβαση ή επιβάρυνση των εταιρικών μεριδίων εν ζωή γίνεται εγγράφως και επάγεται αποτελέσματα ως προς την εταιρεία και τους εταίρους από τη γνωστοποίηση σε αυτή της μεταβίβασης. Η γνωστοποίηση αυτή είναι έγγραφη και υπογράφεται από τον μεταβιβάζοντα και τον αποκτώντα. Η κοινοποίηση του εγγράφου γνωστοποίησης στην εταιρεία μπορεί να γίνει και με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (e-mail). Ο διαχειριστής οφείλει να καταχωρίζει αμέσως τη μεταβίβαση στο βιβλίο των εταίρων, υπό την προϋπόθεση ότι τηρήθηκαν οι προϋποθέσεις για τη μεταβίβαση, όπως προβλέπονται στο νόμο και το καταστατικό. Ως προς τους τρίτους η μεταβίβαση θεωρείται ότι έγινε από την καταχώριση στο βιβλίο των εταίρων.

2. Το καταστατικό μπορεί να αποκλείει ή να περιορίζει τη μεταβίβαση ή επιβάρυνση των μεριδίων εν ζωή. Μπορεί επίσης να προβλέπει δικαίωμα προτίμησης των λοιπών εταίρων, αν κάποιος εταίρος προτίθεται να μεταβιβάσει μερίδιά του, καθώς και δικαίωμα της εταιρείας να υποδεικνύει εταίρο ή τρίτο για εξαγορά των μεριδίων, που πρόκειται να μεταβιβασθούν, αντί πλήρους τιμήματος προσδιοριζόμενου από το δικαστήριο, εκτός αν τα μέρη συμφωνούν στο ύψος του ή το καταστατικό ορίζει τον τρόπο προσδιορισμού του.

Άρθρο 85: Μεταβίβαση αιτία θανάτου

1. Ο διαχειριστής οφείλει να καταχωρίσει χωρίς καθυστέρηση τη μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων αιτία θανάτου στο βιβλίο των εταίρων, αφού ελέγξει το δικαίωμα του κληρονόμου.

2. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ότι σε περίπτωση θανάτου εταίρου, τα εταιρικά του μερίδια εξαγοράζονται από πρόσωπο που υποδεικνύει η εταιρεία, εταίρο ή τρίτο, αντί πλήρους τιμήματος προσδιοριζόμενου από το δικαστήριο, εκτός αν τα μέρη συμφωνούν στο ύψος του ή το καταστατικό ορίζει τον τρόπο προσδιορισμού του. Η υπόδειξη πρέπει να γίνει μέσα σε ένα (1) μήνα από τότε που η εταιρεία λάβει γνώση του θανάτου και πρέπει να γνωστοποιείται στον κληρονόμο ή κληροδόχο, καθώς και στους λοιπούς εταίρους. Το καταστατικό μπορεί επίσης να προβλέπει ότι οι επιζώντες εταίροι έχουν δικαίωμα προτίμησης στην εξαγορά κατά το ποσοστό της συμμετοχής τους στην εταιρεία.

Άρθρο 86: Δικαίωμα προαίρεσης

Οι εταίροι μπορούν να συμφωνούν μεταξύ τους ή με τρίτους την παροχή δικαιώματος προαίρεσης αγοράς ή πώλησης μεριδίων. Η συμφωνία αυτή καταγράφεται στο βιβλίο εταίρων. Αν ο διαχειριστής βεβαιωθεί ότι ασκήθηκε το δικαίωμα προαίρεσης, οφείλει να εγγράψει αμελλητί στο βιβλίο τη μεταβολή του δικαιούχου.

Άρθρο 87: Ίδια μερίδια

Η εταιρεία δεν επιτρέπεται να αποκτά, άμεσα ή έμμεσα, δικά της μερίδια. Μερίδια που αποκτώνται, με οποιοδήποτε τρόπο, παρά τη διάταξη του προηγούμενου εδαφίου ακυρώνονται αυτοδικαίως. Σε περίπτωση συγχώνευσης ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας με απορρόφηση άλλης εταιρείας, η

οποία κατέχει μερίδια της πρώτης, τα μερίδια αυτά ακυρώνονται αυτοδικαίως με τη συντέλεση της συγχώνευσης. Στις παραπάνω περιπτώσεις ο διαχειριστής οφείλει με πράξη του να προβεί χωρίς καθυστέρηση στη διαπίστωση της μείωσης του αριθμού των εταιρικών μεριδίων και ενδεχομένως της αντίστοιχης μείωσης κεφαλαίου και να προβεί στη σχετική καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ.

Άρθρο 88: Κατάσχεση εταιρικών μεριδίων

1. Η κατάσχεση των εταιρικών μεριδίων είναι δυνατή ακόμη και αν η μεταβίβαση τούτων αποκλείεται ή υπόκειται σε περιορισμούς. Η κατάσχεση γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 1022 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Η σχετική αίτηση του δανειστή και η απόφαση του δικαστηρίου που διατάσσει την κατάσχεση επιδίδονται και στην εταιρεία. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει ως πρόσφορο μέσο για την αξιοποίηση του δικαιώματος κατά το άρθρο 1024 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και τη μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων σε εταίρους ή σε πρόσωπο που υποδεικνύει η εταιρεία με πληρωμή πλήρους τιμήματος, που προσδιορίζεται από το δικαστήριο. Το δικαστήριο λαμβάνει γνώση του ενδιαφέροντος των εταίρων ή του τρίτου που υποδεικνύεται από την εταιρεία με οποιονδήποτε πρόσφορο δικονομικό τρόπο.

2. Σε περίπτωση πτώχευσης εταίρου τα εταιρικά του μερίδια ανήκουν στην πτωχευτική περιουσία και εκποιούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 146 του Πτωχευτικού Κώδικα. Αντί της εκποίησης, το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί να διατάξει, μετά από αίτηση της εταιρείας, τη μεταβίβαση των εταιρικών μεριδίων σε εταίρους ή τρίτους που υποδεικνύει η εταιρεία, με καταβολή στον πιστωτή πλήρους τιμήματος, που προσδιορίζεται από το δικαστήριο.

Άρθρο 89: Είσοδος νέου εταίρου – νέες εισφορές από υπάρχοντες εταίρους

1. Αν δεν προβλέπει κάτι άλλο το καταστατικό για την είσοδο νέου εταίρου ή την ανάληψη νέων εισφορών από υπάρχοντες εταίρους, απαιτείται ομόφωνη απόφαση των εταίρων. Η απόφαση αυτή πρέπει να μνημονεύει τον αριθμό των αποκτώμενων μεριδίων και την εισφορά που πρόκειται να αναληφθεί. Αν η απόφαση δεν μπορεί να ληφθεί λόγω αντιρρήσεων εταίρου ή εταίρων, των οποίων μειώνονται τα ποσοστά, το δικαστήριο μπορεί μετά από αίτηση της εταιρείας να επιτρέψει την είσοδο του εταίρου ή την ανάληψη εισφορών από υπάρχοντες εταίρους, αν συντρέχει σπουδαίος λόγος, που επιβάλλεται από το συμφέρον της εταιρείας.

2. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε περίπτωση αύξησης του κεφαλαίου.

Άρθρο 90: Αύξηση κεφαλαίου

1. Η αύξηση κεφαλαίου γίνεται με αύξηση του αριθμού των εταιρικών μεριδίων.

2. Σε περίπτωση αύξησης κεφαλαίου που δεν γίνεται με εισφορά σε είδος όλοι οι εταίροι έχουν δικαίωμα προτίμησης στο νέο κεφάλαιο, ανάλογα με τον αριθμό των εταιρικών μεριδίων που έχει καθένας. Το δικαίωμα προτίμησης ασκείται με δήλωση προς την εταιρεία μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από την καταχώριση της απόφασης των εταίρων στο Γ.Ε.ΜΗ. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι το δικαίωμα προτίμησης το έχουν μόνο οι εταίροι με μερίδια που αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές εισφορές. Το δικαίωμα προτίμησης μπορεί να καταργείται ή να περιορίζεται με απόφαση των εταίρων που λαμβάνεται κατά το άρθρο 72 παράγραφος 5. Αν η απόφαση αυτή δεν μπορεί να ληφθεί λόγω αντιρρήσεων εταίρου ή εταίρων, των οποίων μειώνονται τα ποσοστά, εφαρμόζεται αναλόγως το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 89.

3. Το καταστατικό της εταιρείας μπορεί να προβλέπει ότι το κεφάλαιο θα αυξηθεί σε συγκεκριμένο χρονικό σημείο με νέες εισφορές ορισμένου ποσού («εγκεκριμένο κεφάλαιο»). Το χρονικό σημείο μπορεί να προσδιορίζεται με μορφή αίρεσης ή προθεσμίας ή με λήψη απόφασης από το διαχειριστή ή τους εταίρους. Αν δεν προκύπτει κάτι άλλο από το καταστατικό, υποχρέωση καταβολής των εισφορών αυτών έχουν όλοι οι εταίροι, ανάλογα με το ποσό των εταιρικών μεριδίων που κατέχει ο καθένας. Σε περίπτωση αύξησης του κεφαλαίου με τον τρόπο αυτόν ο διαχειριστής υποχρεούται να αναπροσαρμόσει το κεφάλαιο της εταιρείας με σχετική δήλωση στο Γ.Ε.ΜΗ. Αν δεν αναφέρεται κάτι άλλο, οι νέες εισφορές είναι σε μετρητά.

Άρθρο 91: Μείωση κεφαλαίου

1. Η μείωση κεφαλαίου γίνεται με ακύρωση υφιστάμενων μεριδίων που αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές εισφορές και με τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των εταίρων που έχουν τέτοια μερίδια. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει συναίνεση των εταίρων αυτών ή χωριστή απόφαση τούτων που λαμβάνεται κατά πλειοψηφία. Η μείωση δεν επιτρέπεται να επιφέρει μηδενισμό του κεφαλαίου, εκτός αν γίνεται ταυτόχρονη αύξηση τούτου.

2. Σε περίπτωση μείωσης κεφαλαίου το αποδεσμευόμενο ενεργητικό μπορεί να αποδίδεται στους εταίρους με μερίδια που αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές εισφορές, μόνο αν οι εταιρικοί δανειστές δεν προβάλουν αντιρρήσεις. Η προβολή αντιρρήσεων πρέπει να γίνει με δήλωση των δανειστών προς την εταιρεία μέσα σε ένα μήνα από την καταχώριση της απόφασης των εταίρων για μείωση του κεφαλαίου στο Γ.Ε.ΜΗ. Αν υπάρξει τέτοια δήλωση, αποφαινεται το δικαστήριο μετά από αίτημα της εταιρείας. Το δικαστήριο μπορεί να επιτρέψει την απόδοση του ενεργητικού στους εταίρους ή να την εξαρτήσει από εξόφληση του δανειστή, παροχή σε αυτόν επαρκών ασφαλειών, ή ανάληψη προσωπικής υποχρέωσης από εταίρους. Εάν υποβληθούν αντιρρήσεις από περισσότερους δανειστές, εκδίδεται μία απόφαση ως προς όλες. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται αν η μείωση γίνεται για απόσβεση ζημιών ή για σχηματισμό αποθεματικού.

Άρθρο 92: Έξοδος εταίρου

1. Κάθε εταίρος μπορεί να εξέλθει της εταιρείας για σπουδαίο λόγο με απόφαση του δικαστηρίου, που εκδίδεται μετά από αίτησή του.

2. Το καταστατικό μπορεί να περιλαμβάνει διατάξεις για το δικαίωμα των εταίρων να εξέλθουν της εταιρείας υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Μπορεί επίσης να προβλέπει την έξοδο εταίρου με εξωκεφαλαιακές εισφορές με δήλωση της εταιρείας, αν ο εταίρος αυτός περιέλθει σε αδυναμία εκπλήρωσης της παροχής που αντιστοιχεί στην εισφορά αυτή, ιδίως λόγω ασθένειας ή συνταξιοδότησης ή διότι έχει κληρονομήσει τα εταιρικά μερίδια.

3. Ο εξερχόμενος εταίρος δικαιούται να λάβει την πλήρη αξία των μεριδίων του. Αν τα μέρη δεν συμφωνούν στην αποτίμηση ή το καταστατικό δεν ορίζει τον τρόπο προσδιορισμού της, αποφασίζει το δικαστήριο. Σε κάθε περίπτωση, η εταιρεία μπορεί να αξιώσει αποζημίωση κατά το άρθρο 78 παράγραφος 4.

4. Μετά την έξοδο του εταίρου ο διαχειριστής υποχρεούται χωρίς καθυστέρηση να προβεί σε ακύρωση των μεριδίων του και, αν συντρέχει περίπτωση, σε μείωση του κεφαλαίου και να αναπροσαρμόσει τον αριθμό των εταιρικών μεριδίων με σχετική καταχώριση στο Γ.Ε.Μ.Η. Μπορεί όμως, να ορίζεται στο καταστατικό ότι σε περίπτωση εξόδου τα εταιρικά μερίδια δεν θα ακυρώνονται αλλά θα εξαγοράζονται από πρόσωπο που θα υποδεικνύει η εταιρεία, αντί καταβολής της πλήρους αξίας των μεριδίων που προσδιορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 3. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι οι εταίροι έχουν δικαίωμα προτίμησης στην εξαγορά, κατά το ποσοστό της συμμετοχής τους στην εταιρεία.

Άρθρο 93: Αποκλεισμός εταίρου

Αν υπάρχει σπουδαίος λόγος, το δικαστήριο, μετά από αίτηση κάθε διαχειριστή ή εταίρου, μπορεί να αποκλείσει από την εταιρεία κάποιον εταίρο, αν υπήρξε γι' αυτό απόφαση των λοιπών εταίρων σύμφωνα με το άρθρο 72 παράγραφος 4. Η αίτηση πρέπει να υποβάλλεται μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από τη λήψη της απόφασης των εταίρων. Το δικαστήριο μπορεί να εκδίδει προσωρινή διαταγή με την οποία διατάσσει τα αναγκαία ασφαλιστικά μέτρα, που μπορεί να περιλαμβάνουν προσωρινή αναστολή του δικαιώματος ψήφου του υπό αποκλεισμό εταίρου. Από την τελεσιδικία της απόφασης και την καταβολή στον αποκλειόμενο της πλήρους αξίας των μεριδίων του, που προσδιορίζεται όπως ορίζεται στην παράγραφο 3 του προηγούμενου άρθρου, η εταιρεία συνεχίζεται μεταξύ των λοιπών εταίρων. Σε κάθε περίπτωση η εταιρεία μπορεί να αξιώσει αποζημίωση κατά το άρθρο 78 παράγραφος 4. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται αναλόγως η παράγραφος 4 του άρθρου 92.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

Άρθρο 94: Δικαιώματα και υποχρεώσεις εταίρων

1. Αν δεν προβλέπεται κάτι άλλο στον παρόντα νόμο ή το καταστατικό, τα εταιρικά μερίδια παρέχουν ίσα δικαιώματα και υποχρεώσεις, ανεξάρτητα από το είδος της εισφοράς στην οποία αντιστοιχούν. Για την παροχή στους εταίρους νέων δικαιωμάτων ή επιβολή νέων υποχρεώσεων απαιτείται τροποποίηση του καταστατικού με συμφωνία όλων των εταίρων ή τη συναίνεση εκείνου, τον οποίο αφορά η υποχρέωση.
2. Κάθε εταίρος δικαιούται να λαμβάνει γνώση αυτοπροσώπως ή με αντιπρόσωπο της πορείας των εταιρικών υποθέσεων και να εξετάζει τα βιβλία και τα έγγραφα της εταιρείας. Δικαιούται επίσης με δαπάνες του να λαμβάνει αποσπάσματα του βιβλίου των εταίρων και του βιβλίου πρακτικών του άρθρου 66. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι τα δικαιώματα του παρόντος άρθρου ασκούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα όχι μεγαλύτερα του τριμήνου. Η εταιρεία μπορεί να αρνηθεί την παροχή πληροφοριών ή την πρόσβαση στα βιβλία αν υπάρχει σοβαρή απειλή στα επιχειρηματικά συμφέροντα της εταιρείας.
3. Κάθε εταίρος δικαιούται να ζητεί πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την κατανόηση και την εκτίμηση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης της συνέλευσης.
4. Εταίροι που έχουν το ένα δέκατο (1/10) του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων δικαιούνται οποτεδήποτε να ζητήσουν από το δικαστήριο το διορισμό ανεξάρτητου ορκωτού ελεγκτή – λογιστή για να διερευνήσει σοβαρές υπόνοιες παράβασης του νόμου ή του καταστατικού και να γνωστοποιήσει το αποτέλεσμα με έκθεσή του στους εταίρους και την εταιρεία.

Άρθρο 95: Συμβάσεις εταιρείας με εταίρους ή το διαχειριστή

1. Κάθε σύμβαση μεταξύ εταιρείας και των εταίρων ή του διαχειριστή πρέπει να καταγράφεται στο βιβλίο πρακτικών του άρθρου 66 με μέριμνα του διαχειριστή και να ανακοινώνεται σε όλους τους εταίρους μέσα σε ένα μήνα από τη σύναψή της. Αν η εταιρεία είναι μονοπρόσωπη, η καταγραφή αυτή αποτελεί προϋπόθεση του κύρους της σύμβασης, εκτός αν η σύμβαση αφορά τρέχουσες πράξεις που συνάπτονται υπό κανονικές συνθήκες.
2. Το καταστατικό μπορεί να υποβάλλει συγκεκριμένες ή και όλες τις συμβάσεις της παραγράφου 1 σε έγκριση των εταίρων.
3. Η εκτέλεση των συμβάσεων της παραγράφου 1 απαγορεύεται, εφόσον με την εκτέλεση αυτή ματαιώνεται, εν όλω ή εν μέρει, η ικανοποίηση των λοιπών δανειστών της εταιρείας.
4. Συμφωνίες εταιρείας και εταίρων, που αφορούν τη διαχείριση της περιουσίας της εταιρείας εκ μέρους των τελευταίων, είναι επιτρεπτές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ – ΕΛΕΓΧΟΣ

Άρθρο 96: Ετήσιες οικονομικές καταστάσεις

Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία συντάσσει ετήσιες οικονομικές καταστάσεις που περιλαμβάνουν: (α) τον ισολογισμό, (β) το λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσεως, (γ) τον πίνακα διάθεσης αποτελεσμάτων και (δ) προσάρτημα που περιλαμβάνει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες και επεξηγήσεις για την πληρέστερη κατανόηση των άλλων καταστάσεων, καθώς και την ετήσια έκθεση του διαχειριστή για την εταιρική δραστηριότητα κατά τη χρήση που έληξε. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει τη σύνταξη και άλλων οικονομικών καταστάσεων. Οι καταστάσεις υπογράφονται από το διαχειριστή και αποτελούν ενιαίο σύνολο.

Άρθρο 97: Απογραφή

Μια φορά το χρόνο, στο τέλος της εταιρικής χρήσης, ο διαχειριστής της εταιρείας υποχρεούται να συντάξει απογραφή όλων των στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της, με λεπτομερή

περιγραφή και αποτίμηση. Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας καταρτίζονται από το διαχειριστή της με βάση την απογραφή αυτή.

Άρθρο 98: Τρόπος κατάρτισης και δημοσίευσης καταστάσεων

1. Για την κατάρτιση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 42, 42α, 42β, 42γ, 42δ, 42ε, 43, 43α και 43γ του κ.ν. 2190/1920. Όταν κατά τις ισχύουσες διατάξεις οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καταρτίζονται σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, ισχύουν αναλόγως τα οριζόμενα στα άρθρα 134 επ. του κ.ν. 2190/1920.
2. Με μέριμνα του διαχειριστή γίνεται δημοσίευση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων στο Γ.Ε.ΜΗ. και την ιστοσελίδα της εταιρείας μέσα σε τρεις (3) μήνες από τη λήξη της εταιρικής χρήσης. Σχετικά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 43β του κ.ν. 2190/1920.

Άρθρο 99: Έλεγχος

1. Για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων των ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 36, 36α, 37 και 38, καθώς και της παρ. 4 του άρθρου 43α του κ.ν. 2190/1920. Οι ελεγκτές ορίζονται από τους εταίρους και ο διορισμός τους καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ.
2. Ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες που κατά το κλείσιμο του ισολογισμού δεν υπερβαίνουν τα όρια των δύο από τα τρία κριτήρια του άρθρου 42α παρ. 6 του κ.ν. 2190/1920, απαλλάσσονται από την υποχρέωση ελέγχου των οικονομικών καταστάσεών τους από ορκωτούς ελεγκτές λογιστές. Εφαρμόζονται αναλόγως οι παράγραφοι 7 και 8 του πιο πάνω άρθρου 42α.

Άρθρο 100: Έγκριση των καταστάσεων από τους εταίρους και διανομή κερδών

1. Για την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων και τη διανομή κερδών απαιτείται απόφαση των εταίρων.
2. Κάθε έτος και πριν από κάθε διανομή κερδών πρέπει να κρατείται τουλάχιστον το ένα εικοστό (1/20) των καθαρών κερδών, για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού. Το αποθεματικό αυτό μπορεί μόνο να κεφαλαιοποιείται ή να συμψηφίζεται με ζημίες. Πρόσθετα αποθεματικά μπορούν να προβλέπονται από το καταστατικό ή να αποφασίζονται από τους εταίρους.
3. Για να διανεμηθούν κέρδη, πρέπει αυτά να προκύπτουν από τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Οι εταίροι αποφασίζουν για τα κέρδη που θα διανεμηθούν. Το καταστατικό μπορεί να ορίζει ελάχιστη υποχρεωτική διανομή κερδών.
4. Η συμμετοχή των εταίρων στα κέρδη είναι ανάλογη προς τον αριθμό των μεριδίων που έχει κάθε εταίρος. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι για ορισμένο χρόνο, που δεν θα υπερβαίνει τη δεκαετία, κάποιος εταίρος ή εταίροι δεν μετέχουν ή μετέχουν περιορισμένα στα κέρδη ή στο προϊόν της εκκαθάρισης ή ότι έχουν δικαίωμα λήψης πρόσθετων κερδών.
5. Οι εταίροι που εισέπραξαν κέρδη κατά παράβαση των προηγούμενων παραγράφων οφείλουν να τα επιστρέψουν στην εταιρεία. Η αξίωση αυτή μπορεί να ασκηθεί και πλαγιαστικά από τους δανειστές. 6. Η προηγούμενη παράγραφος εφαρμόζεται και σε περιπτώσεις κεκρυμμένης καταβολής κερδών ή έμμεσης επιστροφής εισφορών.

Άρθρο 101: Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

1. Κάθε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία, που διέπεται από το ελληνικό δίκαιο, αν είναι μητρική κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση Α' της παρ. 5 του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920, υποχρεούται να καταρτίζει ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και ενοποιημένη έκθεση διαχείρισης.
2. Για την κατάρτιση των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 90 έως 109 του κ.ν. 2190/1920.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄ ΛΥΣΗ ΚΑΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ

Άρθρο 102: Εταιρεία σε κατάσταση επαπειλούμενης αδυναμίας εκπλήρωσης

Αν η εταιρεία βρίσκεται σε κατάσταση επαπειλούμενης αδυναμίας εκπλήρωσης των οφειλών της, κατά την έννοια των άρθρων 3 παράγραφος 2 και 99 παράγραφος 1 του Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007), ο διαχειριστής υποχρεούται χωρίς υπαίτια βραδύτητα να συγκαλέσει συνέλευση των εταίρων, που θα αποφασίσει τη λύση της εταιρείας, την υποβολή αίτησης πτώχευσης ή έναρξης διαδικασίας εξυγίανσης ή την υιοθέτηση άλλου μέτρου.

Άρθρο 103: Λόγοι λύσης

1. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία λύεται: (α) οποτεδήποτε με απόφαση των εταίρων, (β) όταν παρέλθει ο ορισμένος χρόνος διάρκειας, εκτός αν ο χρόνος αυτός παραταθεί πριν λήξει με απόφαση των εταίρων, (γ) αν κηρυχθεί η εταιρεία σε πτώχευση, και (δ) σε άλλες περιπτώσεις που προβλέπει ο παρών νόμος ή το καταστατικό.
2. Η λύση της εταιρείας, αν δεν οφείλεται στην πάροδο του χρόνου διάρκειας, καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ. με μέριμνα του εκκαθαριστή.

Άρθρο 104: Εκκαθάριση και εκκαθαριστής

1. Αν λυθεί η εταιρεία για οποιοδήποτε λόγο, εκτός από την κήρυξη αυτής σε πτώχευση, ακολουθεί το στάδιο της εκκαθάρισης. Μέχρι το πέρας της εκκαθάρισης η εταιρεία λογίζεται ότι εξακολουθεί και διατηρεί την επωνυμία της, στην οποία προστίθενται οι λέξεις «υπό εκκαθάριση».
2. Η εξουσία των οργάνων της εταιρείας κατά το στάδιο της εκκαθάρισης περιορίζεται στις αναγκαίες για την εκκαθάριση της εταιρικής περιουσίας πράξεις. Ο εκκαθαριστής μπορεί να ενεργήσει και νέες πράξεις, εφόσον με αυτές εξυπηρετούνται η εκκαθάριση και το συμφέρον της εταιρείας.
3. Η εκκαθάριση ενεργείται από το διαχειριστή, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει διαφορετικά ή αποφάσισαν άλλως οι εταίροι. Οι εταίροι μπορούν να αποφασίσουν διαφορετικά από το καταστατικό μόνο με την πλειοψηφία του άρθρου 72 παράγραφος 5.
4. Οι διατάξεις για το διαχειριστή εφαρμόζονται ανάλογα και στον εκκαθαριστή.

Άρθρο 105: Εργασίες εκκαθάρισης

1. Με την έναρξη της εκκαθάρισης ο εκκαθαριστής υποχρεούται να ενεργήσει απογραφή των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της εταιρείας και να καταρτίσει οικονομικές καταστάσεις τέλους χρήσεως, οι οποίες εγκρίνονται με απόφαση των εταίρων. Εφόσον η εκκαθάριση εξακολουθεί, ο εκκαθαριστής υποχρεούται να καταρτίζει στο τέλος κάθε έτους οικονομικές καταστάσεις.
2. Ο εκκαθαριστής υποχρεούται να περατώσει αμελλητί τις εκκρεμείς υποθέσεις της εταιρείας, να εξοφλήσει τα χρέη της, να εισπράξει τις απαιτήσεις της και να μετατρέψει σε χρήμα την εταιρική περιουσία. Κατά τη ρευστοποίηση των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας ο εκκαθαριστής οφείλει να προτιμά την εκποίηση της επιχείρησης ως συνόλου, όπου τούτο είναι εφικτό.
3. Εταίροι με εξωκεφαλαιακές εισφορές εξακολουθούν και κατά το στάδιο της εκκαθάρισης να παρέχουν υπηρεσίες, που αποτελούν το αντικείμενο της εισφοράς τους, στο μέτρο που τούτο είναι αναγκαίο για τη διεκπεραίωση των εργασιών της εκκαθάρισης. Οι εταίροι με μερίδια που αντιστοιχούν σε εγγυητικές εισφορές εξακολουθούν να είναι υπόχρεοι έναντι τρίτων για την καταβολή των χρεών της εταιρείας για διάστημα τριών (3) ετών μετά τη λύση της εταιρείας.
4. Εάν το στάδιο εκκαθάρισης υπερβεί την τριετία, εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 49 παρ. 6 του κ.ν. 2190/1920. Το σχέδιο επιτάχυνσης και περάτωσης της εκκαθάρισης εγκρίνεται με απόφαση των εταίρων κατά το άρθρο 72 παράγραφος 5. Η τυχόν αίτηση στο δικαστήριο υποβάλλεται από εταίρους που έχουν το ένα δέκατο (1/10) του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων.

5. Μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, ο εκκαθαριστής καταρτίζει οικονομικές καταστάσεις περάτωσης της εκκαθάρισης, τις οποίες οι εταίροι καλούνται να εγκρίνουν με απόφασή τους. Με βάση τις καταστάσεις αυτές ο εκκαθαριστής διανέμει το προϊόν της εκκαθάρισης στους εταίρους, ανάλογα με τον αριθμό των μεριδίων καθενός. Το καταστατικό μπορεί να προβλέπει ότι στη διανομή προτιμώνται οι εταίροι με μερίδια που αντιστοιχούν σε κεφαλαιακές εισφορές. Με συμφωνία όλων των εταίρων ο εκκαθαριστής μπορεί να προβεί σε αυτούσια διανομή της περιουσίας.

6. Ο εκκαθαριστής μεριμνά για την καταχώριση της ολοκλήρωσης της εκκαθάρισης στο Γ.Ε.ΜΗ.

7. Ενώσω διαρκεί η εκκαθάριση ή μετά την περάτωση της πτώχευσης λόγω τελεσίδικης επικύρωσης του σχεδίου αναδιοργάνωσης ή για το λόγο του άρθρου 170 παράγραφος 3 του Πτωχευτικού Κώδικα (ν. 3588/2007), η εταιρεία μπορεί να αναβιώσει με ομόφωνη απόφαση των εταίρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ – ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ

Άρθρο 106: Μετατροπή ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας σε άλλη εταιρική μορφή

1. Η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία μπορεί να μετατραπεί σε εταιρεία άλλης μορφής με απόφαση των εταίρων, που λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 72 παράγραφος 5. Σε κάθε περίπτωση, εάν μετά τη μετατροπή εταίροι της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας πρόκειται να ευθύνονται για τα χρέη της εταιρείας, απαιτείται η ρητή συναίνεση τούτων.

2. Για τη μετατροπή ακολουθείται κατά τα λοιπά η διαδικασία που απαιτείται για τη σύσταση της νέας εταιρικής μορφής. Από την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. της απόφασης μετατροπής και του νέου καταστατικού, η μετατρεπόμενη ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία συνεχίζεται υπό τη νέα εταιρική μορφή. Η νομική προσωπικότητα συνεχίζεται και οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται στο όνομα της εταιρείας υπό τη νέα της μορφή, χωρίς να επέρχεται διακοπή της δίκης. Οι διοικητικές άδειες που είχαν εκδοθεί υπέρ της μετατρεπόμενης εταιρείας συνεχίζουν να υφίστανται.

3. Αν υπάρχουν μερίδια που αντιστοιχούν σε εξωκεφαλαιακές εισφορές, θα πρέπει πριν από τη μετατροπή να υπογραφεί σύμβαση μεταξύ εταιρείας και εταίρου που να ρυθμίζει την εκπλήρωση των σχετικών υποχρεώσεων μετά τη μετατροπή. Σχετική μνεία γίνεται στην απόφαση μετατροπής.

4. Αν υπάρχουν μερίδια που αντιστοιχούν σε εγγυητικές εισφορές, οι εταίροι με τα μερίδια αυτά εξακολουθούν να ευθύνονται και μετά τη μετατροπή για διάστημα τριών (3) ετών για τις εταιρικές υποχρεώσεις που γεννήθηκαν μέχρι την καταχώριση της μετατροπής στο Γ.Ε.ΜΗ., εκτός αν οι δανειστές της εταιρείας συγκατατέθηκαν εγγράφως στη μετατροπή της εταιρείας.

Άρθρο 107: Μετατροπή άλλης εταιρικής μορφής σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία

1. Εταιρεία άλλης μορφής μπορεί να μετατραπεί σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία με απόφαση των εταίρων ή των μετόχων, που λαμβάνεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από το νόμο για την περίπτωση λύσης της συγκεκριμένης εταιρικής μορφής. Σε κάθε περίπτωση, εάν εταίροι της εταιρείας πρόκειται να λάβουν μερίδια που αντιστοιχούν σε εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές, απαιτείται η συναίνεση τούτων.

2. Για τη μετατροπή ακολουθείται η διαδικασία που απαιτείται για τη σύσταση της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, όπως ορίζεται στο άρθρο 51.

3. Η απόφαση για μετατροπή με το καταστατικό της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας καταχωρίζονται στο Γ.Ε.ΜΗ., τα αποτελέσματα όμως της μετατροπής δεν επέρχονται, αν μέσα σε προθεσμία ενός (1) μήνα από την καταχώριση δανειστής ή δανειστές της εταιρείας προβάλουν έγγραφες αντιρρήσεις για τη μετατροπή. Με τις αντιρρήσεις αυτές οι δανειστές μπορούν να ζητήσουν επαρκείς εγγυήσεις, εφόσον η οικονομική κατάσταση της μετατρεπόμενης εταιρείας καθιστά απαραίτητη την προστασία αυτή. Αν δεν προβληθούν αντιρρήσεις, τούτο σημειώνεται στο Γ.Ε.ΜΗ. με αίτηση της εταιρείας και η μετατροπή συντελείται από το χρόνο καταχώρισης της σημείωσης αυτής. Σε περίπτωση που προβληθούν αντιρρήσεις το δικαστήριο μπορεί, ύστερα από αίτηση της εταιρείας, να επιτρέψει τη μετατροπή εάν κρίνει ότι η οικονομική κατάσταση της εταιρείας ή οι εγγυήσεις που έχουν λάβει οι δανειστές αυτοί ή οι εγγυήσεις που τους προσφέρονται

δεν δικαιολογούν τις αντιρρήσεις τους. Η αίτηση κοινοποιείται στους δανειστές που έχουν προβάλει τις αντιρρήσεις. Η απόφαση του δικαστηρίου υπόκειται μόνο σε ανακοπή ερημοδικίας. Στην περίπτωση αυτή, η μετατροπή συντελείται με την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. της απόφασης που απορρίπτει τις αντιρρήσεις ή που απορρίπτει την ανακοπή ερημοδικίας.

4. Με τη συντέλεση της μετατροπής η μετατρεπόμενη εταιρεία συνεχίζεται με τη μορφή της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας. Η νομική προσωπικότητα συνεχίζεται και οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται στο όνομα της εταιρείας υπό τη νέα της μορφή, χωρίς να επέρχεται διακοπή της δίκης. Οι διοικητικές άδειες που είχαν εκδοθεί υπέρ της μετατρεπόμενης εταιρείας συνεχίζουν να υφίστανται.

5. Οι ομόρρυθμοι εταίροι της ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας, η οποία μετατράπηκε σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία, εξακολουθούν να ευθύνονται επί πέντε (5) έτη μετά τη μετατροπή εις ολόκληρον και απεριόριστα για τις εταιρικές υποχρεώσεις που γεννήθηκαν μέχρι την καταχώριση της μετατροπής στο Γ.Ε.ΜΗ., εκτός αν οι δανειστές της εταιρείας συγκατατέθηκαν εγγράφως στη μετατροπή της εταιρείας.

Άρθρο 108: Συγχώνευση ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών

Η συγχώνευση ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών πραγματοποιείται είτε με απορρόφηση είτε με σύσταση νέας εταιρείας. Στο παρόν κεφάλαιο η απορροφώσα εταιρεία και η νέα εταιρεία αποκαλούνται «συγχωνεύουσες» εταιρείες.

Άρθρο 109: Σχέδιο συγχώνευσης

1. Οι διαχειριστές των εταιρειών που συγχωνεύονται καταρτίζουν εγγράφως κοινό σχέδιο συγχώνευσης που, σε περίπτωση ίδρυσης νέας εταιρείας, περιλαμβάνει το καταστατικό της.

2. Το σχέδιο συγχώνευσης περιέχει τουλάχιστον: (α) Την επωνυμία, την έδρα και τον αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. των εταιρειών που συγχωνεύονται. (β) Τον ορισμό της σχέσης ανταλλαγής των εταιρικών μεριδίων και την αιτιολόγησή της, ώστε να είναι δίκαιη και λογική. Η σχέση ανταλλαγής των εταιρικών μεριδίων αφορά το σύνολο των εισφορών των εταίρων των συγχωνευόμενων εταιρειών, αδιακρίτως εάν πρόκειται για κεφαλαιακές, εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές. Τα εταιρικά μερίδια που προκύπτουν από τη συγχώνευση αντιστοιχούν στο είδος της εισφοράς, το οποίο εκπροσωπούσαν τα παλαιά εταιρικά μερίδια. (γ) Την ημερομηνία από την οποία τα εταιρικά μερίδια παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής των εταίρων της ή των συγχωνευόμενων εταιρειών στα κέρδη της συγχωνεύουσας εταιρείας, καθώς και κάθε ειδικό όρο σχετικό με το δικαίωμα αυτό. (δ) Την ημερομηνία από την οποία οι πράξεις της ή των συγχωνευόμενων εταιρειών θεωρούνται, από λογιστική άποψη, ότι γίνονται για λογαριασμό της συγχωνεύουσας εταιρείας, καθώς και την τύχη των οικονομικών αποτελεσμάτων της ή των συγχωνευόμενων εταιρειών, τα οποία θα προκύψουν από την ημερομηνία αυτή μέχρι την ημερομηνία ολοκλήρωσης της συγχώνευσης όπως προβλέπεται στο άρθρο 112 παράγραφος 3.

3. Το σχέδιο συγχώνευσης καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ., στο οποίο υπάγεται καθεμιά από τις συγχωνευόμενες εταιρείες με αίτηση των διαχειριστών τους. Άρθρο 110 Προστασία των δανειστών Μέσα σε ένα μήνα από την τελευταία καταχώριση της παραγράφου 3 του προηγούμενου άρθρου, οι δανειστές των συγχωνευόμενων εταιρειών, οι απαιτήσεις των οποίων γεννήθηκαν πριν από την καταχώριση αυτή, έχουν το δικαίωμα να προβάλουν έγγραφες αντιρρήσεις και να ζητήσουν επαρκείς εγγυήσεις, εφόσον η οικονομική κατάσταση των συγχωνευόμενων εταιρειών καθιστά απαραίτητη την προστασία αυτή. Ύστερα από αίτηση της οφειλέτριας εταιρείας το δικαστήριο μπορεί να επιτρέψει τη συγχώνευση παρά τις αντιρρήσεις δανειστή ή δανειστών, εάν κρίνει ότι η οικονομική κατάσταση των συγχωνευόμενων εταιρειών ή οι εγγυήσεις που έχουν ήδη λάβει οι δανειστές αυτοί ή οι εγγυήσεις που τους προσφέρονται δεν δικαιολογούν τις αντιρρήσεις τους. Η αίτηση κοινοποιείται στους δανειστές που έχουν προβάλει τις αντιρρήσεις. Η απόφαση του δικαστηρίου υπόκειται μόνο σε ανακοπή ερημοδικίας.

Άρθρο 111: Εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευόμενων εταιριών

1. Για την εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευόμενων εταιριών και του δικαίου και λογικού της σχέσης ανταλλαγής συντάσσεται έκθεση προς τους εταίρους των εταιριών αυτών σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 9α του κ.ν. 2190/1920.

2. Με κοινή εντολή των συγχωνευόμενων εταιριών, τα πρόσωπα που προβαίνουν στην εκτίμηση μπορούν να συντάξουν ενιαία έκθεση για όλες τις εταιρείες. Με συμφωνία όλων των εταίρων των συγχωνευόμενων εταιριών μπορεί να παραλείπεται η σύνταξη της παραπάνω έκθεσης.

Άρθρο 112: Έγκριση της συγχώνευσης από τους εταίρους – Καταχώριση της απόφασης συγχώνευσης

1. Το σχέδιο συγχώνευσης, καθώς και οι τροποποιήσεις του καταστατικού που απαιτούνται για την πραγματοποίησή της ή το καταστατικό της νέας εταιρείας, πρέπει να εγκρίνονται με απόφαση των εταίρων καθεμιάς από τις συγχωνευόμενες εταιρείες. Απόφαση δεν μπορεί να ληφθεί, αν δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία προστασίας των δανειστών του άρθρου 110.

2. Αν η συγχώνευση πρόκειται να αποφασισθεί από τη συνέλευση των εταίρων, κάθε εταίρος έχει δικαίωμα ένα μήνα πριν από τη συνέλευση να λαμβάνει γνώση, στην έδρα της εταιρείας, τουλάχιστον: (α) του σχεδίου συγχώνευσης και (β) της έκθεσης του άρθρου 111. Η συνέλευση δεν μπορεί να λάβει απόφαση για τη συγχώνευση, αν δεν έχει τηρηθεί η παραπάνω προθεσμία.

3. Οι αποφάσεις των εταίρων που εγκρίνουν τη συγχώνευση μαζί με υπεύθυνη δήλωση των διαχειριστών των συγχωνευόμενων εταιριών ότι τηρήθηκε η διαδικασία προστασίας των δανειστών του άρθρου 110, καταχωρίζονται στο Γ.Ε.ΜΗ., ύστερα από κοινή αίτηση των διαχειριστών. Άρθρο 113 Αποτελέσματα της συγχώνευσης Από το χρόνο της καταχώρισης του άρθρου 112 παράγραφος 3 επέρχονται, έναντι των συγχωνευόμενων εταιριών και των τρίτων, αυτοδικαίως και χωρίς καμιά άλλη διατύπωση τα ακόλουθα αποτελέσματα: (α) Η συγχωνεύουσα εταιρεία υποκαθίσταται σε όλα γενικώς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της ή των συγχωνευόμενων εταιριών. Η μεταβίβαση αυτή εξομοιώνεται με καθολική διαδοχή. Στη συγχωνεύουσα εταιρεία περιέρχονται και οι διοικητικές άδειες που είχαν εκδοθεί υπέρ της συγχωνευόμενης εταιρείας. (β) Οι εταίροι της ή των συγχωνευόμενων εταιριών γίνονται εταίροι της συγχωνεύουσας εταιρείας. (γ) Οι υποχρεώσεις των εταίρων που συμμετέχουν στις συγχωνευόμενες εταιρείες με εξωκεφαλαιακές ή εγγυητικές εισφορές, εξακολουθούν να υφίστανται όπως και προηγουμένως. (δ) Οι συγχωνευθείσες εταιρείες παύουν να υπάρχουν. (ε) Οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται αυτοδικαίως στο όνομα της συγχωνεύουσας εταιρείας χωρίς να επέρχεται, λόγω της συγχώνευσης, διακοπή της δίκης.

Άρθρο 114: Ακυρωσία και ακυρότητα της συγχώνευσης

1. Η συγχώνευση είναι ακυρώσιμη υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 74 παράγραφος 1 ή, αν δεν τηρήθηκε η διαδικασία των παραπάνω άρθρων, άκυρη δε αν συντρέχουν οι περιπτώσεις του άρθρου 74 παράγραφοι 2 και 3.

2. Η συγχώνευση ακυρώνεται από το δικαστήριο μετά από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, που υποβάλλεται μέσα σε τρεις (3) μήνες από την καταχώριση του άρθρου 112 παράγραφος

3. Το αρμόδιο δικαστήριο παρέχει στις ενδιαφερόμενες εταιρείες εύλογη προθεσμία για άρση των ελαττωμάτων της συγχώνευσης, εάν αυτό είναι εφικτό.

3. Η ακυρότητα της συγχώνευσης αναγνωρίζεται από το δικαστήριο μετά από αίτηση κάθε προσώπου που έχει έννομο συμφέρον, που υποβάλλεται μέσα σε έξι (6) μήνες από την καταχώριση του άρθρου 112 παράγραφος 3. Σε περίπτωση που ο σκοπός της συγχωνεύουσας εταιρείας είναι παράνομος ή αντίκειται στη δημόσια τάξη, καθώς και όταν από το καταστατικό της προκύπτει διαρκής παράβαση διατάξεων αναγκαστικού δικαίου, η προβολή της ακυρότητας δεν υπόκειται σε προθεσμία.

4. Η δικαστική απόφαση που κηρύσσει άκυρη ή αναγνωρίζει την ακυρότητα της συγχώνευσης, καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ. Εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από την καταχώριση αυτή μπορεί να ασκηθεί τριτανακοπή κατά της παραπάνω απόφασης.

5. Η ακυρότητα της συγχώνευσης που κηρύχθηκε ή αναγνωρίστηκε, δεν θίγει το κύρος των υποχρεώσεων της συγχωνεύουσας εταιρείας που γεννήθηκαν κατά την περίοδο μετά την ημερομηνία καταχώρισης του άρθρου 112 παράγραφος 3 και πριν από την καταχώριση της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου. Οι εταιρείες που έλαβαν μέρος στην ακυρωθείσα συγχώνευση ευθύνονται εις ολόκληρον για τις υποχρεώσεις αυτές.

Άρθρο 115: Μη δίκαιη και λογική σχέση ανταλλαγής

1. Η συγχώνευση δεν κηρύσσεται άκυρη για το λόγο ότι η σχέση ανταλλαγής των εταιρικών μεριδίων των εταίρων των συγχωνευόμενων εταιρειών με εταιρικά μερίδια της συγχωνεύουσας εταιρείας δεν είναι δίκαιη και λογική. Στην περίπτωση αυτή κάθε εταίρος της ή των συγχωνευόμενων εταιρειών μπορεί να αξιώσει από την συγχωνεύουσα εταιρεία την καταβολή αποζημίωσης σε μετρητά. Η αποζημίωση ορίζεται από το δικαστήριο μετά από αγωγή κάθε θιγομένου. Η αξίωση παραγράφεται μετά την παρέλευση τριών (3) μηνών από την καταχώριση του άρθρου 112 παράγραφος 3.

2. Το βάρος απόδειξης ότι η σχέση ανταλλαγής είναι δίκαιη και λογική φέρει η συγχωνεύουσα εταιρεία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΣΤΗ ΝΕΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΜΟΡΦΗ

Άρθρο 116: Προσαρμογή στις γενικές διατάξεις

1. Όπου στη νομοθεσία υπάρχουν ρυθμίσεις που αναφέρονται γενικά στις κεφαλαιουχικές εταιρείες: (α) οι ρυθμίσεις αυτές επεκτείνονται και στην ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία, εκτός αν από το νόμο ή τη φύση της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας συνάγεται κάτι διαφορετικό και (β) ως προς την ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία οι αναφορές σε ποσοστά επί του κεφαλαίου λογίζεται ότι αναφέρονται σε ποσοστά επί του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων.

2. Όπου στη νομοθεσία ορίζεται ότι δραστηριότητα μπορεί να ασκείται από εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, εφεξής θα μπορεί να ασκείται και από ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες.

3. Η παράγραφος 4 του άρθρου 98 του Πτωχευτικού Κώδικα αντικαθίσταται ως εξής: «4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων εφαρμόζονται και στην εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, καθώς και στην ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία.»

4. Η περίπτωση α΄ της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3777/ 2009 (Α΄ 127) αντικαθίσταται ως εξής: «α) η ανώνυμη εταιρεία (Α.Ε.), η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ), η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία (ΙΚΕ), η ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρεία και η Ευρωπαϊκή Εταιρεία (SE) με έδρα στην Ελλάδα».

5. Οι νόμοι που παρέχουν κίνητρα για τους μετασχηματισμούς επιχειρήσεων περιλαμβάνουν στο πεδίο εφαρμογής τους και την ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία.

6. Η τρίτη παράγραφος του άρθρου 1047 του Κ.Πολ.Δ. αντικαθίσταται ως εξής: «Αν πρόκειται για νομικά πρόσωπα, εκτός από τις ανώνυμες εταιρείες, τις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης και τις ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες, ως προς τα χρέη της παραγράφου 1, εδάφιο πρώτο του άρθρου αυτού, η προσωπική κράτηση διατάσσεται κατά των εκπροσώπων τους, και στις περιπτώσεις του άρθρου 947 παράγραφος 1 διατάσσεται κατά των νομίμων αντιπροσώπων του διαδικίου που τελεί υπό επιμέλεια.»

7. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 11 του π.δ. 34/1995 (Α΄ 30) αντικαθίσταται ως εξής: «Επιτρέπεται πάντως μετά τριετία από τη σύναψη της σύμβασης η παραχώρηση της χρήσης του μισθίου σε εταιρεία προσωπική ή περιορισμένης ευθύνης ή σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία ή σε ανώνυμη εταιρεία, που θα συσταθεί με ελάχιστη συμμετοχή και του μισθωτή κατά ποσοστό 35%.»

8. Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 11 του π.δ. 34/1995 καταργείται.

9. Το π.δ. 258/2005 «Καταστατικό του Οργανισμού Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (Ο.Α.Ε.Ε.)» (Α' 316) τροποποιείται ως εξής: α) Η παράγραφος 2 του άρθρου 1 τροποποιείται ως εξής: «2. Στην κατά την προηγούμενη παράγραφο υποχρεωτική ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε. υπάγονται επίσης: α) Τα μέλη ή μέτοχοι Οργανισμών, Κοινοπραξιών ή κάθε μορφής Εταιρειών, πλην των Ανωνύμων και των Ιδιωτικών Κεφαλαιουχικών, των οποίων ο σκοπός συνιστά δραστηριότητα, για την οποία τα ασκούντα αυτή πρόσωπα υπάγονται στην ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε. β) Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των Α.Ε., με αντικείμενο επιχειρήσεως επαγγελματική ή βιοτεχνική δραστηριότητα, εφόσον αυτά είναι μέτοχοι κατά ποσοστό 5%. γ) Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου των Α.Ε, με αντικείμενο επιχειρήσεως την εμπορία, τα οποία μετέχουν στο Εταιρικό Κεφάλαιο κατά ποσοστό τουλάχιστον 3%. δ) Οι μέτοχοι των Ανωνύμων Εταιρειών, των οποίων ο σκοπός είναι η μεταφορά προσώπων ή πραγμάτων επί κομίστρω με αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης, εφόσον είναι κάτοχοι ονομαστικών μετοχών. Δεν υπάγονται στην υποχρεωτική ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε. οι κατέχοντες ονομαστικές μετοχές, μίας ή περισσότερων από τις παραπάνω ανώνυμες εταιρείες, που αντιπροσωπεύουν ποσοστό επί αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης μικρότερο ή ίσο του 10%. Όσα από τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου οδηγούν αυτοπρόσωπα το συνιδιόκτητο αυτοκίνητο δημόσιας χρήσης ή άλλο αυτοκίνητο ΔΧ της ίδιας ανώνυμης εταιρείας, δεν υπάγονται στην ασφάλιση του Ο.Α.Ε.Ε. αλλά του Ι.Κ.Α. – Ε.Τ.Α.Μ. Εάν δεν οδηγούν αυτοπρόσωπα το συνιδιόκτητο αυτοκίνητο της ίδιας ανώνυμης εταιρείας και δεν έχουν ασφάλιση από άλλη εργασία ή απασχόληση, ασφαλιζονται υποχρεωτικά στον Ο.Α.Ε.Ε. ε) Οι διαχειριστές Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας που ορίστηκαν με το καταστατικό ή με απόφαση των εταίρων. στ) Ο μοναδικός εταίρος Μονοπρόσωπης Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας.» β) Στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 προστίθεται περίπτωση ζ' ως κατωτέρω: «ζ. Οι εταίροι Ιδιωτικής Κεφαλαιουχικής Εταιρείας.»

10. Μετά την περίπτωση ε' της παρ. 1 του άρθρου 101 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 2238/1994, Α' 151), προστίθεται περίπτωση στ' ως εξής: «στ) Οι ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρίες».

11. Οι εκάστοτε ισχύουσες φορολογικές διατάξεις για τις εταιρίες περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.) εφαρμόζονται και στις ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρίες (Ι.Κ.Ε.).

Άρθρο 117: Προσαρμογή στο ν. 3853/2010

1. Το άρθρο 1 του ν. 3853/2010 (Α' 90) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1 Πεδίο Εφαρμογής – Σκοπός.

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η απλοποίηση των διαδικασιών σύστασης προσωπικών και κεφαλαιουχικών εμπορικών εταιρειών και ειδικότερα των ομορρυθμών εταιρειών, των ετερορρυθμών εταιρειών (κάθε μορφής), των ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών, των εταιρειών περιορισμένης ευθύνης και των ανωνύμων εταιρειών (εφεξής: «Εταιρείες»).

2. Η περίπτωση α' του άρθρου 2 του ν. 3853/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) «Υπηρεσία Μιας Στάσης»: «αα) Με την επιφύλαξη του άρθρου 1 και του άρθρου 7 του ν. 3419/2005 (Α' 297), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου, τα φυσικά πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα οποία ορίζονται ως αρμόδια για την έναρξη, διεκπεραίωση και ολοκλήρωση των διαδικασιών σύστασης ομορρυθμών και ετερορρυθμών εταιρειών (κάθε μορφής), ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών, εταιρειών περιορισμένης ευθύνης και ανωνύμων εταιρειών. Ως «Υπηρεσία Μιας Στάσης» για τη σύσταση ομορρυθμών και ετερορρυθμών εταιρειών (κάθε μορφής) και ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών ορίζονται οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.) του άρθρου 2 του ν. 3419/2005 (Α' 297), όπως αυτός τροποποιείται με το άρθρο 13 του παρόντος νόμου, καθώς και τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) που λαμβάνουν την «πιστοποίηση παροχής υπηρεσιών μιας στάσης», όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 του παρόντος νόμου. ββ) Ως «Υπηρεσία Μιας Στάσης» για τη σύσταση εταιρειών περιορισμένης ευθύνης, ανωνύμων εταιρειών, καθώς και σε όλες τις

περιπτώσεις που για τη σύσταση συντάσσεται συμβολαιογραφικό έγγραφο, ορίζεται ο συμβολαιογράφος που συντάσσει το συμβολαιογραφικό έγγραφο σύστασης. Το ίδιο ισχύει και για τις ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες, για τη σύσταση των οποίων τυχόν συντάσσεται συμβολαιογραφικό έγγραφο.»

3. Στο ν. 3853/2010 προστίθεται άρθρο 5Α ως εξής:

«Άρθρο 5Α Διαδικασία σύστασης ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών

1. Για τη σύσταση μιας ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, οι συμβαλλόμενοι ή ο μοναδικός ιδρυτής ή το πρόσωπο που είναι νόμιμα εξουσιοδοτημένο προς τούτο προβαίνουν, ενώπιον της «Υπηρεσία Μιας Στάσης», στις παρακάτω ενέργειες: α) Καταθέτουν το έγγραφο σύστασης της εταιρείας. Το έγγραφο αυτό περιβάλλεται τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου αν το επιβάλλει ειδική διάταξη νόμου, αν εισφέρονται στην εταιρεία περιουσιακά στοιχεία, για τη μεταβίβαση των οποίων απαιτείται ο τύπος αυτός, ή αν επιλέγεται από τα μέρη. β) Υποβάλλουν υπογεγραμμένη αίτηση καταχώρισης στο Γ.Ε.ΜΗ. γ) Υποβάλλουν αίτηση για την καταχώριση της επωνυμίας στο οικείο επιμελητήριο και για την εγγραφή της εταιρείας ως μέλους σε αυτό. δ) Καταβάλλουν το γραμματίο ενιαίου κόστους σύστασης εταιρείας. ε) Υποβάλλουν δήλωση για το φόρο συγκέντρωσης κεφαλαίου και εξοφλούν άμεσα το φόρο που αναλογεί. στ) Υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση για τη διεύθυνση της εταιρείας. ζ) Υποβάλλουν τις απαραίτητες αιτήσεις και συμπληρώνουν τα απαραίτητα έντυπα για τη χορήγηση αριθμού φορολογικού μητρώου.

2. Αυθημερόν ή το αργότερο την επόμενη εργάσιμη ημέρα και μετά την ολοκλήρωση των ενεργειών που προβλέπονται στην παράγραφο 1, η «Υπηρεσία Μιας Στάσης» υποχρεούται να: α) Προβεί σε έλεγχο της αίτησης καταχώρισης και του εγγράφου σύστασης, ως προς τη νομιμοποίηση του αιτούντος και την πληρότητα των υποβαλλόμενων στοιχείων και εγγράφων, που αυτός υποβάλλει. Ιδιαίτερα ελέγχεται αν στο καταστατικό της εταιρείας αναφέρεται η επωνυμία, ο σκοπός και το ύψος του κεφαλαίου της εταιρείας, καθώς και αν με βάση τα υποβαλλόμενα έγγραφα, ο σκοπός της εταιρείας είναι παράνομος ή αντίκειται στη δημόσια τάξη, καθώς και αν ο μοναδικός ιδρυτής ή όλοι οι ιδρυτές είναι ανίκανοι για δικαιοπραξία. β) Προβεί, μέσω της πρόσβασης στα ηλεκτρονικά αρχεία του Γ.Ε.ΜΗ. σε προέλεγχο της επωνυμίας και στη χορήγηση προέγκρισης χρήσης. Εφόσον η προτεινόμενη επωνυμία προσκρούει σε προγενέστερη καταχώριση, η «Υπηρεσία Μιας Στάσης» ενημερώνει τους ενδιαφερόμενους και, μετά από συνεννόηση μαζί τους, προβαίνει σε τροποποίηση της επωνυμίας. γ) Προβεί στην είσπραξη του γραμματίου ενιαίου κόστους σύστασης εταιρείας και του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου, καθώς και τη χορήγηση σχετικής απόδειξης καταβολής του γραμματίου ενιαίου κόστους σύστασης εταιρείας και του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου. δ) Μεριμνήσει για τη χορήγηση Α.Φ.Μ. στους εταίρους, όπου απαιτείται, καθώς και για την έκδοση των απαιτούμενων πιστοποιητικών φορολογικής ενημερότητας. ε) Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, μεριμνήσει για την καταχώριση και εγγραφή της εταιρείας στην Υπηρεσία Γ.Ε.ΜΗ. του άρθρου 2 του ν. 3419/2005 (Α' 297) και για τη χορήγηση Αριθμού Γ.Ε.ΜΗ. και Κωδικού Αριθμού Καταχώρισης που προβλέπονται στην παρ. 7 του άρθρου 5 του ν. 3419/2005. στ) Μεριμνήσει, μέσω πρόσβασης στα οικεία ηλεκτρονικά αρχεία, για την έκδοση Α.Φ.Μ. της εταιρείας, καθώς και για την αποστολή ανακοίνωσης περί της σύστασης της εταιρείας, καθώς και των στοιχείων των εταίρων και διαχειριστών αυτής στους οικείους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης. ζ) Προβεί στην εγγραφή της εταιρείας στο αρμόδιο επιμελητήριο.

3. Εάν από τον έλεγχο που προβλέπεται στην περίπτωση Α' της παραγράφου 2, προκύψει ότι η αίτηση, τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά ή το έγγραφο σύστασης δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της κείμενης νομοθεσίας, οι ενδιαφερόμενοι καλούνται, μέσω τηλεομοιοτυπίας ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, να προβούν εγγράφως στις αναγκαίες διευκρινίσεις, διορθώσεις ή συμπληρώσεις μέσα σε δύο εργάσιμες, ή, εφόσον δικαιολογείται από τις περιστάσεις, σε δέκα εργάσιμες ημέρες από τη λήψη της σχετικής πρόσκλησης. Η χορήγηση αυτής της προθεσμίας παρατείνει ανάλογα την προθεσμία που προβλέπεται παραπάνω στην παράγραφο 2. Αν η προθεσμία των δύο ή δέκα εργάσιμων ημερών παρέλθει άπρακτη ή τα στοιχεία, παρά την εμπρόθεσμη υποβολή τους, εξακολουθούν να μην πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου, η σύσταση της εταιρείας δεν καταχωρίζεται στο Γ.Ε.ΜΗ. και το γραμματίο ενιαίου κόστους σύστασης εταιρείας και ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου που καταβλήθηκαν επιστρέφονται, εν όλω ή εν μέρει, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κοινή υπουργική απόφαση της περίπτωσης Α' της παραγράφου 2 του άρθρου 4.»

4. Οι διατάξεις του άρθρου 42 του ν.δ. 3026/1954 (Κώδικας περί Δικηγόρων) δεν εφαρμόζονται στη σύνταξη συμβολαιογραφικών εγγράφων σύστασης ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών ή τροποποίησης του καταστατικού τους.

Άρθρο 118: Προσαρμογή στο Γ.Ε.ΜΗ.

1. Η περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3419/ 2005 αντικαθίσταται ως εξής: «β. Η ένωση προσώπων που ασκεί εμπορία μέσω κύριας ή δευτερεύουσας εγκατάστασης στην ημεδαπή και κάθε εμπορική εταιρεία, εφόσον η σύστασή της έγινε κατά το ελληνικό δίκαιο, ήτοι η ομόρρυθμη και ετερόρρυθμη (απλή ή κατά μετοχές) εταιρεία, ο αστικός συνεταιρισμός, στον οποίο περιλαμβάνεται ο αλληλοασφαλιστικός και ο πιστωτικός συνεταιρισμός, η ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία, η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης και η ανώνυμη εταιρεία. Από την εγγραφή στο Γ.Ε.ΜΗ. εξαιρούνται οι οικοδομικοί συνεταιρισμοί που προβλέπονται στο π.δ. 53/1987 (Α' 52), οι ναυτικές εταιρείες που συνιστώνται κατά το ν. 959/1979 (Α' 192) και οι ναυτιλιακές εταιρείες πλοίων αναψυχής που συνιστώνται κατά το ν. 3182/2003 (Α' 220).»

2. Το πρώτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 3419/2005 αντικαθίσταται ως εξής: «β. την παραλαβή, την πρωτοκόλληση και τον έλεγχο νομιμότητας των σχετικών αιτήσεων και των συνοδευτικών εγγράφων, καθώς και τον έλεγχο νομιμότητας των νομικών πράξεων, των δηλώσεων, των εγγράφων και των λοιπών στοιχείων που αφορούν τους υπόχρεους και δικαιολογούν την καταχώριση, μεταβολή ή διαγραφή, εκτός από τις περιπτώσεις σύστασης της ομόρρυθμης και ετερόρρυθμης (απλής ή κατά μετοχές) εταιρείας, της ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης και της ανώνυμης εταιρείας, όταν αυτή πραγματοποιείται από τις «Υπηρεσία Μιας Στάσης», όπως προβλέπεται στην κείμενη νομοθεσία».

3. Η παρ. 8 του άρθρου 7 του ν. 3419/2005 αντικαθίσταται ως εξής: «8. Οι παράγραφοι 4 και 5 του άρθρου αυτού δεν εφαρμόζονται για τις καταχωρίσεις που διενεργούν οι Υπηρεσίες Μιας Στάσης κατά το στάδιο σύστασης των ομόρρυθμων εταιρειών, των ετερόρρυθμων εταιρειών (κάθε μορφής), των ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών, των εταιρειών περιορισμένης ευθύνης και των ανωνύμων εταιρειών, όπως προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία.»

4. Η παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3419/2005 αντικαθίσταται ως εξής: «1. Με την καταχώριση στο Γ.Ε.ΜΗ. των νομικών γεγονότων, δηλώσεων, εγγράφων και λοιπών στοιχείων, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, επέρχονται, ως προς τις ομόρρυθμες εταιρείες, τις ετερόρρυθμες εταιρείες (απλές ή κατά μετοχές), τις ανώνυμες εταιρείες, τις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, τις ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες, τους αστικούς συνεταιρισμούς, τις εταιρείες που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και τους υπόχρεους που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παραγράφου 2 του άρθρου 1, τα ακόλουθα αποτελέσματα: α. Τα υπό σύσταση νομικά πρόσωπα που ορίζονται στο προηγούμενο εδάφιο αποκτούν νομική προσωπικότητα. β. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας που ρυθμίζουν τη μετατροπή ή το μετασχηματισμό των εταιρειών, συντελείται η μετατροπή των υπόχρεων εταιρειών σε ανώνυμες εταιρείες, εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες, αστικούς συνεταιρισμούς και σε εταιρείες που αναφέρονται στις περιπτώσεις γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 1. γ. Επέρχεται η τροποποίηση του καταστατικού. δ. Συντελείται η συγχώνευση ή η διάσπαση, με μόνη την εγγραφή και πριν από τη διαγραφή της εταιρείας που απορροφάται ή διασπάται. ε. Επέρχεται η λύση, μετά από απόφαση των εταίρων ή έκδοση σχετικής διοικητικής πράξης. στ. Επέρχεται η αναβίωση.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ' ΠΟΙΝΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 119: Ποινικές διατάξεις

Τιμωρείται με τις ποινές του άρθρου 458 του Ποινικού Κώδικα: α) Ο εταίρος ή διαχειριστής ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας, που εν γνώσει του κάνει ψευδείς δηλώσεις που αφορούν την καταβολή του εταιρικού κεφαλαίου. β) Όποιος εκ προθέσεως παραλείπει τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων πέραν της προθεσμίας της παραγράφου 1 του άρθρου 98. γ) Όποιος εν γνώσει συνέταξε ετήσιες οικονομικές καταστάσεις κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος νόμου ή του καταστατικού. δ) Όποιος προβαίνει σε διανομή κερδών που δεν προκύπτουν από τις ετήσιες

οικονομικές καταστάσεις ή προκύπτουν από ψευδείς ή παράνομες καταστάσεις. ε) Όποιος παραβαίνει τις διατάξεις του άρθρου 47, της παραγράφου 1 του άρθρου 66 και της παραγράφου 7 του άρθρου 79. στ) Ο διαχειριστής που παραλείπει να αναπροσαρμόσει (αυξήσει ή μειώσει) το κεφάλαιο στις περιπτώσεις που ορίζονται στα άρθρα 77 παρ. 4, 82 παρ. 1, 87, 90 παρ. 3, 92 παρ. 4 και 93 τελευταίο εδάφιο.

Άρθρο 120: Διευκόλυνση μετατροπής υφιστάμενων εταιρειών περιορισμένης ευθύνης σε ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία – Έναρξη σύστασης Ι.Κ.Ε.

1. Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2013, υφιστάμενες εταιρείες περιορισμένης ευθύνης μπορούν να μετατραπούν σε ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες κατά το άρθρο 107, εάν αυτό αποφασισθεί από τη συνέλευση των εταίρων, που λαμβάνεται είτε με πλειοψηφία τουλάχιστον των δύο τρίτων του όλου αριθμού των εταίρων, που εκπροσωπούν τα δύο τρίτα του όλου εταιρικού κεφαλαίου, είτε με πλειοψηφία τουλάχιστον των τριών τετάρτων του όλου εταιρικού κεφαλαίου. Ρήτρες του καταστατικού που προβλέπουν μεγαλύτερα ποσοστά πλειοψηφίας δεν λαμβάνονται υπόψη για την απόφαση αυτή.

2. Η υποβολή αιτήματος στην αρμόδια Υπηρεσία Μιας Στάσης για τη σύσταση ιδιωτικής κεφαλαιουχικής εταιρείας επιτρέπεται δύο μήνες μετά τη θέση σε ισχύ του παρόντος νόμου.